

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת לך לך

לפני שנה התחלנו לדבר על עבודת המידות על גאווה ענוה כעס וקנאה ולקח שמנה חדשים.

הראש ישיבה אמר בשם הרב שלמה וולבה זצ"ל שפעם הוא בא לרב יחזקאל לוינשטיין זצ"ל ואמר לו שהוא עשרים וחמש שנה בבאר יעקב ולא מרגיש שינוי וענה לו שאם נהיה קצת יותר סבלן זה שווה ולכן אם היה איזה שינוי קטן במשך שמנה חדשים שווה כל זה.

והענין של תיקון המידות זה כל כך טוב שגם מאריך ימים כפשוטו כי הצער של הסביבה גומר את החיים ומסופר על אשה אחת בת מאה וחמש שנה ששאלו אותה במה האריכה ימים וענתה שאף פעם לא היתה לה עסק עם הבריות.

וזה ברור שלפעמים יש חילוקי דעות אבל כל זה צריך להשאר רק בשכל אבל בלב לא צריך להיות שום שינוי בגלל חילוקי דעות.

ובאמת השבוע זכינו למעמד ומחזה נפלא בלוייה של הגר"ע יוסף זצוק"ל ואפשר לקחת ג' חיזוקים בלוייה הזאת:

א. זה ברור שהוא הניח חלל גדול מאוד שאין אדם בעולם שיוכל להכנס לחלל הזה הן בהרבצת תורה בידיעת התורה בזיכוי הרבים בכזה כמות.

ואפשר לומר שבגלל זה זכה ללוייה הזאת כי אחרי כל מה שזכה בחיים הקב"ה זיכה אותו שברגע האחרון התגלגל על ידו קידוש שם שמים ע"י כבוד התורה מאוד גדול.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

והרי היו הרבה אנשים שיכלו לראות את זה בבית בנוחיות ולא היו צריכים לטרוח ומה שטרחו זה בשביל כבוד התורה וכאן אנו רואים שיהודים מעריכים תורה.

ב. היו שם כל מיני אנשים מכל החוגים אפילו חוגים שלא שוים בדעות אבל כשמדובר על גדולי תורה כולם משתתפים כי אפילו שיש חילוקי דעות מ"מ זה רק חילוקים בדעות לא בלבבות ובאופן כללי כל תלמיד חכם מודה שהשני הוא גדול בתורה ולפעמים יש להם ביטויים חריפים כי הוא רוצה להעמיד את האמת בעולם וכמו שהראשונים כתבו אחד על השני דברים חריפים לא כדי לפסול את השני אלא כי האש של האמת בוערת בתוכו אבל לא התכוונו לפסול אחד את השני ובאמת בלויה הזאת ראינו שאפילו שהיו חילוקי דעות אבל בלבבות לא היו חילוקים כי כל אחד ידע שהיה גדול בתורה.

ג. הרבה שמעו את הלוייה דרך הרדיו הדתי אבל צריכים לדעת שבאופן כללי זה לא מתאים לאברכים שרוצים להיות תלמידי חכמים ולא מבעיא הרדיו החילוני שלכו"ע הוא אסור אלא גם מה שנקרא רדיו חרדי זה לא בשבלינו כי נראה שיושבים שם אנשים משועממים ורוצים לחכות את הרדיו החילוני וגם לפעמים מצננים את העיקרים שלנו בזה שהם מעריכים דברים שאנו לא מעריכים.

ועוד הרי ידוע לכולם שמעלת המעלות של הגר"ע יוסף זצוק"ל היה ההתמדה שלו וכל שאר המעלות היו סביב זה ולשמוע רדיו זה מתנגד למושג של התמדה וזה גם שייך לענין של העיתוננים ולכל הדברים שמעבירים את הזמן.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת וירא

קפידות

השבוע התעוררתי באיזה נקודה שיש מתנה גדולה שהקב"ה נותן לכל אדם ואנחנו לא מספיק מעריכים את המתנה שהיא השגרה לקום בבוקר לשלוח את הילדים לחדר לבוא לכולל. השבוע פגשתי חמש ימים כל מיני מצבים של אנשים של כל מיני סיפורים שקוראים והחיים נעצרים וכל מי שנמצא סביבם מתגעגעים לשגרה וכל אברך מאלו כבר משתוקקים לחזור לכולל ולשבת בבית מדרש.

וצריכים לא ליפול בחלק של השגרה רב ברוך מרדכי אזרחי שליט"א אמר בשם אביו על הפסוק בתהילים "יסרתני ואוסר הושעני והושעה" שהפשט הוא שאם הקב"ה שולח יסורים לא נתרגל אלא אוסר כי יש שמתרגלים גם לזה.

וא"כ צריכים לדעת שכל יום שאנחנו נמצאים כאן וכל הבית הולך כשגרה זה שווה מליונים ולכן צריכים לנצל כל דקה ודקה.

הסגולה כדי לשמור על השגרה זה קודם כל להתפלל ולהודות על זה.

אבל יש עוד נושא בענין של המידות שאנו עוסקים שזה לא ממש דבר מסויים אלא זה קפידות והרב שך זצוק"ל אומר שהענין של הקפידות זה שמוקפד הוא בסכנה ואפילו שלא קשור אליו וגם א"א לפלג שמקפיד על מישהו רק לגבי הקפידה

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

אבל לא רוצה שיהיו צרות אלא מי שמקפיד לא בידיו לצמצם את זה שלא יהיה סכנה ח"ו.

וגם הפלא יועץ אומר שאם המקפיד היה יודע באיזה סכנה הוא נמצא היה בורח מקפידות.

ולכן כדאי לברוח מכל זה כי כולם נמצאים בסכנה כשיש קפידות.

הרב פנקוס אומר מה שייך להקפיד על בן של הקב"ה ולכן בבוקר אומרים שאוהב ולא מקפיד וכו' כי צריכים כל יום לסלק את זה.

וכעס זה לא קפידה כי מי שכועס אפילו שצעק עליו זה לא נחשב קפידה כי מיד אחרי זה עובר אבל קפידה זה לסגור תיק בלב על השני להרבה זמן וכל פעם שנזכר ממנו או פוגש אותו משהו עולה לו בפנים וזה נקרא קפידות.

ולא קשור לנושא של עבודת המידות כי ודאי שמי עבד על המידות יהיה לו יותר קל בזה אבל גם מי שלא עבד על המידות חייב לטפל בזה כי זה נחשב מצב חירום.

וזה ברור שנקמת ד' זה לא הקפידה שאנו מדברים כי כתוב בגמ' שכל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם והביטוי כנחש הכוונה היא כמו שנחש לא נהנה ממה שהיא אוכלת גם תלמיד חכם בנקמה שלו שהיא כנחש אין לו נגיעה והנקמה הזאת היא נקמת ד' וזה טוב.

וקודם כל צריכים להתבונן אם יש לנו קפידה או משהו עם מישהו כי שייך שאנו נקיים וזה טוב אבל אם יש משהו חייבים לנתק את זה מהר.

וכדי להתנתק מקפידה בלי עבודת המידות יש ג' דרכים:

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

- א. לנסות ללמד זכות כמו שאומר החפץ חיים שאדם נברא עם שכל עקום כדי ללמד זכות וככה אפשר כבר להוריד חלק.
- ב. לגשת לבעל דבר ולדבר איתו על הענין כמו שכתוב לא תנשא את אחיך בלבביך ואומרים הראשונים שלהוציא את זה מותר וכדאי לעשות את זה עם כל אדם בלשון רכה וקודם תזרוק את זה על עצמיך ובחכמה אפשר לנהל שיחה טובה ועל הרוב אפשר להוריד את הקפידה בזה עם באים בענוה עם רצון לסדר את זה.
- אם בכל זאת יש קפידה כי עשה עוול נדיר ומאוד קשה לצאת מזה יש עוד דרך.
- ג. לרחם עליו וכמו שאם לאחד אין לו רגלים והוא סומא מרחמים עליו כי הוא נכה גם כשאדם עושה עוול גדול ממילא צריכים להפעיל את הרחמנות שלנו ולרחם עליהם שיש להם נכות בנפש שלהם וזה דבר מאוד חמור שאפשר לרחם עליהם וככה כבר לא שייך להקפיד עליו.
- והקפידה שאנו מורידים צריך שישאר חלק שלא ישאר שום רושם והקב"ה משלם שכר על ההתמודדות הזו שמנסים להיות ביחד חוץ מזה שלא יהיה נזק.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת חיי שרה

בנושא של הקפידות יש עוד ב' נקודות:

א. בענין של קפידות על ממון זה ברור שמי שיש לו על חבירו תביעה ממוני ודאי שיכול ללכת לבית דין ולא צריך למחול את זה ואפילו על אנשים שלא רוצים לבוא לב"ד מ"מ ודאי שקפידות צריכים לסלק ורק צריכים לרחם עליו ואפשר להתנהג כלפיו כאילו הוא לא מושלם אבל בלב שלו צריך להסיר את כל הקפידות ע"י רחמנות וכו' ולא סותר זה שחייב לו לקפידות.

ב. הטבע של הנשים היא שבנושאים האלה של קפידות וצער על השני הן הרבה יותר רגישות וכמו שאומר הפלא יועץ שהם פי עשר מאיש והן בגדר של אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה ולכן גם אם לא נצליח להוריד את כל הקפידה מהאשה לגמרי מ"מ צריכים לנסות להוריד עד כמה שאפשר.

וכמו שדיברנו יש הרבה סיפורים של סכנה ונזיקין רק על קפידות ואם כן גם אם הוא לא מקפיד צריך לדאוג שלא יקפידו עליו וכדאי לסדר את הדברים ע"י הכנעה כמו שהבאנו שבוע שעבר.

באמת השבוע התרבו בעם ישראל הקפידות במה שקראו והרבה אנשים עברו עגמת נפש וקפידות והרבה דברים כואבים והרבה בזיון לתלמידי חכמים מכל הצדדים לכל הצדדים.

ובפרט הדבר שקרא היום שזה דבר איום ונורא (תקפו את הגרא"ל שטיינמן שליט"א) ואפילו שאנשים אומרים שהוא משוגע אבל גם לזה יש גבול והראיה שלפני חודש גם

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

המשוגעים לא עשו את זה ונמצא שנמצאים במצב של בזוי תלמידי חכמים בצורה מוגזמת.

למעשה הפילוג שנוצר עכשיו זה דבר מאוד גרוע בנושא של הקפידות והטעם משום שגם כשחל הפילוג בין הליטאים והחסידים בין כך היה ניכר החילוק ורק היו בודדים שהיו משפחה או בישיבה שסבלו קפידות מזה אבל עכשיו באותו בית מדרש ובאותם קהילות ובאותם משפחות איש ואשתו ואב ובנו משפיע הפילוג הזה ויש הרבה קפידות בזה.

והפילוג הזה לא נוצר ממחשבות אלא זה מכח שאנשים שומעים או חושבים קצת לאיזה צד וזה גורם מחסומים בהרבה מקומות שאנשים היו ביחד.

אבל עכ"פ יש לנו כלל ברור "האיש אחד יחטא ועל כל העדה יקצוף" והיינו דהרבה פעמים כשיש כמה חוגים אם יש איש אחד מאיזה חוג שעשה דבר לא טוב פוסלים את כל החוג וזה לא טוב משום שבכל חוג וחוג יש אנשים רשעים ופושעים ולכן לא על מעשה אחד צריכים לדון את כל הציבור שהוא חושב שהוא משתייך.

באמת הטעם האמיתי שיש כל כך הרבה מחלוקת בציבור החרדי הוא משום שכל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו והציבור הכי מעולה הוא הציבור של עמלי התורה.

ועוד טעם משום שאנחנו ביחד וכולם חיים ביחד.

אבל צריכים לדעת שכל כלל ישראל לכל הגוונים כולם יראים ושלמים שרוצים לעשות רצון ד' והטעם שכל אחד הולך לפי החוג שהוא הולך זה משום שהוא מתכוין לשם שמים חוץ מכמה עסקנים אבל הרוב הוא אנשים שמתכוין לשם שמים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ואם יש חוג שאתה חושב שהם לא בסדר רק אפשר לרחם עליו
אבל אי אפשר לשנוא אלא רק את מי שהקב"ה שונא שהם
רודפי הדת.

ולכן צריכים מאוד להזהר לא לדבר מהדברים של מחלוקת
בבית כי זה מאוד חמור.

וצריכים קצת להתבונן שכל עולם התורה הם אהובים מול
הקב"ה.

וצריכים לשכנע לנו ולבני בתינו להוריד את המחיצות האלה
מהלב ולאהוב את כולם אהבה שלימה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת תולדות

סבלנות

מידת הסבלנות היא תולדה של מידת הגאווה שמי שיש לו ענוה יש לו סבלנות כמו שכתוב בפסוק בבמדבר פרק יב' פסוק ג' "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה" וכתב רש"י בפירוש עניו "שפל וסבלן".

ויש ג' סוגי סבלנות:

א. מי שהוא בעל גאווה כשנותן ציווי רוצה שישמעו ויקיימו מה שהוא מצווה וגם רוצה שזה יהיה מיד כי כל עוד שלא מתקיים רצונו נמצא שכל רגע לא שומעים אותו.

אבל מי שהוא בעל ענוה הוא לא מצפה כ"כ שישמעו אותו וק"ו שאם כן ישמעו שלא יהיה מיד.

ב. יש עוד סוג של חוסר סבלנות שלכאורה לא קשור לגאווה וענוה אלא זה למען הצדק שהם דברים שצריכים להתקיים כמו להגיע לאיזה מקום בזמן שכך צריך להיות ואם לא אין לו סבלנות כי מצד האמת זה צריך להתקיים.

אבל באמת שזה כן גאווה כמו שדיברנו בתחילת גאווה שיש גאווה כלפי אנשים ויש גאווה כלפי שמיא שאם הוא מתכנן משהו והתוכנית לא מתקיים כועס וזה גאווה כלפי שמיא שהוא לא מסכים שיזיזו לו את התוכנית אבל הוא לא מבין שבשמים זה לכתחלה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וא"כ כל פעם שיש דבר שלא מתקיים אפילו שבעינינו הצדק הוא שיתקיים צריכים להיות בסבלנות שהכל יהיה לפי התוכנית של הקב"ה.

ג. כתוב בפסוק בבראשית פרק ו' פסוק יג' "וידבר ד' אל משה ואל ואהרן ויצום אל בני ישראל וכו'" ופירש רש"י בשם המדרש רבה "צוה עליהם להנהיגם בנחת ולסבול אותם" שאמר להם הקב"ה בני סרבנים הם רגזנים הם טרחנים הם ויתכן ויסקלו אותכם באבנים ואתם צריכים לנהוג בנחת ובסבלנות.

וגם כשהקב"ה מצווה למשה שיסמוך את יהושע בספר במדבר פרק כז' פסוק יט' כתוב "והעמדת אתו לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה וצויתה אתו לעיניהם" ופירש רש"י "וצויתה אותו על ישראל דע שטרחנין הם סרבנים הם על מנת שתקבל עליך.

וגם על הפסוק שכתוב על יהושע "איש אשר רוח בו" מסבירים שאפילו שמקנטרים אותו היה ארך אפיים וסבלן.

והסוג של סבלנות הזה הוא פלא כי אפילו שהוא לא עשה כלום ולא קשור אליו רודפים אותו אבל כתוב שההנגה בעם ישראל הוא רק בסבלנות כדי שיצליחו.

וזה מה שראינו אצל כל הגדולים ומנהיגים של עם ישראל שהם סבלו ונשאו כל הזמן כל הצרות של עם ישראל ולכן הצליחו.

וזה יכול להיות אצלנו נ"מ בבית ובמקומות שצריכים לנהל שאם אין סבלנות לא מקבלים ממנו.

והטעם לכל זה הוא כדאיתא בגמ' בשבת דף לד. "אמר רבה בר רב הונא אע"ג דאמור רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר וכו' צריך למימרינהו בניחותא כי היכי דליקבלינהו מיניה" ומבואר

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

שבכל דבר שאדם רוצה שישמעו אותו ויקבלו ממנו צריך להיות בנחת.

אחד מהמפרשים אמר "ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו" והיינו שיצחק ידע שעשיו רשע אבל ראה שעדיין רוצה להראות את עצמו כצדיק ולכן נהג בו בעדינות אולי הוא באמת יהיה צדיק.

וגם בפרשה רואים שיצחק קרא ליעקב ובירך אותו וציוה אותו ואומר החפץ חיים שקודם מברכים ואח"כ מצווים. וכתב הגר"נ קרליץ בנושאים של כניסת שבת כלל שכל דבר שאדם רוצה בבית הן בחינוך הן ברוחניות הן בגשמיות אם לא יהיה בנחת א"א להשיג את זה.

ואפשר לומר דזוקא בערב שבת שזה זמני לחץ לכן ע"ז כתוב "אמר רבה בר רב הונא אע"ג דאמור רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר וכו' צריך למימרינהו בניחותא כי היכי דליקבלינהו מיניה" לדעת שאין שום מתיר בשום מצב לא להיות בנחת וגם לא יהיה תועלת.

ואפשר לומר דמה שמנהיגות מצליחה דוקא בנחת הוא משום שהענין של סבלנות הוא תולדה של ענוה ובאגרת הרמב"ן כתוב שענוה מביא לידי יראה וכתוב בגמ' בברכות דף ו: "וא"ר חלבו אמר רב הונא כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין" ומבואר שאדם שהוא סבלן זה סימן וסיבה לענוה וזה מביא לידי יראה ולכן דבריו נשמעין.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת ויצא

במידת הסבלנות ההיפך הוא להיות קצר רוח ויש שבתוך תוכו מפריע לו אבל לא מתפרץ אחוצה ויש שגם נראה לעין שהוא קצר רוח ויכול לכעוס הרבה עם האנשים כשלא שומעים אותו. אבל הסבלנות הוא מועיל גם באיכות חיים שלנו וגם בחיים הרוחניים.

אבל הכל משתנה לפי האישיות ולפי המצב והזמן שיש אנשים יותר קרים שלא כ"כ מפריע להם והם יותר סבלנים וגם יש מצבים שאדם פחות סבלן כגון שכואב לו משהו וגם לפי הזמן שיש זמנים יותר לחוצים אבל זה ברור דלפום צערא אגרא. הסיפור הידוע של סבלנות זה בגמ' בשבת דף לא. על הלל שאנשים רצו להקניט את הלל ולא הצליחו עיי"ש ועוד עיין באבות דרבי נתן פרק כט' נוסחא ב' שמאריך לספר באריכות את הסיפור של הלל שנסיון היה הרבה יותר קשה ממה שמבואר בגמ' עיי"ש ומבואר שם בסוף "א"ל מוטב לך שתפסיד ארבע מאות דינר על ארבע מאות דינר ואל יקרא בית הלל קפדן אפילו שעה אחת לפני המקום".

וכאן רואים כמה צריכים להזהר ולהתנהג עם סבלנות. וגם בפרשת השבוע אחרי כל מה שלבן עושה ליעקב אבינו הדיבור שיעקב אומר לו זה בלשון רכה כמו שכתוב ויאמר וכו' וגם כשכתוב "ויחר ליעקב וירב בלבן" הוא לא רב עם לבן אלא רק הצדיק את עצמו ואמר לו שהוא בסדר אבל לא שפך על לבן כל מה שעשה לו ורק בסוף אמר לו שהחליף את משכורתו עשרת מונים ולא אמר לו בלשון גניבה אלא שהחליף את

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

משכורתו ורואים כאן המעלה של יעקב אבינו כמה סבלן הוא היה.

והדרך לקבל סבלנות זה רק על ידי שסובלים וצריכים לכפות את עצמינו להמתין דקה או שתיים וזה מוריד הרבה את הלחץ וזה עוזר מאוד לשפץ את עצמינו.

ויש אנשים שזכו לאיש שמטריד אותם כל הזמן ומי שלוקח את זה כזכות להתעלות במידת הסבלנות הוא יכול לזכות ולהשתפץ הרבה במידת הסבלנות ע"י שממתינים ואחרי זמן מרגישים את ההבדל.

אבל יש גם סבלנות כלפי המצב דאפילו שאין מי שמפריע אבל המצב שבו הוא נמצא מפריע לו שיש עיכובים וזה הרבה יותר קל לעבוד כיון שכאן זה ענין יותר של אמונה כלפי שמיא ואם זה שמישהו אחר מפריע זה כבר עבודה עם רגשות אבל כשבטוח בא מהקב"ה צריכים לקבל על עצמינו שכל עכבה לטובה והכל בא מאיתו יתברך והקב"ה טוב ומטיב לכל.

ואפילו שאפשר להשתדל כדי לסלק את העיכוב אבל הכל בשמחה ובלי לחץ ע"י שמקבלים את הכל מד' יתברך.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת וישלה

בענין של סבלנות ראינו שאם העיכוב הוא לא כלפי בני אדם זה הרבה יותר קל משום שזה ענין של אמונה אבל אם זה כלפי בני אדם זה הרבה יותר קשה והעבודה היא ממש להיות סבלן וזה עוזר.

אבל יש מחשבה שעוזר לנו בשעת המעשה כדי לרכוש סבלנות. דהרי בכל פעם שיש חוסר סבלנות יש לנו תמיד יש לנו סיבה כגון אם זה ילד אנחנו טוענים ע"ז שהוא לא מבין ואם הוא מבוגר הטענה היא שהרי הוא מבין ורואים שאין עדיפות בטענות אם יש חוסר סבלנות היצר הרע מכניס סברות כדי להתרגז.

וזה דרכו של היצר הרע בכל תחום וגם בלימוד התורה אדם שתמיד לומד בעיון ובהבנה היצר הרע נכנס שיצטער שלא למד את כל התורה כולה ואם הוא לומד פחות בעיון ומקיף הרבה הצער הוא הפוך ורואים שהכל זה יצר הרע להוציא את השמחה מלומדי התורה.

וא"כ אפשר כבר לחשוב באופן הפוך כדי להיות סבלן עם כל אחד.

ויש ב' כלים חשובים כדי להגיע לסבלנות:

עצם העידוד הזה שאדם חי חיים אחרים עם סבלנות וזה מאוד נעים ומאוד אהוב להיות סבלן זה כבר עוזר.

א. בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכין אותו ולכן אדם שמתאמץ להיות סבלן שזה מידה מאוד טובה שקשורה לענוה הקב"ה יעזור לו מעל הכוחות שלו שיצליח.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וצריכים לדעת שיש הרבה כללים וחוקים ברוחניות וזה לא נס כשמקבלים סיעתא דשמיא אחרי הכללים האלה ואם יודעים את הכללים בהרבה תחומים בתורה בשמחה בפרנסה ועוד. וא"כ אחד מהכללים הוא בדרך שאדם רוצה ללכת בה מוליכין אותו.

ב. הענין של סלבנות גם קשור לתקופות בחיים שיש תקופות יותר קלים ויש תקופות יותר קשים.

בדרך כלל כשיש יותר ילדים קטנים בבית זה יותר קשה כי כל הזמן צריכים לטפל בו וגם עושים דברים שקשה לסבול וכו' ויש הורים שלא מבינים וכועסים עם הילדים.

אבל צריכים לדעת שהילדים הם נשמות טהורות ויש להם מושגים אחרים בהבנה ובכל הדברים ולכן א"א לכעוס כאילו הוא בר דעת ומבין את חומר הדברים כמו האבא.

וזה ראינו אצל הגדולים שההתיחסות שלהם עם הילדים זה היה באופן מיוחד.

אבל צריכים לדעת שאם אדם לוקח ניהול הבית בסבלנות זה יכול לגרום לבעיה של שלום בית כי בשביל האשה זה מאוד קשה כשרואה את הבעל אדיש על מה שעשו הילדים וכדומה.

ולכן צריכים לא להיות אדישים שהילדים יבינו שצריכים להתנהג טוב אבל עם בכל זאת האשה כועסת בזה שהוא לא כועס גם על זה צריכים להיות סבלן ולהבין אותה.

והענין של סבלנות צריכים לקחת גם אם זה יקח מהזמן הכי יקר שלנו כי זה בונה אותנו ובעיקר בבית עם האשה והילדים.

לפעמים בבית יש נסיונות גדולים בנושא של סבלנות ויש עיצה כללית בהרבה נושאים שהוא לפתוח את הענין בלשון רכה

בס"ד

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ובכבוד גדול אפילו כלפי האשה וזה יכול לעזור מאוד ובפרט
בשעות יפות ונעימות שעל הרוב זה מסדר את הענין.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת וישב

ידוע היסוד הגדול שהרמח"ל כותב בדרך ד' שבכל המועדים יש שפע של אותו מועד והרבה עובדי ד' ותלמידי חכמים זכו לדרגות בגלל השפע שהם ניצלו בכל חג.

ובחנוכה יש הארה מיוחדת והטעם הוא משום שבכל חג יש שפע שנותן לנו דרגה באותו חג אבל בחנוכה שהענין הוא האור בזמן החושך בזמנינו יש לנו חושך והמלחמה עם יון חזרה וא"כ השפע שיש בחנוכה הוא מאוד חשוב בשביל עם היהודי.

ואחד מהדברים כדי לקבל הארת המועד אומר רב חיים מוולוג'ין שהוא ע"י לימוד ההלכות והיינו שע"י שהוא לומד את ההלכות ממילא מקיים את המצוה ביותר התחברות וזה עוזר שהמצוה יאיר לו יותר כי הוא יותר מחובר.

אבל יש לדעת את מהות החג והוא שבזמן גלות יון היה שקידה לעולם הזה חשיבות הגוף וכו' וידוע שיון היה בזמן הבית המקדש ופלא שעל זה אנו קוראים גלות והטעם הוא משום שגלות זה לא דוקא כשאין בית המקדש אלא הנתק של עם ישראל מהשכינה זה הגלות ולכן אפילו בזמן בית המקדש שייך גלות.

ידוע שכעלו העולים מתימן והיו המחנות שרצו להשמיד את הרוחניות שלהם הזקנים של התימנים רצו לתקן בתפילה מפני חטאינו גלינו לארצינו כי לפני זה היה להם תורה וכשהגיעו לארץ עקרו מהם את כל הרוחניות וזה נחשב גלות.

והיונים עם החכמה שלהם הצליחו לנתק את עם ישראל מהתורה ויש רמז שיון זה י' ו' נ' י' זה עם ישראל שהם קשורים

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

לשמים ולא נוגעים בארץ והיונים אמרו להם להשאר למעלה אבל תגעו גם למטה וכך מגיעים להיות יון.
 בלימוד התורה יש לנו החכמה הגדולה והקדושה הגדולה ואדם ע"י שהוא לומד התורה מתחבר להקב"ה ע"י הקדושה שיש בה ויש לו אור מיוחד.
 היונים כשרצו לתרגם את התורה ורצו ללמוד את התורה היה חושך כי השאירו את התורה רק כחכמה ולא כקדושה וממילא אין אור התורה בזה לכן זה חושך.
 ולכן זה היה השיטה שלהם שהכל ישאר אבל בלי קדושה לכן לא הרסו את השמנים רק טימאו אותם ורצו לבטל קדושת הגוף ע"י ביטול מצות המילה וגם לבטל קדושת הזמן ע"י ביטול שבת וראש חודש וביטול קדושת המקום ע"י ביטול בית המקדש ולא רצו להרוס אלא לבטל החיבור ולכן התורה שזה קדושת הקדושות אמרו שאפשר אבל כחכמה אבל בלי קדושה וזה החושך הגדול ולכן אנו אומרים רצו לשכחם תורתך ולא רצו שנשכח את התורה אלא התורה של הקב"ה.
 ולכן הנס הגדול שהיה אז זה לא ב' ניסים של השמנים ושל המלחמה אלא הכל זה נס אחד כי המנורה היה עדות ששכינה שורה בישראל והקב"ה עשה להם הנס להראות להם שכמו שאתם לחמתם בכח הטומאה של יון ממילא עכשיו יש עדות בכפל כפליים ששכינה שורה בישראל נמצא שהשמנים היה סימן שניצחנו את המלחמה עם יון.
 והיום חזרה המלחמה שהעולם דואג שיהיה נתק מוחלט מהשכינה ויש הרבה חושך בעולם ולצערינו הרבה מתיונים ויהודים רוצים לעקור את התורה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וא"כ צריכים לנצל את הימים האלו כדי שנקבל שפע גדול בימים האלו של כח האמת והארה של חנוכה כדי שנצליח במלחמה הזאת לפחות שזה לא ישפיע עלינו ולכן מאוד צריכים להרבות בתורה בימים האלו שע"י זה אנו מקבלים את השפע שהיה אז.

אבל צריכים לדעת שגם בלימוד התורה אפשר ללמוד כאילו הוא לומד חכמה ולא כלומד תורה כי צריכים לדעת יש קדושת התורה ע"י התמדה ויגיעת המוח ואין שום תחליף לכל רגע ורגע של לימוד התורה ואי אפשר להשלים אח"כ מה שהוא יכל ללמוד עכשיו.

ולכן כל מי שגדול בתורה יש להם מכנה משותף לכולם שהם התמידו בתורה.

ולכאורה בשעת הסדר לעשות תענית דיבור זה עלבון לתורה כי אם יש דבר שמעניין יותר מלימוד התורה זה בושח וחרפה ואולי אפשר לומר שאם יש דבר שצריכים להפסיק ובמקום לדבר עושים רמזים כדי לא להפסיק קדושת הפה במשך כמה שעות אפשר שזה בסדר אבל בעיקר אנו צריכים ללמוד בלי להתעניין על שאר הדברים.

וזה הכח שיכול ללחום נגד העולם לדעת שהשעות של לימוד זה חשוב מאוד.

יש עוד ענין ע"י קיום המצוה שהרמב"ם אומר שהיא מצוה חביבה עד מאוד וזה ע"י דקדוק המצוה והידור המצוה בשמחה גדולה.

והמשפחה רואים את הנרות והשמש דולקים ומאירים ושיראו אותו גם דולק ומאיר עם שמחה והידור מצוה וצריכים להכניס

בס"ד

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

שמחה גדולה בשעת הדלקה לרקוד ולשיר עם המשפחה וזה לא
ביטול תורה אלא הפוך זה מאיר בבית את כל המשפחה וזה דבר
שיכול ללחום נגד העולם.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת ויחי

סבר פנים יפות

הבאנו עד עכשיו מידת הסבלנות שהיא מידה של ארך אפיים והיא בגדר של "סור מרע" אבל יש מידה דומה שהיא בגדר של "ועשה טוב" והיא המידה של סבר פנים יפות.

רואים בפרשת השבוע פרק מט' פסוק יב' "חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב".

ואיתא בגמ' בכתובות דף קיא: "דאמר ר' יוחנן טוב המלבין שינים לחבירו יותר ממשקהו חלב שנאמר ולבן שנים מחלב אל תקרי לבן שינים אלא לבון שינים".

והיינו שזה שהוא מחייך לחבירו ומגלה לו את השינים שלו זה יותר טוב מלהשקות חלב ולפי ר' יוחנן זה רמז יעקב אבינו בברכות.

ויש להבין למה מדמים את הליבון שינים לחלב הרי כוס חלב זה לא משהו גדול כדי למדוד שלהלבין שינים לחבירו זה יותר טוב מכוס חלב.

ואומרים בשם הסבא מכלם שהוא צייר את זה באיזה בוקר חורפי ויוצאים לתפילת ותיקין ואחד מגיש לכולם חלב רותח וזה עדיין פחות מלהלבין שינים לשני ועדיין צ"ב.

רב חיים פרידלנדר מביא בשם הרב דסלר שהוא שואל שהרי שמאי אומר "הוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות" ולכאורה זה יותר מתאים להלל ואומר הרב דסלר שרואים מכאן שמן הדין צריכים להיות עם סבר פנים יפות.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ואיתא בגמ' בבא בתרא דף ט: "ואמר רבי יצחק כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות והמפיסו בדברים מתברך בי"א ברכות" כך הגמ' דורשת שם.

ואיתא באבות דרבי נתן פרק יג' "והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות כיצד מלמד שאם נתן אדם לחברו כל מתנות טובות שבעולם ופניו כבושים בארץ מעלה עליו הכתוב כאלו לא נתן לו כלום אבל המקבל את חברו בסבר פנים יפות אפילו לא נתן לו כלום מעלה עליו הכתוב כאלו נתן לו כל מתנות טובות שבעולם".

וכאן רואים את הענין יותר קיצוני שאדם שלא נתן כלום רק חיוך זה יותר טוב מכל המתנות של העולם.

וכן איתא בגמ' בקידושין דף לא. "יש מאכיל לאביו פסיוני וטורדו מן העולם ויש מטחינו בריחים ומביאו לחיי העולם הבא" ורש"י בד"ה "פסיוני כתב" עוף חשוב ושמן מין שליו שירד במדבר" ובד"ה "ומביאו לעוה"ב" וכן התוס' ד"ה "וטורדו מן העולם" הביאו את הירושלמי שגרס "מעשה בשניהם מעשה באחד שהיה מאכיל לאביו פסיוני פעם אחת אמר לו אביו מאין לך כל אלה אמר לו סבא מה איכפת לך עד דטחון ואכול כלומר לעוס ואכול כעין כלבים דמדשין ואוכלים א"כ הראהו שקשה עליו ושוב מעשה באחד שהיה טוחן בריחים ואב זקן היה לו ואתא ציווי לטוחנין פירוש מצות המלך בשביל אביו לבא לעבודת המלך א"ל בנו טחון ואני אלך תחתך לעבודת המלך שאין לה קצבה אם לבזיונך טב לך ואם למלקי טב לך".

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ומבואר מכל זה הגדרה שכשפוגשים את השני לא פגשנו גוף אלא יש מולינו נפש רוח ונשמה ולכן אם רק מטיבים את הגוף זה לא דומה בכלל למי שמחיי את הנפש של השני ואין סוף לזה.

וזה הכוונה בכל הענינים האלה שלהחיות ולהעמיד נפש זה הרבה יותר טוב מלהחזיק גוף.

והרי הפנים של האדם מראה מה יש לו בפנים וזה החלק של הגוף היחיד שמשנתנה לפי מה שהוא מרגיש.

וא"כ יש כאן עומק משום שכשאדם פוגש את חברו ומחייך אליו ממילא זה מחיי את השני כי בזה השני יודע שיש לו הערכה פנימית אליו ולכן הוא שמח וא"כ זה מאוד מחיי את האדם לדעת שהוא סיבה שהשני ישמח והתעניין בו עד כדי שזה נראה על הפנים שלו אבל אם זה הפוך אפילו שהוא יחשוב שזה לא בגללו אבל בכל זאת נודע לו שלא כל כך משמח אותו למחוק מה שהיה לו ולכן כשאדם מחייך לשני זה מחיי ומעמיד את הנפש של השני.

ואומר רב חיים פרידלנדר שעיקר הענין במצוות זה השמחה שיש במצוות תחת אשר לא עבדת את אלוקיך בשמחה ובטוב לבב כי זה מראה את הקשר ואהבה ורצון.

וכן באברהם אבינו רואים שעיקר הזכות היה זה שהשכים בבוקר והיה לא שמחה בזה.

והמושג של סבר פנים יפות זה גם כלפי שמיא וזה יכול לעזור להרבה דברים כמו שאמר המגיד לבית יוסף שבזכות זה אשתו השלישית נפקדה בבנים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וכדי להגיע לסבר פנים יפות צריכים לחפש סיבות שיהיה שמחה בלב ולב שמח זה מטיב גם את הפנים וזה רק על ידי עבודה בתפילה ולימוד התורה כי אין דבר אחר שמשמח כמו תורה ותפילה.

אלא שעדיין יש לדעת שלפעמים יש טרדות וצרות וזה לא נותן לנו לחייך אבל בכל זאת צריכים להתאמץ שלא להראות את הפנים שלנו העצובים לאחרים ואפילו שזה עבודת פרך.

ואומר רב ירוחם ממיר על הפסוק בבראשית פרק כג' פסוק ג' "ויקם אברהם על פני מתו וידבר אל בני חת לאמר" ושואל אם הוא דיבר ברור שהוא קם מעל פני מתו ואומר שכאן לומדים שהוא קם מעל כל הצער שלו שלא יראו כלום.

וכן רואים שרב נחום פרצוביץ שהיה בעל יסורים שהוא היה אומר שמי שיש לו פנים עצובות זה בור ברשות הרבים.

וגם רב נתן צבי פינקל שהיה בעל יסורים כל הזמן היה מחייך כדי שהילדים לא יפחדו מכל התנועות שלו.

ולכן מי שקשה לו להיות שמחים לפחות שיהיה לו חיוך בפנים.

ויש דבר אחד שזה שאנו מחויבים בכניסה לבית שזה צריך להיות בסבר פנים יפות כי זה מאוד מחיי ומשמח את הבית.

ואומר רב חיים פרידלנדר שאם לא מאיר פנים לשני אולי מישהו אחר יאיר לו אבל בבית לאשה וילדים חייבים לעשות כי אין להם מי שיעשה את זה חוץ מהאבא.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת שמות

שובבי"ם מידות בבית

מתחילים בימי שובבי"ם והשנה זה שובבי"ם ת"ת שהאריז"ל גילה את הימים האלה והוא אמר שעיקר התיקון הוא בשנה מעוברת.

ודיברנו כמה פעמים שכל התקופות של המועדים לא באים להכביד עלינו אלא זה הזדמנות לעלות עוד ועוד.

ובשביל להתרומם בזה צריכים לעבוד זה לא בא באופן ממילא. ואומר הגר"ח קנייבסקי שכתוב במסכת כלה שיעקב אבינו אחרי שראה את יוסף לא נשקו כיון שלמעשה היה שליו לפני החטא ולכן לא נישק אותו ורואים שאין סוף לדרגות הקדושה אפילו שיוסף הצדיק היה זה שהוריד מידת היסוד לעולם וכ"ש שאנחנו יש לנו הרבה מה להוסיף.

וכדי להתרומם צריכים להתעסק עם ענינים של קדושה והדבר הראשון שיכול לקדש אותנו שזה הדבר הכי קדוש זה לימוד התורה ואומר הרמח"ל שלימוד התורה מקדש אפילו את הרשעים כי המאור שבתורה מחזירן למוטב.

מסופר על מגדולי החסידות שידע לראות על כל אדם כל מה שעבר ורצו להביא לו בחור שהתקלקל וחטא הרבה ולפני שנכנס לאדמו"ר הבחור ישב ללמוד ג' שעות וכשנכנס לאדמו"ר הוא אמר שאי אפשר לראות כלום בגלל האור שיש לו בזה שהוא למד.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ולכן מאוד כדאי להתחזק בלימוד התורה בעיקר באיכות שהשעות שאנו לומדים יהיו יותר באיכות.

ואומר האגלי טל שיש לנו גם קדושת השבת ולכן עיקר התיקון בשובבי"ם זה ללמוד הלכות שבת בעיון כי כשלומדים תורה הנושא שלומדים משפיע עלינו ולכן יש בזה ב' הקדושות גם קדושת שבת וגם קדושת התורה וא"כ גם ללמוד בשבת יש ב' הקדושות וכ"ש ללמוד בשבת הלכות שבת בעיון שזה צירוף של כמה קדושות ביחד.

וחלק מהבעיה היום זה שהאנשים רוצים להינות מהחיים וחושבים שהוספת קדושה ודרגות בעבודת ד' לא שייך אליהם אבל צריכים לדעת שגם בשביל לחיות חיים טובים כדאי לחיות ביותר עם קדושה שזה איכות חיים אחרת.

וצריכים לייקר את הלימוד שלנו גם בבית וזה משפיע קדושה. כעת אנחנו עסוקים בלימוד המידות ונמשיך בזה בע"ה כי עבודת המידות והקדושה זה ביחד כמו שרואים אצל יוסף הצדיק שהוא הוריד את היסוד לעולם והיו לו מידות נפלאות בכל התנהגותו עם אחיו שכל הזמן דקדק כדי שלא יתביישו וכו' ורואים ששני הדברים הם ביחד.

והטעם לזה הוא משום שבשני הדברים צריכים שהשכל ישלוט על האברים שלנו וכשאדם מתרגל שהשכל שולט על הלב בהרהורים שלו שזה ענין של קדושה ממילא גם יכול לשלוט על הלב בעבודת המידות והוא לא הולך בשרירות הלב אלא כל דבר הוא בשליטה משא"כ מי שהוא חלש בשליטה ממילא זה פוגע גם בקדושה וגם בעבודת המידות שזה שליטה על הלב של האדם.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

השומר אמונים הקדמון כתב שיש שני פסוקים שצריכים להוביל אותנו כל החיים: א. קדושים תהיו לד' אלקיכם ב. ועשית הישר והטוב ואין הכוונה שזה ב' פרשיות אלא זה שורש אחד שהוא לשלוט בלב שלנו.

והדמויות שלנו הם האנשים שחיו עם קדושה ומידות שרק בזה שרואים אותם רוצים כבר להיות כמוהם.

ויש סייעתא לזה שמקוה זה גמטריא כעס וכתב הרמב"ם בפרק יא' ממקואות הלכה יב' "ואעפ"כ רמז יש בדבר כשם שהמכוין לבו לטהר כיון שטבל טהור ואע"פ שלא נתחדש בגופו דבר כך המכוין לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשות שהן מחשבות האון ודעות הרעות כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת טהור" ורואים שיש קשר בניהם.

ולכן בימים האלה גם יש לתקן את המידות ולכן נלמד בע"ה נושא של מידות שקשורים לקדושה והם ענינים של מידות בבית.

וכדאי לדעת שבעיה בשלום בית זה לא כמו לריב עם מישהו אלא זה נוגע בהשראת השכינה כי איש ואשה שזכו שכינה בניהם.

ויש להקדים בנושא הזה:

א. חיי הנישואין זה לא מושג של שותפות לאורך כל החיים בשביל לעשות עסק מסויים אלא זה מעל ומעבר המושג הזה כי זה להתקשר באופן אחר וזה עסק גדול ונכבד.

ב. אי אפשר שהבית תהיה כל הזמן באותו מצב אלא כל הזמן צריך להשביח את הבית ולא מבעיא אם יש בעיות שצריכים

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

לתקן אותם אלא אפילו אם הכל בסדר צריכים תמיד לשפר ולהשביח את הבית.

ג. הנושא שהבית יהיה שלם וטוב זה משתנה לעיתים בלי לדעת הסיבות ולפעמים יש יותר נסיון בבית לפעמים יש פחות נסיון והיו גדולי ישראל שהיו צריכים לעמול הרבה כדי ליצב את הבית ולהגיע לשלמות והיו כאלה שלא היה להם בעיה ורואים שלכל אחד יש עבודה אחרת.

וכמו שבאבות הקדושים אנו יודעים שאברהם אבינו יכל לומר לאליעזר בפניו שהוא ארור ולכן א"א להשתדך וגם יעקב אמר ליוסף בפני אפרים ומנשה שאפשר יעבור את מנשה ולכאורה יש להבין למה לא חששו שמישהו יפגע ואפשר לומר שהם ידעו שהכל זה עסק של הקב"ה ולכן זה שאליעזר היה ארור הוא לא צריך להפגע מזה בכלל וגם הידיעה של מנשה שאפרים יעבור אותו לא צריך לפגוע בו כי הבינו שהכל מן השמים.

וגם בנושא של שלום בית אין לדמות אחד לשני כי לכל אחד יש את העבודה שלו וכולנו שליחים בעולם הזה ויש אנשים שהנסיון שלהם זה שאין להם ילדים ויש אנשים שהנסיון שלהם זה שיש הרבה ילדים.

וגם התקופות בחיים משתנים יש תקופות יותר קשות ויש תקופות יותר קלות.

ומה צריכים לדעת זה שהקב"ה ברא ששון ושמחה וחתן וכלה ותמיד צריכים להלביש את הששון ושמחה על החתן והכלה ובכל התקופות בחיים צריכים להשתדל להכניס שמחה לבית.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת וארא

יש מאמר של רב ירוחם ממיר שאומר כמה הבדל תהומי בין אדם שיש לו ידיעה בגודל המעשים שהוא עושה. אדם שחושב על התפקידים שיש לו ומתבונן זה עולם אחר לכשאין התבוננות.

כמו שאדם שמתחיל עסק אם לא חושב כל כך ממילא הוא ילך לעבוד ויחזור ולא יפיק את התועלת שיכול להפיק אבל מי שחושב לפני זה ויודע למה יכול להגיע ממילא יפיק הרבה תועלת.

וכן בלימוד התורה אברך שהולך ללמוד לכולל יכול לגשת לענין בלי להתבונן ולא להוציא תועלת אבל יכול להתבונן שללמוד ולהתחבר לתורה הקדושה זה האור הכי גדול שקיים ואפשר להשיג בעולם הזה ובעולם הבא דברים מאוד גדולים ממילא יפיק הרבה יותר תועלת.

וכן בכל דבר רוחני אבל ההבדל בין דבר רוחני לדבר גשמי הוא שבדבר גשמי אפשר לראות תועלת מיד אבל בדבר רוחני צריכים הרבה אמונה כי לא מיד רואים את ההבדל.

וכן בענין שאנו עוסקים שהם חיי נישואין שאם נתבונן מה זה אפשר להפיק תועלת גדול.

ולכן צריכים לדעת שמה שהקב"ה עשה באופן נפלא שצורת הבריאה היא ע"י שמתחננים וע"י זה מביאים ילדים לעולם זה לא כמו שהגויים חושבים שזה צורת החיים ולכן מתחננים ומביאים ילדים וכל אחד הולך לעבודה וכך ממשיכים עד

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

שנגמרים החיים אלא זה עסק שהוא מכובד ונעלה שהקשר הזה נשאר לנצח נצחים.

בגוף של כל אחד יש ה' תחנות של הנשמה:

א. ירידה לעולם: שזה להכנס מהאור כיון שהנשמה היתה תחת כנפי השכינה ונכנסה לעולם חשוך ולא מרגישים את זה כיון שכבר התרגלנו לזה ויש לנו רק כמה נרות שהם הישיבות ותלמידי חכמים שלאורם אנו הולכים אבל העולם נחשב חשוך לגמרי ורק כשיבנה בית המקדש נרגיש שעכשיו אנו בחושך.
ב. יום המילה: מקבלת קדושה נכרת את הברית שזה יום חשוב מאוד וכמו שאומר הבן איש חי שהיום הולדת האמיתי זה ביום המילה.

ג. בר מצוה: נכנס לו יצר הטוב ויש לו עול המצוות אהבת ד' ואומר החתם סופר שהוא נקרא בחור ולא בוחר משום שהקב"ה בחר אותנו ולכן נקראים בחור.

ד. יום הנישואין: כיון שלפני זה הנשמה בגדר של פלג גופי כיון שכל מי שלא נשא אשה אינו נקרא אדם שנאמר בבראשית פרק ה' פסוק ב' "זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם ביום הבראם" ומבואר שאחרי שזכר ונקבה בראם אז ויקרא את שמם אדם ובנישואין הנשמה נשלמת ומקבלת את כל הכוחות שלה וכל הדרגות האמיתיות מקבלים בנישואין.

ה. יום המיתה: שמגיעים למעלה כל אחד עם מה שהשיג בעולם הזה.

ויש הבדלים באורך הזמן בין תחנה לתחנה וברור שהתחנה הכי ארוכה היא התחנה של הנישואין בע"ה שנזכה לאריכות ימים ושנים וזה החלק המושלם ביותר.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וידוע שבחתונה כל אחד נותן מתנה העשיר לפי עושרו ולכן הקב"ה שיש לו כל הכסף והזהב המתנה הכי טובה שנותן זה מחילת עוונות.

ואפשר להסביר דגדר המחילה זה משום בריאה חדשה שנאמר "ויקרא את שמם אדם" וזה שהיה קודם נעלם ואין את מי לתבוע.

וצריכים לקחת את כל הכוחות החדשים ולהתקדם שיהיה השראת שכינה וזה העבודה שלנו לשפר את הבית כל הזמן שיהיה מקום השראת השכינה ואין השכינה שורה אלא מתוך שמחה ולכן צריכים לדאוג שיהיה שמחה בבית ולדאוג שיהיה מקום שמתאים להקב"ה לשכון בבית הזה וזה השלימות בבית. ולכן גדולי ישראל ידוע שהם שמרו מאוד שהבית תמיד יהיה ראויה להשראת השכינה.

ואבוהון דכולהו מה שנאמר על אברהם אבינו כתוב בפרשת וירא פרק יח' פסוק ט' ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל" ואומר רש"י כדי לחבבה על בעלה שהיתה צנועה ומסביר רב גדליה אייזמן שאפילו בגיל תשעים ותשע צריכים לחבבה על בעלה והפשט הוא שגם בגיל כזה צריכים לדאוג להשאת השכינה וזה היה העסק של המלאכים.

ומספר רב חיים פרידלנדר על הרב דסלר שכשנפטרה אשתו אמר שעכשיו הוא יכול לעשות דבר שלא יכל לעשות עד עכשיו לעשות תענית דיבור בשבת וכאן רואים שאפילו ששניהם היו צדיקים אבל הוא ידע שצריך לוותר על הרוחניות קצת בשביל השראת שכינה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וידוע שהרב פנחס שיינברג עשה תענית דיבור בשבת במשך עשרות שנים אבל הוא גם לא הקריב את הבית שלו כי אשתו סיפרה שמאז שהוא עשה תענית דיבור בשבת לקח לה שנתיים לדעת שהוא עשה תענית דיבור בשבת והיינו שעם החכמה שלו הוא הצליח להתרומם בלי לנגוע בהשראת השכינה של הבית. ועכ"פ אנו רואים שכל אחד עם הדרך שלו לא רצו לפגוע בשום אופן בהשראת השכינה של הבית.

וא"כ יש לנו ב' עניינים מרכזיים: א. שלכל אחד מהזוג יהיה לו את השלמות בנשמה כדי להתקדם בעבודת ד' ב. שכל אחד ידאג שהבית יהיה מקום להשראת השכינה וזה מביא לידי את טוב העולם הזה וטוב העולם הבא.

ולא תוהו לשבת יצרה זה בשביל לגדל את הילדים בבית כזה אבל עצם הבית זה מה שאנו מדברים עכשיו.

וכדי שהבית תתקדם בעבודת ד' קודם כל צריכים להתפלל ולהתחנן להקב"ה שהכל ילך בסדר והבית יפרח.

וכותב הסטייפלר שבדברים גשמיים אי אפשר לדעת אם הקב"ה יתן או לא כי כל אחד יש לו את הנסיון שלו אבל אפשר לבקש והקב"ה יחליט אם לתת או לא אבל ברוחניות כיון שכל התפקיד שלנו זה הרוחניות אין תפילה שבה ריקה.

והגריא"ל שטיינמן הקשה למה הרשעים בעולם הזה הקב"ה משלם להם את המצוות הרי שכר מצווה בהאי עלמא ליכא כמו שאומר הרמב"ן שכל חללו של העולם לא מספיק ומתרץ שהקב"ה נותן לכל אחד לפי המושגים שלו ולכן לרשע שמה שהוא אוהב זה דברים גשמיים ממילא הקב"ה משלם לו

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

בדברים גשמיים אבל צדיק שהוא אוהב דברים רוחניים ממילא
התשלום זה בדברים רוחניים.
לאור כל זאת אפשר לומר שאם אנו נרגיש שהעסק של הבית
הוא דבר רוחני ונצחי ממילא התפילה שלו היא על דבר רוחני
לא יחזור ריקה כי זה עסק רוחני אבל מי שירגיש שהעסק של
נישואין הוא דבר גשמי כדרכו של עולם ממילא יש לדון עם ע"י
התפילה יקבל או לא.
ולכן צריכים להתבונן שהבית זה דבר רוחני ולהתחנן להקב"ה
על זה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת בא

הבאנו שענין של חיי נישואין הוא נושא רוחני וכמו שכל דבר של רוחניות צריך להיות בגדר של מוסיף והולך ממילא גם בנושא של הבית צריך להיות בגדר של מוסיף והולך. ויש עוד ענין שכל דבר גשמי מתיישן ויורד כמו בית ורכב שכל שעובר הזמן נהיה יותר ישן וזה חוק ההתיישנות אבל בדבר רוחני כל שעובר הזמן הוא גודל מתעצם ועולה. זקני תלמידי חכמים ככל שמזקינים דעתן מתווספת עליהם אבל זקני עמי הארצות דעתן מיטפשת עליהם. יהודי שהוא רחוק מן המצוות אמר שהחיים נגמרים בגיל שישים וחמש אחרי שמפסיקים לעבוד כי אין להם על מה לעבוד ואין להם הנאות כי הם יותר מוגבלים ולכן זה לא תהליך רחוק בין הגיל הזה לקבר משום שהם מתים מזה. ומאידך העיר שיותר מאריכים ימים זה בני ברק ורואים שהחיים הוא עסק רוחני וצריכים להגביר את זה וגם בנושא של הבית. והבאנו שצריכים להתפלל ולהתחנן בשביל זה אבל צריכים לעשות עוד השתדלויות כדי שהבית יפרח מיום ליום מחודש לחודש משנה לשנה ויש כמה עיצות לזה. ידוע שכשיש אתגר בין ב' שותפים זה גורם שיהיה קשר נפשי מאוד חזק ביניהם. ושיש מקומות שזכו בפרט בארץ ישראל שהאברכים מקבלים סכום בשביל הדירה והם צריכים להשלים את השאר שזה סכום גדול וזה יכול לגרום לבעיות וללחצים אבל הרבה פעמים זה

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

כשכל אחד משתדל להשיג את האתגר ולהביא עוד קצת פרנסה כדי להשלים את הסכום זה מקשר ביניהם וזה דבר טוב. אבל לא תמיד יש את זה ולכן יש עוד אתגרים שהוא הענין של חינוך הבנים שאם לוקחים פרויקט איך לחנך את כל אחד מהבנים לפי מה שהוא צריך זה גם אתגר שיכול לקשר ביניהם חזק.

אבל יש כאלה שלא כל כך מטפלים בזה ומחלקים את התפקידים בבית ולפעמים זה טוב.

ויש עוד אתגר שביחד יבנו את הבית שיהיה בית של תורה ורוחניות שהקב"ה אוהב וכשבני הזוג ביחד מצליחים לבנות בית רוחני ומרומם ע"י עיצות על כל הפרטים שיש בבית ממילא מגיעים לקשר מאוד חזק ביניהם.

וגם בבית כזה הקב"ה משרה שכינתו בעוז ובתגבורתו כי הוא רואה שהעסק בבית הזה הוא לפנות מקום להקב"ה ושלא יהיה פינה שלא מוצאת חן בעיניו.

אבל זה לא מצוי בהרבה בתים שביחד אפשר לעשות את זה משום שיש הרבה נשים שזה לא התחום שלה ולכן אי אפשר לצפות את זה מכל אשה כי לא דומה איש שלומד תורה כל היום מאשה שאפילו שיש לה עבודת הקודש אבל שום דבר דומה ללימוד התורה וגם הרב שך כתב שעיקר העבודה הוא של האיש ברוחניות של הבית.

וצריכים לדעת שברוחניות יש הרבה דרגות וצריכים להתאמץ מאוד שהרוחניות בבית יהיה מאוד גבוה כי ההבדלים שיש ברוחניות זה לא קצת יותר אלא כל דרגה זה הבדל ענק.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ורק כדי להבין קצת אפשר להביא משל שאחד הלך לבקש תרומה בשביל הישיבה שלו וכשהנדיב התחיל לכתוב את השיק התחיל להתחנן אליו עוד ועוד והיה מוסיף עוד אפס ועוד אפס וזה ברור שלהוסיף עוד אפס זה לא הוספה קטנה אלא זה משכפל את הסכום פי כמה ולכן אנו מתחננים לפני הקב"ה בכל מיני בקשות באהבת עולם ובכל מיני לשונות כי כל נקודה של רוחניות הוא דבר לאין קץ וזה לא הוספה קטנה.

ואם כן גם בדרגת הרוחניות שיש בבית אנו צריכים להתאמץ שיהיה על הצד הטוב ביותר.

ולפעמים לא כ"כ רוצים לעשות את זה כדי שלא נצטרך לוותר על דברים שאנחנו רגילים שעוצרים אותנו מלהתקדם ברוחניות.

אבל זה טעות כי היום אנו נמצאים בדור שגם בדרגות של רוחניות גבוהות לא צריכים לוותר כל כך על עולם הזה וזה היה רק בדור שעבר שמי שהיה לומד תורה היו חיים בעניות אבל היום בדרך כלל חיים בפינוקים ויש לנו הכל רק צריכים להכניס ריח של רוחניות לבית של תורה.

ויש כמה עיצות כדי להכניס רוחניות לבית.

אחד מהם הוא להכניס דקדוקי הלכות בכל תחום בבית ולא צריכים לדבר על זה מספיק בדוגמא אישית שהוא נראה מדקדק בהלכה זה נותן רושם חזק בבית שמדקדקים בכל ענין.

וגם בתפילה אם בני הבית רואים שהוא קם בזמן והולך להתפלל במנין הקבוע זה בונה את הבית כי יש דוגמא של רצינות בתפילה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וגם לפעמים בשבתות של החורף אין הרבה זמן ללמוד אבל אם האבא מבקש שיעירו אותו קצת לפני מנחה כדי שיוכל ללמוד זה גם נותן ערך ללימוד התורה שזה דבר חשוב מאוד. וגם בנושא של הכשרות היום יש הרבה הכשרים וצריכים לברר איזה כשרות מתאים לבית ולומר שבבית הזה אוכלים רק ההכשרים האלו ולא כל מה שכתוב כשר. עכ"פ ע"י דקדוק בהלכה זה אחד מהעיצות כדי להכניס רוחניות בבית.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת בשלה

כשמצליחים לרומם את הבית ברוחניות אנחנו עושים חסד עצום עם עצמינו ועם כל בני בתינו.

וכל אחד מבין שכמו שאנו מנסים לשכנע אדם שלא שומר שבת שכדאי לו לשמור שבת עם בני ביתו ולעשות סעודת שבת כמו מלאכים וזמירות וכו' כך אנו צריכים לשכנע את עצמינו לצעוד קדימה כדי לרומם את הבית ברוחניות כל פעם יותר ויותר.

יש בזה ב' דרגות כי יש כאלה שכדי לרומם את הבית לפי הנתונים שלהם ושל המשפחה זה מאוד קל ויש כאלה שמאוד קשה להם לרומם את הבית ולפום צערא אגרא.

אבל זה ברור שמי שבקלות יכול לרומם את הבית ולא עושה נחשב שהוא מפקיר את עצמו ואת בני ביתו כי בשבילו קל מאוד לעשות את זה.

וזה כלל בכל תחום בעבודת ד' שמי שכבר נמצא במסלול ויותר קל לו יש יותר תביעה עליו.

וצריכים להבין שכמו שאדם שקונה בית במשך זמן הוא מסדר את הבית ומעצב אותה עם כל מיני דברים קטנים שכל דבר יהיה במקום שלו ולפעמים מתייעצים עם אדריכל כדי להפיק תועלת מהבית כן ברוחניות אנו צריכים לבנות בית רוחני ולעצב אותה ברוחניות ע"י לימוד התורה וקיום המצוות ולפעמים אפשר לקחת אדריכל רוחני שהם הרבנים או הספרים שמדריכים אותנו כדי לבנות בית רוחני כדבעי.

רק יש הבדל שבבית גשמי כל שהיא מסודרת אין מה להוסיף אבל בבית הרוחני תמיד יש מה להוסיף וצריכים לקחת דוגמה

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

מאנשים שכל הזמן משנים את הבית הגשמי שלהם כי לא מסתפקים במה שיש להם כך אנחנו בבית הרוחני כל הזמן צריכים להוסיף עוד ועוד.

רב משה אהרון שטרן זצ"ל מסר ועדים לחתנים והיה אומר שהדבר הכי חשוב זה לבנות בית עם דקדוק המצוות והיה מביא סמך מהפסוק בפרשת כי תצא פרק כב' פסוק ח' "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך" והיינו שהמעקה שצריכים לעשות בכל בית זה ע"י דקדוק המצוות.

בענין של דקדוקי המצוות יש עוד ענין שמצוי בבתים של בני תורה שהם החומרות במצוות ובדינים ובעיקרון צריכים לדעת שהחומרות הם דבר נפלא כמו שאומר הכף החיים שמי שנוטה להחמיר סימן שנשמתו באה ממקום גבוה וחוזן מזה שאפשר לקיים מצות עשה של ויראת מאלוקיך כי זה סימן וסיבה ליראת שמים.

אבל צריכים לדעת שבענין של חומרות יש ג' כללים:
א. שיהיה מקור לחומרא שאפשר להחמיר אותה כגון שעיקר ההלכה היא להקל אבל כיון שיש דעות שמחמירים הוא מחמיר אבל להחמיר שיטה של תנא במשנה זה ודאי לא מחמירים ולכן צריכים לברר מה המקור של החומרא.

ב. הרבה פעמים כתוב "בעל נפש יחמיר לעצמו" ויש להבין למה לעצמו ולא לאחרים אלא ברור שלפעמים החומרות הקטנות זה על חשבון אחרים ועל הרוב זה כלפי בני הבית ואפילו שהחומרות מרומם את הבית אבל צריכים לבחון בשכל ישר האם החומרא מתאים לבית.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ג. להסביר בבית האם זה עיקר הדין או זה חומרא כדי שאח"כ במקומות אחרים לא יחשבו שזה עיקר הדין ויראה את אחרים כפושעי ישראל ולכן צריכים להסביר מה המשקל של כל דבר. אבל חוץ מהחומרות ודאי שעיקר ההלכות צריכים להקפיד מאוד וזה מכניס יראה בבית ע"י הדמות.

ואפילו אם הרבה פעמים זה ענין של הנהגה שלא יודעים בדיוק מה לעשות רוב הפעמים יש הרגשים בפנים שהם באים מהנשמה וצריכים לשמוע להם הרבה פעמים יש התנהגות והנשמה צועקת מבפנים להשתפר קצת וצריכים לשמוע כי זה דבר נכון.

ומלבד הדקדוק בהלכה החיזוק בלימוד התורה זה בנין שאין כדוגמתו.

אבל כאן זה קצת שונה משום שבקיום המצוות זה ע"י נוכחות האבא בבית ורואים איך הוא מתנהג אבל בלימוד התורה זה בזה שהוא לא נמצא בבית והולך בזמן ללמוד זה מה שמכניס בבית החשיבות בלימוד התורה.

ואם באמת למד אחרי שהוא חוזר הביתה אפשר לראות עליו שהוא למד וזה מחזק מאוד את האוירה של הבית אבל אם זה להיפך לא רואים.

וע"י שהאבא הלך ללמוד תורה ולמד ממילא הוא מתקדש בקדושת התורה וכיון שהוא אב הבית ממילא כל הבית מתקדשת מקדושת התורה.

מספרים שאברך הלך לחזו"א ואמר לו שאשתו כל הזמן מפיל עליו טרדות והחזו"א אמר לו שאם הוא יחשיב לימוד התורה אשתו לא תפריע לו.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ומלבד כל זה הן בדקדוק המצוות הן בלימוד התורה צריכים להרים בבית את הרוחניות מהגשמיות ולעשות סולם ערכים וזה עבודה דוקא של הדור הזה משום שבדורות הקודמים שהגשמיות היה רדוד מאוד בקלות היה אפשר להגביה את הרוחניות אבל היום יש הרבה גשמיות וצריכים מאוד להשתדל שהערך על דברים הרוחניים בבית יהיו הרבה יותר גבוה מהדברים הגשמיים.

וזה אפשר לעשות ע"י ההתנהגות שלנו כי הרבה פעמים קורא שיש לנו איזה פטור בדבר רוחני משום איזה סיבה מוצדקת אבל אם היה אותה סיבה לענין דבר גשמי לא מוותרים על זה ואם כן זה משדר בבית שהגשמיות הוא יותר מהרוחניות. ולכן צריכים להגביה בבית את הערך של הרוחניות בבית ע"י ההתנהגות ולשדר שהרבה יותר חשוב הרוחניות מהגשמיות.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת יתרו

הבאנו כמה נקודות כדי לרומם את הבית ברוחניות שהן בדקדוק בהלכה לימוד התורה ובזה שמגביהים את הערך הרוחני והגשמי.

ויש עוד נקודה שלא כולם יכולים לזכות לזה אבל מי שיכול זה גם מרומם את הבית והוא להכניס בבית אוירה של תורה.

כתוב בפסוק בשיר השירים פרק ב' פסוק ד' "הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה" ואומר המדרש "הביאני אל בית היין" זה הר סיני שנמשל למרתף של יין "ודגלו עלי אהבה" זה שקיבלתי עלי דגלי מצוות ומעשים טובים באהבה.

ואומר רב שמואל רוזובסקי שידוע שרב יחזקאל לוינשטיין כשיצאו משאנגחאי שהו בארצות הברית ג' שנים ולא יצא בכלל לרחוב כדי שלא יושפע מהם ואפילו הכי בסוף אמר שיקח לו הרבה זמן לתקן מה ששהה בארצות הברית משום שכמו שכדי להשתכר צריכים לשתות יין ויש מקום אחד שאפילו בלי לשתות יין אפשר להשתכר והוא בתוך מרתף של יין כי לנשום את האויר הספוג של המרתף זה משכר אם כן גם בארצות הברית בזה שהוא נושם את האויר כבר מושפעים.

ואומר רב שמואל רוזובסקי שגם מאידך גיסא כתוב "הוא יפתח לבינו בתורתו וישים בליבנו אהבתו ויראתו" והוא שע"י לימוד התורה יהיה אהבה ויראה אבל יש מקום שנשמו תורה שהיה בהר סיני וכך נפתח להם הלב בתורה ומצוות.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ואמר שכך צריך להיות ישיבה שכשנכנסים לבית מדרש צריכים לנשום תורה וכך שיכנס בנו אהבת תורה וקיום המצוות.

וגם בבית אפשר לזכות לזה שהאירה תהיה של תורה וקיות המצוות ונוכל לנשום אותה וכך נזכה שכל מי שגודל בבית הזה באופן ממילא יש לו רצון ללמוד תורה ולקיים מצוות.

וזה תלוי במעשים של הבית שהם המצוות אבל גם אפשר לרומם את האוירה כל אחד לפי מה שהוא מהלל כמו שאומר שלמה המלך ואיש כפי מהללו.

ומה שאדם מהלל זה מה שהוא אוהב ולכן בזה מאוד צריכים להזהר שאם אנו נהלל דברים של רוחניות ולא כל כך הדברים של גשמיות.

כמו שאמר הגר"ש אויערבאך אמר בהספד לאביו שבבית לא חינכו אותם להיות תלמידי חכמים אלא חינכו שהפחד הכי גדול זה להיות עם הארץ.

וזה מה שאנו רואים בכל הגדולים ובהרבה תלמידי חכמים איך שבאופן טבעי הכניסו בבית אוירה של תורה.

ויש לנו הזדמנות בסעודות שבת שכשילד אומר דברי תורה להקשיב לו כל הזמן לא לאכול ולהראות לו כמה אנו אוהבים וכמה יקר לנו את הדברי תורה של כל אחד.

וגם צריכים להזהר שכל פינה של הבית תהיה איך שהקב"ה רוצה ולכן צריכים להקפיד על צניעות בתוך הבית כי הבדל מחוץ לבית לתוך הבית בכל מקום צריכים להיות לבושים בצניעות.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ויש אנשים שטועים וחושבים שכל שנכניס חיכויים היצוניים מהעולם לבית זה יוסיף שמחה לבית אבל זה בדיוק הפוך כי אין שמחה בבית יותר מאשר בבית ששורה בה שכינה ולכן בית שיש בה שכינה זה מה שמוסיף את השמחה בבית וזה מהכללים הפשוטים של העולם.

ויש מדרש בפרשת חוקת שחסיד אחד ראה שתי ציפורים שרבו ואחד קמה והרגה את חברתה והביאה צמח שמחיה מתים והחיתה אותה וכשראה החסיד את הצמח הזה חשב שבזה הוא יחיה מתים וקטף את הצמח הלך וחיפש מתים אבל כולם מתחת הקבר ואומר המדרש שמצא אריה מת וניסה עם האריה שם את הצמח בפיו של האריה והוא קם ואכל אותו.

אומר רב משה אריה שטרן שמכאן לומדים שהרבה פעמים יש דברים שחושבים שזה יבנה חיים וזה הקבר שלו ולכן כל דבר שלא קשור לשכינה לא נותן חיים אלא מרחיק את החיים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת משפטים

יש עוד נקודה בשביל בנית הבית מאוד חשוב שזה ענין המידות מה שדיברנו במשך שנה וחצי ובפרט אדם שלומד תורה שיש לו חיוב להיות מופלא במידותיו והטעם הוא משום שישראל ואורייתא וקודשא בריך הוא חד הוא וא"כ הוא דבוק בהקב"ה ואם כן מוכרח שידבק בהקב"ה משום שהוא רחום וחנון וכו' ולכן אדם שלומד תורה חייב להיות אציל במידותיו ומי שלא משתנה ע"י התורה סימן שלא למד כראוי.

והרמב"ם בפרק ה' מהלכות יסודי התורה הלכה יא' כתב "ויש דברים אחרים שהן בכלל חילול השם והוא שיעשה אותם אדם גדול בתורה ומפורסם בחסידות דברים שהבריות מרננים אחריו בשבילם ואע"פ שאינן עבירות הרי זה חילל את השם כגון שלקח אינו נותן דמי המקח לאלתר והוא שיש לו ונמצאו המוכרים תובעין והוא מקיפן או שירבה בשחוק או באכילה ושתיה אצל עמי הארץ וביניהן או שדבורו עם הבריות אינו בנחת ואינו מקבלן בסבר פנים יפות אלא בעל קטטה וכעס וכיוצא בדברים האלו לפי גדלו של חכם צריך שידקדק על עצמו ויעשה לפנים משורת הדין וכן אם דקדק החכם על עצמו והיה דבורו בנחת עם הבריות ודעתו מעורבת עמהם ומקבלם בסבר פנים יפות ונעלב מהם ואינו עולבם מכבד להן ואפילו למקילין לו ונושא ונותן באמונה ולא ירבה באריחות עמי הארץ וישיבתן ולא יראה תמיד אלא עוסק בתורה עטוף בציצית מוכתר בתפילין ועושה בכל מעשיו לפנים משורת הדין והוא שלא יתרחק הרבה ולא ישתומם עד שימצאו הכל מקלסין אותו

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ואוהבין אותו ומתאווים למעשיו הרי זה קידש את ה' ועליו הכתוב אומר ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר". ומבואר ברמב"ם שכל אחד לפי גדלו של כל אחד צריך להתנהג יותר טוב.

וכמו שכל אדם צריך להקפיד במידות יותר בביתו מאשר ברחוב כדי שיזכה לשכינה ותלמיד חכם מחויב יותר גם ברחוב כי התורה משנה אותו אם כן תלמיד חכם בתוך הבית צריך להקפיד כפול שמנה על המידות.

בענין הסבלנות בבית אמר הרב שך שיש ג' יסודות בבית א. סבלנות ב. סבלנות ג. סבלנות ואין כוונתו לומר שזה מאוד חשוב אלא כוונתו היא שאחרי שיש לנו סבלנות צריכים עוד סבלנות ועוד סבלנות כי זה דבר שאין לזה סוף. והצד השווה בכל בית מוצלח זה אלו שהפנימו בלב את מידת הסבלנות.

אדם אוהב להרגיש שהוא מלך ובבית הוא צריך להיות מלך כי הוא צריך להנהיג את הבית בכל הרוחניות אבל עיקר המלכות זה השליטה על עצמו להיות סבלן ולא להיות ספונטני כי בזה אפשר להפסיד את החיים.

וכמו שבכביש צריכים להיות חכם ולא צודק גם בכביש של החיים צריך להיות חכם ולא צודק.

והלשון נישואין זה לשאת את האשה כי יש מושגים אחרים ותמיד צריכים לשאת את זה ואין הכוונה שא"א לסדר את הדברים אבל צריכים למצוא את הזמן והאופן הנכון.

ידוע שהערות לכל אחד זה כואב ואף אחד לא אוהב הערות כי הערה זה לגלות לשני את החסרונות שלו בין אם זה מום קבוע

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

או מום עובר או שזה טעות לרגע בכל אופן אדם לא אוהב לשמוע הערות.

ולכן מאוד צריכים להזהר בנושא הזה ולא להעיר על כל דבר ואם זה מוכרח שאי אפשר להעביר את זה צריכים לעשות את זה בכבוד גדול מאוד ולהתייעץ על זה.

יש תלמיד חכם שאמר שאם אדם היה רואה את השני בעין טובה לא היינו צריכים ללמוד הלכות לשון הרע כי לא מוצא עליו חסרונות וא"כ ק"ו בבית שצריכים להסתכל על כולם בעין טובה ולא צריכים את כל החסרונות של הבית.

אבל כל זה הוא סור מרע אבל יש גם ועשה טוב שע"י הפה שהוא הדיבור זה הדבר הכי קל שאפשר לעשות ואפשר לבנות עולמות ונפשות עם זה ע"י שאנו מפרגנים שהוא לשבח את השני על דבר טוב בין על דבר קבוע או דבר חד פעמי וזה מחיה רוח שפלים.

ומי שעשה טובה לשני מצפה את שיגידו לו מילה ויש אכזבה כשמצפים מילה טובה ולא מקבלים ואנשים גדולים מאוד צריכים את זה.

וכ"ש בבית כמו שאומר החזו"א חן אשה על בעלה ומצפה כל הזמן שהבעל יגיד לה משהו ובאמת צריכים להתבונן בכל דבר שעושה האשה בבית כי זה דברים שצריכים לשבח מאוד.

ואם נשקיע בזה באיכות לא צריכים כמות ולכן אם בזמן קצר נשבח באיכות ונשמח את האשה היא לא תצטרך לדבר איתו הרבה זמן.

בס"ד

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וצריכים לדעת שבשביל האשה זה ענין של פיקוח נפש כי כל
מה שיש לה כח לעבוד בבית זה רק בגלל השבחים שהיא
מקבלת ולכן צריכים לדקדק בזה מאוד ולשבת על כל דבר.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת תרומה

בענין של קדושת הבית מתחלקת לשנים יש קדושת הדיבור ויש קדושת האדם שהיא קדושת הבית.

גבי קדושת הדיבור כתוב שכל הזריזות שמזרזין על הדיבור הוא מכיון שהדיבור הוא הפעולה שמשחררת הכי בקלות מהאדם לכן מאוד צריכים להזהר.

ולכן הקב"ה עשה ב' חומות לדיבור שהוא השיניים והשפתיים. רב ירוחם ממיר אמר שהוא מרגיש שהשפתיים שלו הם כמו רחיים כבדים וקשה לו לדבר ומי שלא מרגיש כך הוא בבעיה.

ספרו על האמרי אמת מגור שכל הדיבורים שלו היו בראשי תיבות וכשהתחנן פעם שנית אמרו לה שהוא לא מדבר הרבה והטעם כי על כל דיבור יש הרבה אחריות.

מאיך זה בריאה נפלאה כי ידוע שיש חמש מערכות שהאותיות מתחלקות: א. גרוניות ב. מהחך ג. מהשיניים ד. מהשפתיים ה. מהלשון.

והחפץ חיים אומר שבדקה אחת אפשר לומר מאתיים מילים ואמר יהודי אחד שבמאתים מילים בדקה זה פלא איך שכל המערכה עובד כדי שנוכל לומר את המילים בקלות והכל יהיה מובן.

עוד ענין שיש בדיבור הוא ענין מיוחד באדם שאין בבהמה כי הדיבור הוא מהנשמה ולכן כל שאדם יותר חושב ונזהר בדיבור הוא יותר מתרחק מבהמה וכל שיותר מדבר בלי לחשוב וזהירות הוא יותר מתקרב לבהמה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

הספרים וגדולי ישראל הפליגו מאוד בכל הצלחה קטנה בענין שמירת הדיבור וכששאל החפץ חיים לרב ישראל סלנטר מה התועלת של הספר שלו אמר לו שאם כתב את כל הספר כדי להוציא אנחה למי שדיבר פעם אחת לשון הרע דיינו.

בתורה אנו רואים איך עשו עסק על חטא מרים ופרסמו את זה לדורות ויש מצוה לזכור מעשה מרים ורואים שהקב"ה עשה עסק גדול כדי שנלמד שהענין של הדיבור הוא מאוד חמור והרבה אסונות שבאים לכלל ישראל הם בגלל הדיבור.

וכך כתב הגריא"ל שטיינמן במכתב כשפעם היו אסונות ברצף כמו עכשיו שהענין של הדיבור הוא לא פשוט בכלל.

וגם שבוע שעבר שהיו גם אסונות ברצף רב ברוך שפירא שאל להגריא"ל שטיינמן במה צריכים להתחזק ואמר לו "דיבור".

וברור שמי שמתחיל ללמוד הלכות לשון הרע זה כבר נחשב תשובה.

אבל יש עוד עיצה שכל פעם שנבוא לדבר על מישהו גם אם לא יודעים בדיוק מה אסור ומה מותר כדאי לצייר שזה שבאים לדבר עליו הוא אבא או בן שלנו ואם לא היינו מספרים כזה סיפור על אבא או על בן ברור שיש משהו אסור כי זה סיפור של גנאי.

הכח שלנו בבית הוא ע"י הדיבור של לימוד התורה ותפילות ולכן אם ח"ו נפגם הפה שלנו הכח שלנו בבית יורד אבל אם נשמור את הפה ממילא הכח של התורה והתפילה שהיא בפה מאוד יתגבר ויפעל בבית.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ובפרט בתוך הבתים שלנו צריכים מאוד להזהר שלא לדבר על אף אחד כי יש הרבה אנשים היום שמדברים על תלמידי חכמים שלומדים תורה כל היום וגופם כאש.

וזה מאוד צריכים להקפיד בבית שאם שומעים ילד אחד מדבר על מישהו צריכים לעסוק עסק שבבית לא מדברים על אף אחד וכ"ש על תלמידי חכמים.

וידוע על הרבה סיפורים שאלה שדיברו על תלמידי חכמים סבלו מיד.

וכל אברך שיושב ללמוד מבוקר עד ערב הוא בגדר תלמיד חכם ומאוד חמור לדבר.

לכן צריכים לשוב את הבריות ולהכניס בבית שאנו לא מדברים על אנשים וזה יהיה כח הדיבור שלנו בבית.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת תצוה

בענין קדושת הבית כתוב בראב"ד בשער הקדושה שכל המבנה של בית בישראל עם כל מה שמשממע בכך זה הכל רצונו של יוצר בראשית שכך החליט ובנה את העולם שהבית יהיה מונהג בצורה הזו.

ויש בזה הרבה השגות אבל זה סוגיא כמו כל סוגיא של החיים שצריכים לשאוף להצליח בזה לרומם את זה ולהפיק מזה את מה שיוצר כל רוצה שיפיקו מזה.

כתוב במהר"ל ובגאון שיש ג' עבירות חמורות: א. עבודה זרה ב. גילוי עריות ג. שפיכות דמים וכל אחד מהם הם כנגד ג' עמודי העולם שעליהם העולם עומד שהם: א. תורה ב. תפילה ג. גמילות חסדים.

א. עבודה זרה הוא כנגד עבודה שזה בין אדם לקונו כי עבודה זה תפילה ועבודה זרה זה כפירה שזה ההיפך מתפילה.

ב. שפיכות דמים הוא כנגד גמילות חסדים כי גמילות חסדים זה להטיב לבריות ושפיכות דמים זה הקצה השני של להטיב לבריות וזה ההיפך שהוא להרע לבריות.

ג. גילוי עריות הוא כנגד התורה כי זה לא קשור לבין אדם למקום ולא לבין אדם לחבירו אלא בין אדם לעצמו התורה הקדושה זה כח שבונה את כל הקומה הרוחנית של האדם ומאידך גילוי עריות זה הפגם שפוגם בכל מערכות האדם בכל חלקי הנשמה שלו.

וזה מה שכתוב ברמב"ם סוף פרק כב' מאיסורי ביאה הלכה הלכה כא' "גדולה מכל זאת אמרו יפנה עצמו ומחשבתו לדברי

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה" ומבואר דרק אם הלב פנוי מחכמת התורה מחשבת העריות מתגברת כי זה ממש דבר בהיפוכו כמו שאומרים כשהבור ריק אין בו מים ממילא נחשים ועקרבים יש בו.

אומר רב משה פיינשטיין על מה דאיתא בגמ' במגילה דף י: "וא"ר לוי דבר זה מסורת בידינו מאבותינו מקום ארון אינו מן המדה" והיינו שהארון שהיה במקדש אינו מן המידה וזה נס שאי אפשר להבין אותו איך הארון לא תופס מקום ושואל שבתוך הארון היו הלוחות שהיו תופסין את כל הארון וזה פלא אם הארון שמחזיק את התורה לא תופס מקום איך התורה בעצמה בתוך הארון תופס מקום.

ואומר רב משה פיינשטיין שיש כאן רמז שהרי כתוב שהארון מכון כנגד כתר תורה שהם תלמידי חכמים שגופן אש כדאיתא בגמ' במכות דף כב: "אמר רבא כמה טפשאי שאר אינשי דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה" וא"כ מונח כאן שאם תלמיד חכם מלא וגדוש בקדושת התורה בקרבו ממילא הוא לא תופס מקום והוא בדרגה של ענוה שלא מפריע לו דברים.

וא"כ זה הפשט בארון שבגלל שהוא מלא תורה זה הסיבה שלא תופס מקום.

וכדי להיות מלא בתורה בעיניו שנלמד סדר מלא מתחילתו ועד סופו וכל שמוסיפים עוד סדר ועוד סדר מלא זה מה שמקדש וממלא אותנו בקדושת התורה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

והרי יש כללים בכל דבר כמו שכתוב בספר החינוך כל הזהיר
בברכת המזון מזונותיו מצויין לו כל ימיו בכבוד ופוסק את זה
המשנה ברורה ואם נעשה את זה יש לנו הבטחה על הפרנסה.
ולכן כואב הלב כשלא ממלא את הסדר ואפילו שמוכן שיש
הפסקות לפעמים מ"מ מה שלא מובן זה איך אפשר להפסיק את
הסדר בשביל השתדלות של פרנסה הרי לא מסתבר בכלל
שמביטול תורה יצא הצלחה בכל ענין או איך אפשר שמלימוד
התורה יצא נזק בכל ענין.
ורואים הרבה פעמים איך שהדברים מסתדרים על הצד הטוב
ביותר כשלא מבטלים תורה.
ובפרט כשמקבלים עול תורה והעיצה של ברכת המזון זה ודאי
עוזר.
על כל המצוות אנחנו מתפללים קדשינו במצוותיך והוא שנקדש
את עצמינו ע"י קיום המצווה.
וכמו שאדם מתקדש ע"י עינוי יום כיפור גם מתקדש ע"י סעודת
שבת אבל זה ברור שבמצוה של עונג צריכים להרבות בתפילה
שנתקדש והלב לא יטה לצד הגשמי.
גם במצות הבית (עונה) ראוי ללמוד בספרים את מהות המצוה
והגדרים שלה כמו שכותב הראב"ד בשער קדושה כדי לדעת
שזה עסק של מצוה.
הרבי מגור אמר שבחורים יש להם קשיים בקדושה ונסיונות
וזה טבעו של עולם אבל אדם נשוי בלי עבודה גם יכול להפסיד
אבל מי שמלא תורה יש לנו כלים לעבוד אבל בלי תורה זה
מאוד קשה.
ולכן צריכים לעבוד כדי שנשאר טהורים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ויש לדעת ב' יסודות: א. אסור לנו לנהוג ניהוגים של גוים שבשר חמורים בשרם ולכן צריכים להזהר מזה ב. יש חוט דק בין שכינה וקדושה לתהום הנשייה שהוא לפרוש וזה יכול לפגום בגוף המצוה וע"ז הכי חזק נאמר אל תרשע הרבה ואל תצדק הרבה יש תורה אחת יש הלכות וש"ע וצריכים לנהוג כפי הדרך של התורה.

יש ג' עיצות מעשיות שיכולות לרומם את המצוה:

א. לפני קיום המצוה ידע בידיעה בעלמא שהקב"ה ציוה אותנו וזה רצון ד' אפילו שיש חלק גשמי וזה מאוד מקדש את האדם כי נכנס בזה היצר הטוב.

ב. לקיים את המצוה בעדינות הנפש שזה מרומם ומזכיר שיש כאן עסק של קדושה ושכינה.

ג. ראוי לכל נפש לנהוג טבילת עזרא וזה מרומם את הדעת וכמעט כל העצבויות שיש לאדם הם מחוסר טהרה ואי אפשר לראות דוגמא כי כל הגדולים הצניעו את זה אבל זה דבר גדול מאוד.

והדברים האלה מרוממים את כל שמחת הבית לאפיקים חדשים לגמרי.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת כי תשא

שמחה

בחודש אדר מרבין יש דין להרבות בשמחה וזה דבר שכולם רוצים וצריכים את זה.

יש להדגיש שכיון שהשמחה הוא דבר רוחני זה מכוון גם לאנשים שמחים כי בדברים רוחנים אין סוף וראייה לזה שהשו"ע אומר משנכנס אדר מרבין בשמחה וזה ודאי שהוא לא דיבר רק על אנשים עצובים אלא על אנשים שמחים שיהיו עוד שמחים וגם הרי החת"ס אומר שבאדר א' גם צריכים להרבות בשמחה וא"כ גם באדר ב' צריכים להרבות שמחה על השמחה אלא ודאי שהענין של שמחה נוגע לכל אדם כולל אנשים שמחים.

המעלה של שמחה זה מתנה שהקב"ה נותן לבני אדם כי שמחה לא שייך בבעלי חיים אצליהם שייך רק להיות עצבני או אפס אבל אצל האנשים יש עצבני אפס ושמחה.

וכ"ש אצל עם ישראל שיש להם נפש רוח ונשמה יש להם הרבה יותר אפשרות לשמוח משא"כ הגוים שיש להם רק נפש ולכן השמחה שלהם זה לא כמו של עם ישראל כיון שאין להם נשמה.

אנו צריכים שמחה כי להיות במצב של שמחה זה עונג לנפש ומלבד זאת הפירות שאדם מצליח להוליד כשהוא במצב של שמחה הם פירות הרבה יותר משובחים מכאשר הוא לא נמצא במצב של שמחה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וגם בעניני העולם הזה אם הוא שמח נהנה מהעולם הזה אבל אם הוא עצוב אי אפשר להנות לא בעניני הנפש ולא בעניני הגוף.

וכ"ש בעניני הנשמה שמי שהוא שמח אין ערוך למה שהוא יכול להשיג בתורה ומצוות והרי כל הקללות נאמרו על "תחת אשר לא עבדת את ד' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב" וא"כ גם להיפך אם יש שמחה זה מביא ברכות.

ומביאים תלמידי הבעל שם טוב שמה שאדם יכול להשיג ברוחניות ע"י השמחה זה הרבה יותר מהשגות ע"י תעניות ושיגופים.

ואומר רב יעקב עדס שליט"א שלעשות מצוות בשמחה זה משתף את הרובדים הכי עמוקים בנשמה ובזה הוא מתקדש יותר בעשיית המצוות.

בזוהר הקדוש כתוב שאדם שזוכה לקיים המצוות בתוך שמחה הקב"ה משפיע עליו שמחה בנפש משום מידה כנגד מידה.

הרב פינקוס כותב שאם אדם היה יודע כמה ברכה מוריד לעצמו ע"י השמחה עד כדי כך שאם אדם הפסיד ממון ונעצב ע"ז ההפסד שיכול לגרום לעצמו בגלל העצב זה הרבה יותר גדול ממה שהפסיד כי השמחה מביאה ברכה.

אבל יש שמחה כללית ויש שמחה פרטית בקיום המצוות ולימוד התורה והשמחה הזו היא שייכת לנשמה היהודית וכל נשמה בהטהרתה יכולה להרגיש שמחה בקיום המצוות והעבודה שלנו היא לזכך את הנשמה וע"י זה נשמח בקיום המצוות.

והשמחה הכללית של יום יום זה השמחה בנפש וזה ברור שמי שיש לו שמחה בנפש השערים פתוחים לו לקראת השמחה

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

בקיום המצוות אבל אם הוא עצוב בנפש זה קשה שישמח בקיום המצוות.

ולכן העבודה היא מחולקת בין שמחה כללית ביום יום של הנפש לשמחה פרטית בקיום המצוות של הנשמה אבל הא והא תליא.

ולכן תחילת העבודה היא להיות שמח בנפש באופן כללי. שאלו להגרי"ש אלישיב איך אפשר להיות שמח וענה "פיקודי ד' ישרים משמחי לב" ושאלו איך להרבות בחודש אדר וענה ללמוד יותר.

שאלו לרב דוד פוברסקי איך אפשר להיות שמח וענה "לישרי לב שמחה" והיינו שע"י תיקון המידות נהיה שמחים. ובמשנה כתוב איזהו עשיר השמח בחלקו והיינו שכדי למצוא שמחה בעיניו להיות שמח בחלקו.

ויש קשר בין הדברים האלו שאם נבחן בין האנשים מי שמח ועל מה שמחים ויש ג' דברים שיכולים להוריד את השמחה: א. חוסר סיפוק ב. דאגות ג. חוסר עבודת המידות וסימנך "סדום". כנגד הסיפוק הגרי"ש אלישיב אמר ללמוד כנגד המידות רב דוד פוברסקי אמר לתקן מידות וכנגד הדאגות שמח בחלקו. וכאן לא מדובר על בעלי יסורים חלילה אלא על אנשים רגילים.

אבל צריכים לדעת איך לצאת מג' הדברים האלו. יש חילוקים בנפשות כי יש כאלה יותר שמחים בטבע ויש כאלה שמחים פחות אבל רוב הנפשות באופן כללי צריכים דחיפה כדי להיות שמחים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

אחד מהספרים כותב שאדם מבוגר יכול ללמוד מתינוק ג' דברים: א. כל הזמן מחייך ב. כל הזמן עסוק הוא לא בטלן ג. אם הוא רוצה משהו בוכה.

ומה שצריכים ללמוד זה שכיון שאין לו בעיות של מידות מחייך כל הזמן ויש לו סיפוק כי כל הזמן הוא עסוק וכיון שאין לו דאגות אם צריך משהו בוכה ומקבל.

וזה ברור שכדי לקבל שמחה לפני כל העיצות צריכים להתפלל לד' שנזכה לשמחה.

ואם הקב"ה אומר "תחת אשר לא עבדת את ד' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב" וכתוב "עבדו את ד' בשמחה" נמצא שבידינו להשיג להיות שמחים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת ויקהל

הבאנו שאחד מהמאבדים את השמחה זה חוסר סיפוק וזה דבר שנמצא אצל כל האדם שעל פני האדמה שכל אחד רוצה להרגיש שהוא שוה משהו והוא מיצר משהו וזה נותן סיפוק וכשלא מרגישים את זה מאבדים את השמחה.

רק שיש חילוק בסוגי האומנות כי אומן שהוא מיצר דברים כמו אומן או כל פועל אחר בזה שהוא מיצר דברים הוא שמח אבל אומן כמו זמר לא רק שהוא שמח בהצלחה שלו אלא עצם האומנות שלו הוא אומנות של שמחה כי זה שירה וזמרה ולכן יש לו יותר סיכוי מעבר לסיפוק לשמוח.

וא"כ כ"ש וק"ו מי שתורתם אומנותם שהתורה זה כלי המשמח הרבה יותר מהשירה וזמרה כי השירה וזמרה משמח את הנפש והתורה משמחת את הנשמה.

בהתבוננות אפשר לדעת שהקב"ה נתן לנו כלי שכל כך משמח אותנו שהרי בכל עסק גשמי כגון אכילה ושתיה אחרי שאכל ושתה לא נשאר שום שמחה מזה כי זה הנאות הגוף ובנפש אם היה שירה טובה זה נשאר קצת אחרי זה אבל לימוד התורה אפשר למצוא אלפים ורבבות שאחרי הלימוד נשאר שמחה מאוד גדולה במשך הרבה זמן משום שזה שמחה יותר פנימי שנמצאת בנשמה.

וצריכים לדעת שיש הרבה דרגות בזה אבל גם יודעים שכולנו נמצאים כבר לדרגות של שמחה בלימוד אפילו בלי להבחין וראיה לזה שאם יום אחד מתבטלים כבר מרגישים עצבון בסוף היום וגם בזה יש הרבה דרגות יש כאלה שבזמן קטן שביטלו

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

מרגישים עצבון ויש כאלה שצריכים לבטל כמה ימים בשביל להרגיש את העצב אבל זה מוכיח שהלימוד משמח אותנו. וכ"כ משמח הלימוד שיש לנו בחינה שהרבה פעמים אחרי שמקימים מצוות אפילו דאורייתא קשה לנו להרגיש את אותה שמחה שמרגישים אחרי לימוד תורה ברצף וזה נובע מחוסר התבוננות בקיום המצוות אבל מ"מ ההבדל שיש בין לימוד התורה שלא כ"כ צריכים להתבונן כדי לשמוח לקיום המצוות שיותר צריכים להתבונן הוא שהמצוות ע"י ההתבוננות אפשר להגיע לשמחה אבל לימוד התורה זה חפצא המשמח אפילו בלי שנתבונן כ"כ אלא עצם הלימוד מאוד משמח.

וכדי להגביר את הקשר והסיפוק בלימוד התורה יש לנו ב' עצות:

א. אנו צריכים שיהיה לנו את הקשר האמיתי בתורה כדי שנחיה עם השמחה הזאת ואחד מהדברים שיכול לקשר אותנו עם התורה הוא מסירות נפש ואין הכוונה מעל ומעבר אלא שכשיש לנו את הזמן ללמוד בכל סדר ואנו נמצאים באמצע הסדר ובא לנו איזה רצון לשיחה קצרה נעימה ומוותרים על זה כדי ללמוד ברציפות זה נקרא מסירות נפש וזה מקשר אותנו עם הקב"ה ע"י התורה.

ומסופר על הגרי"ש אלישיב שהיה בדרך לבית כנסת החורבה לשמוע את החזן יוסל'ה רזונבלט ובאמצע חזר בו שזה לא יכול להיות על חשבון לימוד התורה ואח"כ כשיצא לו להיות בבית כנסת החורבה בחנוכת הבית בירך "שעשה לי נס במקום הזה" כי כנראה שהוא הרגיש שאם היה הולך היה מפסיד משהו גדול.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

אבל אפשר להמשיך את הסיפור שכשהוציאו את ההקלטה איך הוא מנגן את הלימוד שלו מרגישים שהנשמה שלו מנגנת את המתיקות של התורה איך נהיה ברור לו כשמש שהכל אפס אפסים מתשוקת התורה שהיה לו.

והנקודה של מסירות נפש מעורר קשר בתורה.

ב. אבל גם צריכים סיפוק מעצם הלימוד וידוע שהיצר הרע עבודתו היא להוציא את השמחה מהלימוד ומי שלומד בבקיאות ומספיק הרבה הוא מרגיש שלא כ"כ עיין ומי שמעיין הרבה בכל סוגיא הוא מרגיש שהוא לא מספיק כ"כ אבל צריכים לדעת שכל אחד מתחבר לסוג הלימוד שלו ולא צריכים להצטער על פיתויי היצר.

ומ"מ אחד מהעיצות שיהיה לנו שמחה בלימוד שלנו היא להבחין על הנושא שלמדנו ובעיקר לכתוב סיכומים ממה שלומדים כי זה מאוד נותן סיפוק שיש לנו דברים ביד.

וע"י שאנו שמים הדגרים לעצמינו זה מאוד מספק כי רק יחידי סגולה כמו הגר"ש אלישיב יכל ללמוד כל הזמן בעיון בלי הדגרים ועד שלא הבין עד הסוף לא המשיך ואנחנו לא בדרגה הזו ולכן צריכים להשים לעצמינו הדגרים כדי שיהיה לנו סיפוק מהלימוד.

ומאוד צריכים להזהר שלפעמים יש מקום שנוח ללמוד אבל לא טוב לאברך שם והוא יודע שאם יהיה במקום אחר יהיה יותר טוב ואפילו שלא כ"כ נעים צריכים ללמוד במקום שלבו חפץ והנושא שליבו חפץ.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת פקודי

במה שהבאנו שלימוד התורה מאוד משמח יש להוסיף שזה גם עוזר לגורמים שמפסידים את השמחה שהם הדאגות וחוסר המידות כמו שכותב הרמב"ם פרק ז' מהלכות דעות הלכה ז' "אלא ראוי לו לאדם להיות מעביר על מדותיו על כל דברי העולם שהכל אצל המבינים דברי הבל והבאי ואינן כדי לנקום עליהם".

ויש דבר שכואב אחרי שיש לנו את האפשרות ללמוד תורה ולהתמתק מלימוד מכמה וכמה בחינות ולא מנצלים את זה עד הסוף וזה נחשב חוסר הבנה במשמעות בחיים טובים כי חושבים שחיים טובים זה משהו אחר.

ויש הרבה שחושבים שבעל תשובה יש לו הרבה יותר שכל מאדם שנולד בבית שמקיימים תורה ומצוות אבל איך אדם שלא שמר תורה ומצוות כלל אין לו את היצר הרע לחשוב שיש משהו יותר טוב מלימוד התורה וקיום המצוות ולכן יש יותר קושי לאדם שנולד בבית שמקיימים תורה ומצוות שחושבים שבצד השני יש חיים טובים אבל זה טעות כי גם מי שחוזר בתשובה אומר שאין להם כלום והכל זה דמיונות.

ונמצא שאנו נמצאים במצב הכי טוב רק שצריכים לנצל את זה ועם לימוד התורה אפשר להגיע לדרגות של שמחה מאוד גדולים.

החזו"א בספר אמונה ובטחון ח"ב פרק א' אות ט' כתב "כאשר זכה שכל האדם לראות אמתת מציאותו ית' מיד נכנס בו שמחת גיל אין קץ ונשמתו נעימה עליו והדמיון משלים עם השכל

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

לחזות בנועם ד' וכל תענוגי בשרים חמקו עברו ונפשו העדינה מתעטפת בקדושה וכאילו פירשה מגוף העכור ומשוטטת בשמי שמים ובהעלות האדם בערכי קדש אלו נגלה לפניו עולם חדש כי אפשר לאדם בעולם הזה להיות כמלאך לרגעים וליהנות מזיו הקדש וכל תענוגי עולם הזה כאפס נגד ענג של דביקות האדם ליוצרו ית".

וכאן רואים כמה הוא מאריך לבאר החיים הטובים שיש לאדם שלומד תורה ומתקשר לד' יתברך.

והתורה המדוברת זה מה שאנו לומדים על כל הבנה וחשבון יש את המעלה של לימוד התורה כמו שכותב רב חיים וואלוזין בנפש החיים פרק ד' שגם לחשוב על מה שחושבים הרמאים בסוגיות של מיגו זה תורה שע"י נדבקים לד'.

וזה בעצם המושג של דעת תורה כמו שאמר הסטייפלר על הגרא"מ שך שכיון שהוא שקוע בלימוד ממילא יש לו דעת תורה משום שכיון שהמח שלו כל הזמן חושב בלימוד התורה ממילא מוכרח לצאת משם דעת תורה וזה אורים ותומים.

וכן הארחות צדיקים בשער השמחה עמוד ק' כותב אריכות של מילים של שמחה ע"י לימוד התורה.

וזה יכולים לראות אצל גדולים וצדיקים איך לא מעניין אותם שום דבר מהעולם הזה ויש להם שמחה אפילו עם הצרות שיש להם.

והיה צריך להיות מצב שכל יום מתחילת הסדר נתפלל לד' שהסדר היום יהיה יותר טוב מאתמול וכל הזמן להיות מוסף והולך.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וכותב הנתיבות שלום שהחילוק בין דרגות הצדיקים הוא בגודל אמונתם.

ואין לנו את הפטור שלא זכינו לאמונה ולכן לא ראויים לזה כי אנו יכולים לכפות את עצמינו.

וזה מביא לנו כל הברכות של העולם כי לפעמים חסר לנו משהו באיזה תחום ולא חושבים שזה העיקר.

ואפילו ששואלים שרואים אנשים גדולים בתורה ומצוות שיש להם יסורים מ"מ יש כללים בחיים ויש יוצא מן הכלל אבל זה ברור שלימוד התורה מביא לידי שמחה וחיים טובים וזה אחד מהכללים ואם יש יוצא מן הכלל אי אפשר לומר שאם מי שלומד תורה סובל מיסורים ממילא אין ענין ללמוד תורה כי זה טעות לגמרי כי הקושיא היא על מי שלומד תורה והוא לא שמח לא על מי שלא לומד תורה והוא עצוב.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת ויקרא

הבאנו שאחד מהדברים המפסידים את השמחה זה הדאגה כמו שכותב הארחות צדיקים ששער הדאגה הוא אחרי שער השמחה כי הוא הדבר הכי גדול שיכול לאבד את כל השמחה. וזה ברור שגם תלוי באופי של הנפש שיש אנשים יותר דואגים ויש אנשים פחות דואגים.

ומ"מ מצויין דאגות על בריאות פרנסה חינוך ילדים וכו'. וצריכים ללמוד איך להוריד את הדאגה כדי שלא נפסיד את השמחה.

והנה כתוב במלבי"ם שאחד מהתכונות שקיימות בנפש זה הדאגה וזה לא חולי או קלקול אלא זה תכונה.

ואומרים המלבי"ם והארחות צדיקים שההשלכות שיש מדאגה זה לא רק חוסר שמחה אלא מכלה לב ומביא חולאי הגוף.

וכיון שזה תכונה בנפש יש בה גם מעלות כי כל מה שנברא יש בזה דברים טובים כגון לדאוג על רוחניות שנשכח הלימוד ולכן לחזור על הלימוד וזה הדבר הטוב של הדאגה.

אבל אנו מדברים עכשיו בדאגה השלילית שיש לאנשים רגילים כגון פרנסה בריאות חינוך וכו'.

יש ב' סוגי דאגות: א. דאגות הכלל ב. דאגות פרטיות. הדאגות של הציבור לא כל כך מפריע לכל אחד כי זה דברים שלא מוטל עלינו לטפל באופן אישי והדבר היחיד שאנו יכולים לעשות זה התפילה אבל חוץ מזה אין לנו איך לעזור ואפילו שזה דברים שנוגעים לנו מ"מ אנו יודעים שיש אנשים יותר גדולים שהם יטפלו בזה ולכן אין לנו דאגה חזקה בזה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ויש בחינה לזה כשיש מישהו כועס על השני על עוול שעשה אם הוא יודע שיש מישהו שיותר שייך לשני ולכן הוא יותר כועס ממילא הוא ירגע כי ברגע שאדם יודע שיש מישהו שיותר שייך לנושא ממילא יורד ממנו הדאגה.

אבל בדאגות הפרטיות הם הדאגות שבהם צריכים לטפל. ואומר שלמה המלך במשלי פרק יב' פסוק כה' "דאגה בלב איש ישחנה ודבר טוב ישמחנה" ואיתא בגמ' ביומא דף עה. "דאגה בלב איש ישחנה רבי אמי ורבי אסי חד אמר ישחנה מדעתו וחד אמר ישחנה לאחרים".

המלבי"ם אומר שזה לא מחלוקת וצריכים לעשות ב' הדברים גם ישחנה מדעתו וגם ישחנה לאחרים והוא מביא רמז מהפסוק ומסביר שישחנה מדעתו הכוונה היא לחשוב על הצד השני ולא על הצד השחור של מחר והיינו להשפיל את הציור עליו ולא ידאג ע"י שיעלה בליבו דברים טובים שמתנגדים לדאגה.

אבל רש"י נקט שזה מחלוקת בגמ' ועל המשך הפסוק "ודבר טוב ישמחנה" כתב "יעסוק בתורה והיא תשמח את הדאגה ותצילנו ממנה" והיינו שעל ידי לימוד התורה הדאגה תהפך לשמחה וגם יציל אותו והכל יהיה לטובה ועל מה שכתוב ישחנה לאחרים אומר "שמה ישיאוהו עצה".

והיינו שלמ"ד ישחנה מדעתו היינו ע"י לימוד התורה ולמ"ד ישחנה לאחרים הוא ע"י שמספרים את זה לחבר ממילא הוא יכול לנחמו ולעזור לו.

אבל תמיד צריכים לחפש חבר פיקח שידע איך לנחם ולתת עיצות כי יש כאלה שרק הורסים את המצב יותר.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ודרך אגב מה שצריכים לייעץ בדרך כלל זה עידוד ולספר סיפורים על אנשים שעברו את זה והצליחו במקום ההפך. אבל צריכים גם ליצור מחסומים פנימים איך לא להגיע לדאגות. וצריכים לדעת שבשביל זה צריכים מאוד להתחזק באמונה ובטחון שע"י זה אנחנו יכולים לחסוך שלא להגיע לדאגות. וכותב רב אלהנן ווסרמן שע"י אמונה ובטחון אפשר להסתדר גם עם המידות וזה המפתח כללי של כל המידות. והדבר הזה קשה מאוד אבל אפשר להשתדל ללמוד שעה ביום על עניני אמונה ובטחון ואפילו שזה נראה מוגזם כי לא רגילים ללמוד כל כך הרבה זמן מוסר מ"מ יש אופן שנסביר בע"ה איך להצליח בזה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת צו

הבאנו שיש ג' דברים שמאבדים את השמחה והם חוסר סיפוק
דאגות וחוסר מידות.

והבאנו כמה פטרונות לחוסר הסיפוק שהם לימוד התורה באופן
שיתקיים התורה בקרבנו וגם על הדאגות הבאנו שצריכים
למלאות את הלב שלנו באמונה ובטחון ונדבר ע"ז עוד בע"ה.

אבל צריכים לדעת שחג הפורים מטפל בג' הדברים הללו:

א. בתורה: כתוב במגילה "ליהודים היתה אורה" ודורשין אורה
זו תורה שקבלו את התורה מאהבה.

ב. דאגות: הרי כל סיפור המגילה מחזק אותנו באמונה ובטחון
כי הכל מלא ניסים ויש הרבה אמונה ובטחון ומי שמתבונן
בסיפור המגילה מתחזק באמונה ובטחון אבל בשעת קריאת
המגילה שמקיימים את המצוה האור של הקדושה של המצוה
נשפך וממלא את הלב באמונה מסיפור המגילה.

כתוב באלשיך "יבוא המלך והמן היום" זה ראשי תיבות של
השם של הקב"ה ואפשר לומר שהטעם שהרמז כתוב שם הוא
לדעת ששם התחיל ליפול המן אבל יש משהו יותר מזה שאיפה
שהעינים שלנו רואים שהמן גודל עוד יותר ומגיע לשיא של
הגדולה הקב"ה כבר מכין איך הוא יפול וזה צריך לחזק אותנו
מאוד שלא כל מה שאנו רואים טוב או להיפך זה הנכון ואפשר
לקבל הרבה אור של אמונה ובטחון.

ויש עוד נקודה שאחרי שרואים שאסתר המלכה גמרה את
התענית ומתחילה לפעול יש מקום לטעות שאסתר היא מאוד

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

חכמה ולכן בתחילה הדברים איך שאסתר מתחילה לפעול כתוב את ראשי תיבות של הקב"ה.

וכל המחשבה הזאת מביא לידי שמחה אין קץ.

ג. מידות: חג הפורים מלא בבין אדם לחבירו שיש משלוח מנות ומתנות לאביונים וזה שובר את כל המחיצות שיש בין האנשים. ורואים מכאן שחג הפורים שמטפל בג' הדברים שמאבדים את השמחה לכן זה היום הכי שמח שיש בשנה.

על הפסוק "הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך" כתוב במסילת ישרים שכל שאדם יותר מתבונן ונכנס בחדרי ידיעת הקב"ה יותר יהיה לו שמחה.

והנה הבאנו שבוע שעבר בסוף שכדי להוציא את הדאגה צריכים ללמוד שעה ביום על אמונה ובטחון והבאנו שזה מאוד קשה.

אבל העיצה הזו היא הסידור שע"י התפילה אפשר להגיע להשגות מאוד גבוהות באמונה ובטחון ולפחות מתפללים שעה ביום ובמקרה הטוב שעתיים וע"י התפילה אם נתפלל בכוונה בלב עם התבוננות והבנה בתפילה אפשר להתמלאות באמונה ובטחון אבל בקריאה בעלמא אי אפשר להגיע לזה.

ויש מקום להסביר מג' כיוונים מה אפשר להשיג ע"י התפילה בכוונה:

א. ע"י תפילה בכוונה אפשר להגיע לדרגות מאוד גבוהות של אמונה ובטחון ואפילו שחוזרים ע"ז כל יום אבל כל פעם יש פשטים אחרים בתפילה והרגשים שונים וזה מוסיף וממלא אותנו באמונה ובטחון.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ב. ע"י תפילה בכוונה האדם קושר את עצמו עם הקב"ה ויש משל נפלא שמביא הרב שמשון פינקוס שאדם שנכנס לדבר עם המלך וביקש משהו עצם השיחה והקשר שנהיה איתו זה כבר סיבה לשמוח וגם בתפילה עצם הקשר שיש לנו עם הקב"ה זה כבר השגה גדולה.

ג. הכח של תפילה בכוונה הוא כל כך הרבה יותר חזק מתפילה בלי כוונה שהקב"ה מתייחס באופן אחר לגמרי וממילא הדאגה שלו יורד כי הוא מרגיש שהקב"ה מתייחס באופן מיוחד לתפילה שלו.

ויש הרבה דוגמאות שראינו שכשלוקחים את התפילה ברצינות עם כוונה רואים ישועות מהקב"ה.

ובפרט בימי הפורים שהוא מבחינת כל הפושט יד נותנים לו וזה זמן מיועד מאוד חזק להתפלל ולכן צריכים להזהר מאנשים שמתלוצצים בתפילה ולהתפלל עם כוונה.

ולכן במקום שלאחר הרבה זמן לא נתחרט למה לא התפללנו כדאי לקחת את הנושא של התפילה מאוד ברצינות כהשתדלות לטובתינו ולטובת בני משפחתנו בכל התחומים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת שמיני

הבאנו שע"י התפילה אפשר להוריד את הדאגות כי זה עבודה באמונה ובטחון שמאוד עוזר שלא נדאג.

ואומר הרב שמשון פינקוס שהציווי הגדול של היום זה תפילה כי בלימוד התורה זה משתנה לפי הזמן כי לפעמים לומדים פחות כגון בבין הזמנים אבל ג' תפילות ביום זה דבר שמי שמחסר בזה חסר ביהודי שבו.

ובענין של התפילה צריכים לדעת כמה דברים:

א. כל דבר שנרצה להשיג בעולם וכל השפע שמוכן לאדם הן ברוחניות הן בגשמיות הצינור לקבל אותו זה ע"י התפילה. וכך אומר הרמח"ל ומביא ראיות איך שדברים היו מוכנים ועד שלא התפללו לא קיבלו.

וגם איתא בגמ' בנדה דף ע: "שלשה דברי דרך ארץ מה יעשה אדם ויחכם אמר להן ירבה בישיבה וימעט בסחורה אמרו הרבה עשו כן ולא הועיל להם אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו וכו' מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגיא מה יעשה אדם ויתעשר אמר להן ירבה בסחורה וישא ויתן באמונה אמרו לו הרבה עשו כן ולא הועילו אלא יבקשו רחמים ממי שהעושר שלו וכו' מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגי מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים אמר להם ישא אשה ההוגנת לו ויקדש עצמו בשעת תשמיש אמרו הרבה עשו כן ולא הועילו אלא יבקשו רחמים ממי שהבנים שלו וכו' מאי קא משמע לן דהא בלא הא לא סגי" ומבואר שאפילו שיש סגולות לחכמה עשירות ובנים זכרים מ"מ בלי

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

תפילה לא מועיל ולכן עדיף להתעסק עם התפילה מלהתעסק רק עם הסגולות דהא בלא הא לא סגי.

ושואל המהרש"א בדף סט: ד"ה "ג' דרך ארץ" דאם כבר נגזר החכמה מאז שהוא נברא כמבואר בדף טז: למה כתוב "מה יעשה אדם ויחכם" ועיין שם שכתב "אבל אמרו הכא מה יעשה אדם ויחכם לשנות הגזירה שנגזרה עליו להיות טפש ואמר שירבה בישיבה כו' כי בהשתדלות ועסק גדול ע"י סיוע דשמיא בתפלה ובזכויות אפשר לשנות הגזירה כדמסיק דהא בלא הא לא סגיא וכן הוא הענין בעושר ובבנים שאפשר לשנות הגזירה בהשתדלות עם סייעתא דשמיא כדמסיק" וכאן רואים את גודל כוחה של התפילה שאפשר לשנות את הגזירה שנגזרה מאז שהוא נברא.

ב. כל השפע שנקבל זה עובד כשהאדם נקשר להקב"ה ע"י התפילה כי כל מה שמוכן למעלה א"א לקבלו אלא ע"י שמתקשרים להקב"ה כדי לקבל מה שמוכן וזה ע"י התפילה שזה מה שמקשר אותנו להקב"ה.

וצריכים לדעת שיש דרגות רבות בכח התפילה וזה ברור שלפי הדרגה של התפילה זה גם דרגת הקשר שיש עם הקב"ה וממילא השפע שמגיע לנו זה יהיה יותר.

ואפילו שעבודת התפילה שהיא עבודה שבלב היא עבודת פרך אבל יש הבדל מהותי בין מי שיודע את הכיוון למי שלא מנשא בכלל להתקדם.

וא"כ כמו שכל אחד מבין שבלימוד התורה כשמתחילים ללמוד בגיל רך יש הרבה דברים ומושגים שלא מבינים ולא יודעים אבל לא מתיאשים כיון שנמצאים בבית מדרש שהעסק הוא

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

רוחני ומטרת הלימוד בישיבה הוא כדי לגדול ולדעת כל פעם יותר הן בהבנה הן בידיעות במושגים וכו' ממילא גם בענין התפילה צריכים לגדול ולהתקדם הן בריכוז הן בפירוש המילים הן בכוונה הן בחשק וכו'.

כי יש הרבה אנשים שהם כבר מבוגרים מאוד אבל הנשמה שלהם היא כמו הנשמה של ילד שעדיין לא התפתח כי כדי להתקדם ולפתח את הנשמה שלנו זה רק ע"י עבודת התפילה ולימוד התורה.

כמו שאמר החזו"א שלא פחות ממה שהשקיע בשביל לימוד התורה השקיעה בשביל תפילה.

ג. מעשה התפילה קודם כל זה להתפלל ג' תפילות ביום כמו שצריך ויש ג' דברים בתפילה: א. דיבור ב. מחשבה ג. ולב. היום מאוד קשה הענין של הלב כי לפעמים אנחנו בדבקות לפעמים בלי דביקות ולכן קשה לדבר ע"ז אבל מה שכן אפשר לעבוד זה בדיבור ובמחשבה.

ולסימנא מלתא אפשר לומר שהריצוי של הקרבנות היה הדם והיום שאין קרבנות "ונשלמה פרים שפתינו" ע"י הדיבור והמחשבה מתרצים לפני ד' והראשי תיבות הם ד"ם.

וכדי להבין הכח של המחשבה בתפילה שזה מה שנקרא כוונה. אומר הגאון על מה שכתוב תפילה בלי כוונה זה כמו גוף בלי נשמה שזה מנחת עני שזה של סולת.

אבל אם יש כוונה זה קרבן עם נפש כי יש בו חיות וזה דרגה אחרת.

ורש"י אומר בראש השנה דף יח. על מה דאיתא שם "דתניא היה רבי מאיר אומר שנים שעלו למטה וחולייין שוה וכן שנים

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

שעלו לגרדום לידון ודינן שוה זה ירד וזה לא ירד זה ניצל וזה לא ניצל מפני מה זה ירד וזה לא ירד זה ניצל וזה לא ניצל זה התפלל ונענה וזה התפלל ולא נענה מפני מה זה נענה וזה לא נענה זה התפלל תפלה שלימה לא נענה" ורש"י בד"ה "תפלה שלימה" כתב "נתכוון". ורואים שהענין של תפילה בכוונה זה חיים אחרים לגמרי ושווה מאוד להשקיע בזה.

והדבר הפלא הוא שמה שלא מכוונים בתפילה זה כי יש לנו טרדות ומחשבות על מה שצריכים לעשות ולסדר ואם היינו משקיעים בתפילה כל הטרדות האלו היו צריכים לדעת.

ואיתא בגמ' בשבת דף קכז. "אמר רב יהודה בר שילא א"ר אסי א"ר יוחנן ששה דברים אדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקורן קיימת לו לעולם הבא וכו' ועיון תפלה" ובגמ' בבא בתרא דף קסד: "אמר רב עמרם אמר רב שלש עבירות אין אדם ניצול מהן בכל יום הרהור עבירה ועיון תפלה ולשון הרע" ומבואר שכוונת התפילה זה עבוד קשה.

ואחד מעובדי ד' אמר אין כזה מושג להצליח מאה אחוז בתפילה אבל אפשר להתמודד כי שבע יפול צדיק וקם כי הרבה פעמים מתכוונים איך להתפלל בכוונה ובכל זאת לא מצליחים עד הסוף אבל לא יכולים להתייאש אלא צריכים להתמודד וגם אם נכשלנו בתפילה צריכים להמשיך עם כוונה במה שאפשר.

והרב שלמה וולבה זצ"ל כתב בספר עלי שור ח"א שהקושי שיש בכוונת התפילה זה משום גאוה וגם הוא אמר ג' שנים לפני שהוא נפטר שכדי למדוד האם האדם הוא יותר עניו או להיפך

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

תלוי בתפילה אם הוא מצליח יותר סימן שהוא יותר עניו וכן להיפך.

וההסבר הוא משום שאם אדם מרגיש שהוא מסודר ולא חסר לו כלום ממילא אין סיבה שיכנע להתפלל בכוונה אבל אם הוא מרגיש שכל מה שיש לו זה לא שלו וברגע יכול להשאר בלי כלום הן ברוחניות הן בגשמיות ממילא הוא נכנע להתפלל בכוונה כי מרגיש שהכל בא מאיתו יתברך.

וצריכים לדעת שמי שמתמודד הוא נקרא אהוב אצל הקב"ה ולכן בזה שאנו מתמודדים ולא מתפתים בזה שנכשלנו אפשר להצליח.

ועוד כל אחד צריך לדעת עם תחבולות איך להצליח ולחשוב מתי היה התפילה הכי מוצלחת ולעשות מה שעשינו אז.

וידוע בתחבולות תעשה לך מלחמה והיינו שע"י התחבולות אפשר להצליח בכל דבר נגד היצר הרע וזה יהיה לטוב לנו כל הימים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת תזריע

בענין התפילה יש עוד ענין שהוא התעררות הלב שהוא רגש טוב בתפילה ויש הרבה עובדי ד' ששואפים לזה.

וזה ברור שמי שזוכה להגיע לזה ממילא הכח התפילה שלו הוא הרבה יותר חזק ואי אפשר להשוות ההבדל בין תפילה בהתעררות לתפילה בלי התעררות.

וצדיקים שזכו לזה מתגעגעים לזמן התפילה כי זה זמן נפלא וכך אמר הגר"ש וולבה זצ"ל שהוא לא יכול להמתין עד מנחה קטנה ולכן תמיד הוא מתפלל מנחה גדולה.

וגם אצל רב פנחס שיינברג שמצאנו שכל יום שהוא היה ש"ץ היה בוכה על בנין ירושלים וגם בחופות כשהחתן אומר "אם אשחקך" היה מתפרץ בבכי ואמר ע"ז הגר"י עדס שליט"א שזה נובע כשהאדם הוא בזיכוך ממילא הלב נפתח ורגיש לכל ענין של רוחניות.

וזה אפשר לראות לצערינו אצל אנשים חולים שהגוף שלהם נגמר ממילא האמונה והדרגות שהם מגיעים בזמנים האלו הם מאוד גבוהות משום שהגוף מזוכך וממילא הנשמה מאירה.

ועכ"פ יש הרבה דרגות בענין של התעררות בתפילה וכל דרגה בזה מאוד חשובה וכל רצון קטן להתפלל או התעררות בחלק מהתפילה או אם לא ממהר לגמור את התפילה זה כבר דרגה של התעררות.

ויש כמה עיצות להגיע להתעררות אחד מהם זה שלכל אחד יש טרדות וצרכים ואם אדם התבונן והתפלל עליהם זה יכול לפתוח

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

לו את הלב ועוד כתוב בספרים שאם מנגנים בתפילה זה גם פותח את הלב.

וגם כדאי לומר לפני התפילה "לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקרבי".

הבאנו שעוד דבר שיכול לאבד את השמחה זה ענין המידות ואי אפשר להרחיב בענין המידות ברגע אבל כבר הרחבנו בזה במשך שנה וחצי.

ועכ"פ אדם שהוא קצת איבד את השמחה כדאי שהתבונן מיד האם נכשל בענין המידות כי הרבה פעמים כשאין סיבה ברורה למה עצובים בדרך כלל זה משום המידות וכדאי להתייעץ וללמוד איך לצאת מזה.

אנו נמצאים לקראת חודש ניסן בחודש הזה יש ג' מערכות: א. חודש ניסן שזה חודש מיוחד ב. חג הפסח שזה ז' ימים בחודש הזה ג. ליל הסדר שזה כמה שעות מיוחדות.

החודש ניסן הוא מאוד משונה כי זה חודש שאין לנו מסגרת של כולל ואפשר לנצל אותו הרבה.

אבל מאידך יש הרבה נסיונות שיכולים לאבד את השמחה כי יש הרבה עבודה בבית והרבה שינויים ולפעמים נכנסים ללחץ וגם יש הרבה הוצאות כספיות כי קונים הרבה דברים וזה מכביד מאוד בפרט בציבור שלנו.

ולכן כדאי לקבל את עצמינו לשמח את כל בני ביתו כל החודש הזה ואי אפשר לשמח בלי להיות שמח וכדי להיות שמח צריכים לדעת שאין שמחה אלא ע"י לימוד התורה כי התורה משמחת ובפרט באברכים שיסוד החיים שלהם זה הלימוד התורה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וזה ברור שבבית צריכים לעזור הרבה ולכן צריכים לקחת תוכנית של לימוד בקיאותי כדי שבקצת זמן נוכל להספיק ומי שיכול ללמוד יותר זמן ובעיון זה טוב מאוד אבל גם כדאי להכין הספק בקיאותי כדי שבזמנים הקטנים נוכל ללמוד.

וצריכים לחזק מאוד את עצמינו בענין לימוד התורה שזה הדבר הכי חשוב שיש לנו וכל דבר שיכול לעקור חלק מהתורה צריכים ללחום על זה.

עד היום כולם היו משתמשים בפלאפונים הכשרים ואי היה אפשר להשתמש במכשירים אחרים היום הכשירו עוד מכשירים שהם מיועדים לאנשי עסקים.

וצריכים לדעת שמ"מ כל מה שהכשירו זה רק לאנשים שבלי זה היו אנוסים והיו חייבים להשתמש בזה אבל חס ושלום שזה יכנס לכוללים כי זה יגרום הרבה ביטול תורה ומספיק בזה שזה יגרום עוד חמש דקות של ביטול תורה לאברך כדי שזה יחשב כדבר שעוקר את התורה.

ובפרט שהתחילו לפרסם שזה ראוי לכולם ואפשר להיות בטוחים שבזמן קצר יתחילו לפרסם שגם לאברכים זה ראוי וצריכים לזכור שזה דבר שיכול לגרום להרבה ביטול תורה באיכות ובכמות ואפילו שהמלחמה של קדושה נפטרה במכשירים הכשרים מ"מ המלחמה בתורה לא נפטרה ולכן כל מי שעוסק בתורה צריך להתחזק ולהתרחק מהמכשירים האלו.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת בהר

הכנה למתן תורה

אדם שלומד תורה הוא מתחבר להקב"ה ודבק במידותיו ולכן אפשר להגיע לדרגות של מידות מאוד גבוהות באופן ממילא ע"י לימוד התורה כמו שרואים אצל תלמידי חכמים.

כל אחד שלומד תורה מרגיש שיכל להגיע לדרגה בלימוד יותר גבוהה ממה שהוא נמצא וטעם אחד הוא משום שלא כל כך מכירים את ערך הלימוד וזה יכול להיות בגלל שלא לומדים כל כך הרבה אבל זה ברור שלכל אחד חסר ערך של לימוד התורה ולכן לא כל כך מנצלים את הכוחות שיש לנו.

ולפעמים יש אנשים שהם יותר רחוקים מהתורה אבל נכנס להם צימאון ללימוד התורה שמנצלים את זה עד הסוף ולפעמים מי שהיה תמיד בתוך הלימוד לא כל כך יכול להעריך את ערך התורה.

ומלבד זאת יש גם יצר הרע שהוא מורכב מב' חלקים:

א. היצר הרע שמגיע כל רגע ולוחם איתנו הרבה פעמים הוא בא בלי זהות של יצר הרע ואנחנו לא יודעים שהקושי הוא בעצם מלחמה עם היצר הרע ולכן אנחנו לא לוחמים אבל אם היינו יודעים שמדובר במלחמה של היצר הרע הרבה יותר קל להתמודד עם זה כי לא חושבים שזה סדר העולם שכך צריך להיות אלא יודעים שזה היצר הרע ובקלות אפשר לנצח אותו.

וכמו שאדם שהולך ברחוב חילוני פרוץ הוא יודע שזה שעת מלחמה וצריך ללחום עם העינים שלו גם בבית מדרש זה שעת

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

מלחמה עם יצר הרע עם השפתים שלא להפסיק בלימוד התורה באמצע הסדר.

ב. יש עוד יצר הרע שהוא יותר גדול ואכזרי שהוא מוחק הרבה אנשים שיכלו להיות תלמידי חכמים והוא היצר הרע שאומר לנו מה אני ומה חיי ומקטין את האדם לא מגלה לו את הכוחות שלו וגם הכוחות שהוא מכיר הוא מנסה להוריד אותם ואומר לו שאין לו שייכות ללימוד התורה ועבודת ד' והוא בא באצטלה של ענוה שהיא פסולה וגם אומר לו שימשיך בכלל בגלל החברה.

ויש משפט מאוד אכזרי אבל אמיתי שיש אנשים שנפטרו בגיל עשרים ונקברו בגיל שמונים.

הראש ישיבה אומר על מה שכתוב אם ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם ואם ראשונים כבני אדם אנו כחמורים דלכאורה לא מובן מה אומרים מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי ממתי אפשר להפוך חמור לבן אדם ותירץ דאין הכוונה שנהיה כאבותינו אלא שע"י שנשאף שיגיעו מעשינו למעשי אבותינו ממילא ננצל את כל הכוחות שלנו וכך אנחנו נהיה את מה שהקב"ה מצפה מאיתנו.

אומרים בשם רב נחמן ברסלב שאמר בפני תלמידו רב נתן שאם האמונה שלנו היא לא טובה ממילא העבודה היא יותר קשה ורב נתן נשבר כיון שחשב שכבר קיבל מדרגה באמונה ואמר לו רב נחמן שהוא לא מדבר על אמונה בבורא עולם אלא באמונה של כל אחד בעצמו שהוא יכול ויש לו כוחות.

וגם בחינוך הילדים זה מאוד חשוב לגלות את הכוחות שלהם ולהגיד להם מה שהם יכולים להשיג.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וכדי שנכיר את הכוחות שלנו צריכים לחייב את עצמינו לעשות דברים שחושבים שלא נצליח ופתאות מגלים שכן מצליחים. מספרים על האדמו"ר מקלויזנבורג שהטיש שלו בנתניה היה מיוחד מאוד והיה מפלפל ג' שעות בתורה ואחד מהזקנים שהכיר אותו לפני השואה בא לבקר וראה איך הוא מרים הרבה ספרים ביחד ושאל אותו איך הוא עושה את זה הרי לפני השואה הוא לא יכל לעשות את זה וענה לו שהנצים גילו לו את הכוחות שלו עם הענשים שנתנו לו.

ולכן כל דבר צריכים לבדוק את הכוחות שלנו כי הרבה פעמים נגלה שאנחנו מסוגלים לעשות דברים שלא חלמנו שנגיע לזה הן בהתמדה הן בתפילה הן בעיון הן באיכות הלימוד.

מספרים על הגר"ש וואזנר שליט"א שאחד מהשמשים סידר לו את הבית לפסח ומצא כתבים כשהוא היה בגיל עשרים וחמש "שמואל וואזנר רבה של לוי" והשמש לא הבין איך בגיל כזה הוא היה רב של עיירה בפולין ונכנס אליו ושאל אותו האם באותו גיל היה רב וענה לו שהוא למד בישיבת חכמי לובלין ולא הלך לו כל כך טוב עד שהוא חשב שהוא צריך להתאמץ ולנצל את הכוחות שלו עד הסוף ולכן אמר לעצמו שהוא רב של איזה מקום וחשב איך רב צריך להראות ואיך הוא צריך ללמוד ולהתפלל וכך הוא התחזק מאוד.

ולכן צריכים מאוד להחשיב את עצמינו כי באמת יש לנו כוחות ואין בזה ענוה כי זה פסולה וצריכים לרומם את עצמינו וכך נצליח להגיע לדרגות שלא חשבנו שנגיע לזה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת בחוקותי

הזכרנו שאנשים לא מכירים בכוחות שיש להם כדי לא להתחייב ואפילו שהם כן מכירים לפעמים הם רוצים להתעלם מזה כדי לא להתחייב.

ויש אנשים שטועים וחושבים שכיון שכתוב במסילת ישרים שענין הגאווה הוא להחשיב את עצמו בעצמו ממילא הוא לא מכיר בכוחות שלו אבל צריכים לדעת שזה ענוה פסולה כי אפילו שהוא לא יכול להתגאות על הכלים שיש לו מ"מ הוא חייב להכיר בהם כי הם כלים שהקב"ה שלח לו כדי לתפקד בעולם ולהפיק תועלת מעצמו לפי כוחותיו ולא להכיר את הכוחות זה רק היצר הרע שאומר לו שכדאי שלא יכיר כדי לא להתחייב.

וזה כתוב ברבינו יונה בשערי העבודה "ואם חלילה וחס לא יכיר מעלתו ומעלת אבותיו נקל יהיה בעיניו ללכת בדרכיו הפריצים להגלות נגלות כאחד הנבלים למלאת תאותו בחיקו כאשר אמר המשל כל מי שאינו מתבייש מנפשו אין לנפשו ערך בעיניו".

והיינו שלכל אחד יש כלים להפיק תועלת מהעולם הזה אבל גם יש לנו כלים שהם יותר עיקריים כדי להפיק תועלת לעולם הבא.

משל למה הדבר דומה למפעל שיש שם הרבה דרגות של תפקידים יש יותר קלים ויש יותר קשים ואדם שיש לו את הכלים כדי לעבוד בתפקיד היותר קשה לא מגלה לאחרים כדי שלא יהיה לו עבודה קשה אבל הוא שכח שהמשכורת של

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

התפקיד היותר קשה הוא פי חמש מהמשכורת של התפקיד היותר קל.

וכמו שבגשמיות אם אדם בקלות היה מביא עוד קצת פרנסה לבית ודאי שהיה עושה את זה וא"כ גם ברוחניות עם עוד קצת מאמץ אדם זוכה לדברים שאין להשוות אותם לגשמיות.

ולכן צריכים להחשיב כל אחד את עצמו כדי שיוכל להפיק תועלת מעצמו ולחיות מערכת של חיים הרבה יותר גבוהה.

וקשה לומר שעיקר הבעיה היא שאדם לא יודע שיש לו נשמה והתפקיד שלנו היא לפתח ולגדל את הנשמה שלנו כי רוב האנשים חושבים שאדם זה עוד סוג של בעל חי וכמו שיש סוגים שונים של בעלי חיים גם יש אדם שיש לו יותר כוחות להיות עצמאי ולכן יש לו את האפשרות גם לעשות דברים ולהנות יותר מהחיים יותר מבעלי חיים שהם מוגבלים יותר.

אבל זו טעות כי הם לא חושבים למה באמת יש לאדם הרבה יותר כוחות מבעלי חיים אלא ודאי שזה בגלל שיש מערכת של רוחניות ונשמה ויש ענין של עבודת המידות שהם דברים שמבדילים את האדם מן הבהמה.

ואם כן צריכים לדעת שזכינו לדעת שיש בורא ויש לנו תפקיד מאוד נכבד בעולם ולשאוף כל פעם ליותר.

ופעם אחת רב נתן צבי פינקל זצ"ל היה עם נדיב שאמר לו האם לא מספיק לך אלף תלמידים למה הוא צריך יותר מזה וענה לו רב נתן צבי כמה מליונים יש לך בבנק אולי תעצור פה למה אתה צריך יותר וכי לא מספיק לך אלא אתה אוהב כסף ולכן אתה רוצה עוד ועוד אני אוהב תורה ורוצה עוד ועוד.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ועיין בקובץ אגרות חזו"א ח"א אגרת יג' שכתב "הנני נצב לריב עמך אני רואה שאינך מעריך את עצמך בערך הנכון ומבלי משים הנך מזלזל במגמה של ידיעת התורה וכו'" ובפרק יז' כתב "כבר ידעת כי איש ריבך אנכי עיקר פלוגתתינו כי אני חפץ שתבחר בחיים ואתה! אני חפץ שיהא יצרך מסור בידך ולא תהא אתה מסור ביד יצרך ואתה! אני חפץ שתשנא רשע ואתה! אני חפץ שיהא ממון חבירך שנאווי לך לזרא אני חפץ שתהא מתעב את הערב לשעה ואין אחריו כלום! אני חפץ שתאהב שם טוב שתבחר בדרך ישרה שתהא לך תפארת מבני אדם ואתה! ולפי הכתוב משמע שהיה מחליף מכתבים עם אדם שהיה מתעקש להיות אפס והחזו"א רצה שיהיה אדם גדול.

אבל האמת היא שלכל אחד יש כלים כי כלים זה שכל כוח גופני ולב טוב וכשחושבים שאין לנו את זה על הרוב זה היצר הרע שאומר לו שאין לו את הכוחות האלו.

ואפילו שלפעמים הולכים אצל מומחים שבודקים ואומרים שיש איזה בעיה ע"י תפילה ומאמץ זה יכול להסתדר וגם צריכים לדעת שהכלים של כל אחד הם מיוחדים בשבילו לכל דבר ואי אפשר להתלונן למה יש קושי מסויים כי לכל אחד יש את הקשיים שלו וכך צריכים לעבוד את הקב"ה.

יש קושיא על רשב"י שהוא היה יב' שנה במערה עם הבן שלו והקב"ה זימן להם מים חרובים וכל השבוע היו בלי בגדים ורק בשבת לבשו בגד ולכאורה למה הקב"ה לא סידר להם עוד בגד ועוד משהו קטן אלא ודאי שהקב"ה רצה תורה של מסירות נפש ומזה יצא רשב"י והזוהר הקדוש והם חשבונות שדוקא בכלים האלה יהיה יותר סייעתא דשמיא דלפום צערא אגרא.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ולכן אסור לנו לחשבן למה יש לנו דוקא את הכלים האלו ואת הקשיים האלו אלא אנחנו צריכים לנצל את מה שיש לנו וכך לעבוד את ד' כי אף אחד בעולם יכול למלאות תפקידנו בבריאה אפילו שהם אנשים הרבה יותר גדולים מאיתנו.

מסופר על הרבי מקלויזנבורג זצ"ל שארגן אחרי השואה את מחנות הפליטים והקים ישיבות וחדרים ועשה הרבה פעילות של קודש והוא בעצמו חלה חצי שנה בטיפוס ולא יכל לפעול ושאל הראש ישיבה האם לא משתלם להקב"ה שאדם כזה יהיה בריא אלא ודאי שהקב"ה רצה אדם עם עוד קצת זיכוך אחרי כל מה שעבר בשואה כדי שהנשמה שלו תאיר יותר בעולם ורואים כל מה שהוא עשה אח"כ.

וכולנו צריכים להתבונן כמה יש לנו ולא לחשבן הרבה עם הקשיים אלא עם המעלות כדי לעבוד את ד'.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת במדבר

וזה ברור שמי שמשתמש בכוחות שהקב"ה שלח לו יש לו איכות חיים אחרים לגמרי ממה שמצפה לו אם לא יפיק תועלת מהכוחות שיש לנו.

ואם כן מי שלא מפיק את התועלת נגדר כמתאבד כי אדם שמתאבד היינו שיכל להיות עוד שנים והוא גומר את זה וא"כ גם מי שלא מאפשר להיות באיכות יותר טובה נחשב שהוא מתאבד באיכות של החיים.

ומשל לאדם שקונה רכב יוקרתי שיש לו את כל הכלים כדי לנסוע בנחות והוא נוסע על הילוך ראשון עם חלונות סגורים ובלי מזגן נחשב שהוא לא מפיק את התועלת של הרכב ואפילו סובל ממנו.

וגם החיים שלנו אם ננצל את הכלים זה חיים טובים אבל אם לא ננצל את הכלים סובלים.

והדבר הזה עוטרף את כל העולם כי איפה שנמצאים תמיד אפשר להיות יותר טוב.

והזכרנו שאחד מהמונעים אותנו מלהשתנות זה שחושבים שלא יכולים ואין לנו את הכוחות.

אבל צריכים לדעת שהחזו"א בקובץ אגרות ח"א אגרת כו' כתב "דע לך יקירי כי אני חלקי קשה לשמוע ומהיר לאבד וכבר יצאו הדברים מלבי והייתי צריך להתעמל עוד הפעם אבל קשה לי הדבר בכלל אני מונע ממשא ומתן בכתב כי דברים עמוקים במשא ומתן של ענפים רבים בעיקר אחד קשה להבין אחד שפת רעהו אך ליקרתך אצלי לא מנעתי" ורואים שגם לחזו"א היו

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

קשיים שאי אפשר להבין איך הוא הגיע להיות מלאך לרגעים כמו שהוא כותב באגרות וגם עליו אמר הרב שך שהיחיד בדור שיודע את התורה בעיון זה החזו"א.

וגם רבי עקיבא שהיו לו קשיים הלקח שלו היה שטיפה ועוד טיפה שוחקים את האבן והיינו שע"י ההתמדה של עבודה לאט לאט משתנים.

ומלבד שהיום יש לנו המון כלים כדי לגדול מכל הסוגים בכל הגילים וכו' וצריכים לדעת שזה דור עם הרבה סייעתא דשמיא וזה רואים בחוש.

אבל כדי לרסק את האבן צריכים כח ההרגל והיינו שע"י החלטה והסכמה כפויה אפילו שהלב שלו לא נמצא שם וזה קשה לו אם עושים את זה בקביעות אח"כ נהיה חלק ממנו והוא מתרגל.

ועיין בקובץ אגרות חזו"א ח"א אגרת מד' "ודע לך יקירי כי הכל תלוי בהסכמה והרבה מגדולי עולם התחילו לימודם בימי בגרותם וכאשר לבשו רוח עוז והסכימו בנפשם הסכמה עזה ומרצית לקבוע עצמם על התורה ולהשליך את כל המית העולם אחרי גוים וההסכמה החזקה עמדה להם הלכו והגדילו ועשו פרי והלא אחריות שמחת התאוה תוגה ומגנת לב ואם עלתה ביד אדם לעמוד בנסיון הלא הוא מלא חדות עוז ועתה יקירי עשה למענך אם לא למעננו והסכמה גמורה על שקידת התורה ותמצא בזה חיים ועונג אשר אין משלו עלי חלד ודע לך כי בראשית הדרך מזמין השטן עיכובים ומכשולים לפני האדם כי זו מנסיונות של בן אדם בארץ אבל סוף האדם לנצח והבא לטהר מסייעין אותו".

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

והיינו שהדרך להצליח זה ע"י הסכמה כפויה וגם צריכים לדעת שיש נפילות בדרך אבל צריכים להגדיל את ההצלחות ולמעט את הנפילות כל פעם וכך אמר הסטייפלר לבחור שנכשל בשמירת העיניים ששאל אותו האם לפעמים הוא כן נשמר וענה לו שכן אבל גם הוא נכשל אז אמר לו הסטייפלר שהוא כבר בפרשה של עבודה להתקרב לד' ומה שנשאר זה להגדיל את ההצלחות ולמעט את הנפילות.

ובכל נפילה צריכים לדעת שלא אבדנו את הכל אלא שזה חלק מהדרך עד שנגיע להרגל מוחלט.

ואחד מהעיצות ששוה לכל נפש ומאוד צריכים להתחזק בזה הוא תחילת יום יהודי עם תפילת שחרית והיינו לקום בהשכמה קבועה כמו חייל נחרץ כי בלי זה האדם לא מאורגן ולא צריכים שיהיה שעה קבועה בדיוק אלא לעשות טווח זמן של רבע שעה שבזמן הזה הוא קם.

וצריכים לדעת שבטבעו של עולם אנו כבדים ובפרט כשישנים שנחשב פגר מת וא"כ מי שמתעורר וקם זה נחשב שהוא מתחיל את היום בשליטה על עצמו ואח"כ להתפלל ברצינות במנין שמתפללים בלי למהר כל כך.

והענין של תפילה זה עבודה שתמיד יש מה להוסיף באיכות ואף אחד יכול לומר שהוא פטור מזה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת נשא

בענין של התחזקות בתפילה שהבאנו שע"י הסכמה כפויה אפשר להצליח כי זה התחלת היום בשלטון הגוף והנפש ומלבד זאת שזה נוגע יותר לבני תורה שעסק שלנו כל היום הוא להצליח בתורה וזה מבחינת יראתו קודמת לחכמתו שזה משנה את כל היום שלנו בהצלחת הלימוד והכל הולך לפי התחלת היום ואם התחלת היום היה ביראת שמים יש הצלחה בלימוד. ודוגמא לזה בהקדמה לספר שמירת שבת כהלכתה מספר המחבר הרב יהושע נויברט זצ"ל כמה מאורעות שעבר בשואה עם ניסי ניסים ואח"כ כותב שהיה לו כאב גדול כשהצילו אותם בסוף שחייבו אותם לעלות לספינה בשבת ומשמע שם שכל כך כאב לו החילול שבת שקיבל על עצמו לעשות משהו לשבת בשביל עם ישראל ולכן חיבר את הספר ורואים שדבר שהתחיל בנקודת יראה יש בזה הצלחה גדולה והיום זה אחד מהספרים שהכי הרבה התקבל על שבת.

ועוד בחינה של יראתו קודמת לחכמתו זה הרציפות בלימוד התורה כי מי שלומד שעה ברציפות ומי שלמד שעה בלי רציפות בהפרש של חמש דקות של הפסקה היה אפשר לחשוב שההבדל הוא בכמות של חמש דקות או אפילו בריכוז אבל זה לא ההבדל אלא מי שלמד ברציפות המחייב שלו זה יראת שמים שאסור לבטל תורה והוא מבחינת "דע לפני מי אתה עומד" ומי שלמד בלי רציפות אין לו את המחייב הזה ואם כן ההבדל הוא שמים וארץ כי המרחק בין דרגה לדרגה ברוחניות היא ענקית ואי אפשר להשוות.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ומי שמצליח ללמוד ברציפות הוא מתחבר למושג העליון של תורה לשמה.

וא"כ מה שהחזו"א מדבר על הסכמה כפויה זה כדי להשיג לימוד התורה מטובל ביראת שמים ואי אפשר להתחיל את היום של תורה בלי תפילה שזה מחזק את היראת שמים. וכמו שכותב הרב שך "מעודנו לא ראינו תלמיד חכם שלא בוער בתוכו יראת שמים".

וצריכים להפסיק להיות מפולספים ולחשוב פילוסופיה שדברים שנראים פשוטים ולא נראים גבוהים לא מתחברים אלינו והטעם הוא שכיון שמשתמשים בשכל שלנו הרבה בשביל הבנת לימוד התורה ממילא דברים פשוטים להבין לא נתפשים אלינו אבל זו טעות כי יש הרבה דברים שנראים פשוטים שעליהם עומד כל החיים שלנו כגון תפילה שע"פ ג' תפילות ביום החיים שלנו עומדים אבל כשאנו רואים שכל האנשים הפשוטים מקיימים את זה ממילא חושבים שזה לא בשביל תלמידי חכמים וזה הטעות.

ולכן צריכים להפסיק להיות מפולסף ולקבל את הדברים כפשוטן כגון הענין של התפילה וכן לימוד תורה ברציפות. וצריכים לדעת שכל מי שלומד תורה בזמן הזה שהעולם מלא בהבלים ושטויות הוא שווה מליארדים כי הוא מחזיק את כל העולם והוא יכול להכריע על עם ישראל. עכשיו מתקרבים לחג השבועות וצריכים לקחת את הדברים כפשוטן.

איתא בירושלמי מסכת ראש השנה פרק ד' הלכה ח' "אמר רב משרשיא בשם רב אדא בכל הקרבנות כתיב חטא בעצרת אין

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

כתיב חטא (בכל הקרבנות כתיב ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת ובעצרת לא כתיב לחטאת אלא שעיר עזים אחד) אמר להן הקב"ה מכיון שקיבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם".

ואפשר להבין בכמה אופנים אבל הפשוט הוא שכתוב על הפסוק "ביום חתונתו וביום שמחת ליבו" זה מתן תורה בכל חתונה כל אחד נותן מתנה העשיר לפי עשרו והעני לפי עניו על הקב"ה שכתוב לי הכסף ולי הזהב אמר ד' נותן המתנה הכי טובה שהיא מחילת עוונות אבל כשהקב"ה בעצמו הוא החתן ועם ישראל הכלה ממילא המתנה זה שטר כתובה שזה יותר ממחילת עוונות והיינו כאילו לא חטאתם מימיכם.

ואם כן צריכים לנצל שיש הרבה צרות שהכל בא מכח חטאים וזה אפשר לבטל בחג השבועות.

וגם בכל הסיפור של השל"ה הקדוש עם רבי יוסף קארו שלמדו כל הלילה רואים שכל המעלה היה רציפות ולא הפסיקו רגע. ואנחנו יכולים להפיק הרבה תועלת ביום חג השבועות בלימוד של הלילה ובתפילות וכו' ואח"כ בלימוד של היום וזה יכול לעזור לנו להתחיל מחדש בכל הענין של לימוד התורה מתוך יראה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת שלח לך

בכל הנושאים שהבאנו של כפיה עצמית עדיין חסר משהו מאוד מיוחד לדעת שלאנשים קשה מאוד להשתנות כי יש דבר שמשקיט את המצפון של האנשים ואפילו יש כאלה ששומעים את דברי חיזוק ורואים דברים שקוראים שמן הראוי היה שיתחזקו בזה ובכל זאת קשה מאוד להתקדם עוד ועוד בכל תחום בעבודת ד' אפילו אם כבר מכירים שיש לנו את הכוחות והכלים.

אבל צריכים לדעת שיש הוכחות ברורות שאנשים שמקבלים עליהם את העול הקב"ה מסדר להם דברים וצרכים שהם בעצמם לא ידעו מאיפה ישיגו את הדברים הללו.

וכדי להבין למה בכל זאת האנשים לא מתקדמים יש כמה סיפורים של אנשי פשע שתוך כדי התחזקות עושים את העבירות שהם עושים ואנחנו לא מבינים איך יכול להיות שהמצפון שלהם שקט.

אלא הסיבה היא שיש תחושה של כל האנשים שאם בדברים השחורים שהם הקשים הצליחו ממילא מותר להם להקל בדברים האפורים שהם לא כל כך קשה כי הם כבר מרגישים טוב בזה שהצליחו בדבר אחד קשה.

אבל התחושה הזו נמצאת בכל סוגי האנשים שגם אנחנו כשעוברים נסיון קשה ועושים דברים טובים כגון להגיע בזמן לתפילה ולהגיע בזמן לסדר אם אח"כ היה איזה ביטול תורה של כמה דקות לא מרגישים מצפון רע מהביטול תורה כי מהבוקר

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

שהגענו בזמן לתפילה ולסדר מרגישים טוב ולכן אח"כ קשה ללחום בדברים יותר קלים.

וכן כששומעים שיחת מוסר והתחברנו לדברים מרגישים טוב שאנחנו מהמבינים והמתחברים לדברים שנאמרו והוא לא שייך לכת הליצנים שמזלזלים בדברי מוסר ואח"כ אין כ"כ הרבה נ"מ אם באמת משנים משהו או לא כי מרגישים שאנחנו ברשימה של הטובים.

רב יצחק זילבר הוא ניצול שואה שהיה בסיביר ופעם אחת לקחו אותו לספינה מאוד יפה באמצע הים כדי לעשות שלום בית ואחרי שטיפל בזה התחילו להראות לו את כל הדברים והספינה ופתאום תפש את עצמו ואמר שאם בסיביר הוא נאבק כדי לא לבטל תורה אפילו חמש דקות איך יכול להיות שעכשיו הוא מבטל תורה ולכן לקח משניות ולמד עד שהגיעו ליבשה ולא עניין אותו כלום.

ורואים שלפעמים יותר קשה לנצח את המלחמה האפורה מלנצח את המלחמה השחורה ובגלל זה המלחמה האפורה היא יותר קשה אפילו שנראה יותר קל.

רבי חיים מוואלוז'ין בפרק ב' מבאר שאדם הוא צלם אלוקים ומאריך לומר עד כמה המעשים של האדם היהודי מועילים וכל דבר שנראה קטן בעינינו הוא עושה רעש גדול בשמים ובונה עולמות עד אין קץ וגם להיפך כל דבר לא טוב שעושים הורסים עולמות וזה מאוד חמור.

ולפי זה צריכים אנו להאמין שאדם שהתפלל בכוונה ג' מילים זה יותר חשוב ונשגב בשמים מאדם שקרא ספר חול מאוד מעניין במשך שעותיים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ומאידיך חטא אחד של יהודי בחדרי חדרים הורס הרבה יותר בשמים מכל החטאים שעשו פרעה וטיטוס והיטלר וכל אלה שרדפו את עם ישראל בפרהסיא כי המעשים שלנו הם הרבה יותר משמעותיים מהמעשים שלהם.

ובגלל זה רק היהודים לוחמים נגד הדברים שהורסים את העולם כמו האינטרנט והכלי תקשורת כיון שאפילו שזה הורס את כל העולם כי הורס משפחות ואנשים וכו' אבל הנזק ביהודי הוא יותר חזק.

משל למה הדבר דומה לחומר שהורס כל סוג מנוע ואם מפזרים אותו ליד אופנע זה הורס את המנוע ויש בזה נזק וכן אם מפזרים אותו ליד רכב יש נזק לרכב אבל אם מפזרים אותו ליד מטוס הורס את המטוס וההבדל הוא שהנזק של מטוס שיכול להטיס כמה מאות אנשים ליבשת אחרת בכמה שעות זה הרבה יותר חזק מלהזיק רכב או אופנוע.

וכן הנזק של האינטרנט והכלי תקשורת הוא במוח של האדם והשאלה היא מה עושה המוח ולכן אצל הגויים המוח הוא מתפקד בשביל הגוף וקצת בשביל הנפש הבהמי שלהם ולכן הנזק הוא לא משמעותי אבל אצל היהודים שהנשמה האלקית נמצאת במוח ממילא דבר שהורס את המוח של היהודי זה יכול להרוס עולמות שלמים כי במוח שלו הוא יכל לפעול ולבנות עולמות של נצח.

ולכן צריכים אנו לדעת כמה חשוב הפעולות הטובים שאנו עושים וכמה הרס יכולים לגרום עם הבטלה או פעולות לא טובות שעושים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ומי שעושה את המאמצים לבוא מוקדם לתפילה ולסדר ומתחיל ללמוד טוב פשיטא שהקב"ה מחכה לו יושב איתו ללמד תורה לעמו ישראל אבל ח"ו מי שמבטל תורה השכינה בורחת ממנו.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת קורח

הבאנו שיש לנו כוחות שאנו לא מכירים וגם הפעולות של היהודי זה משפיע מאוד וע"י הסכמה כפויה הוא יכול להכנס למסלול של עליה.

אבל האמת היא שרוב הדברים שלא עושים זה נובע מעצלות מסוימת כי זה יותר קל להיות משוחרר מלהתחייב למסלול של עליה רצופה.

ובעצם עד לפני חמישים שנה לא היו שואלים כאלה שאלות כי כולם היו מבינים שמי שלא רוצה גהינם צריך להיות חזק.

וכן ראינו אצל גדולי ישראל שלא היו מתבלבלים בזה והדבר ששכנע אותם זה היה הענין של שכר בעונש באופן ברור.

מספרים על הגרש"ש שפעם אמר לתלמידו שלא התנהג טוב שאם הוא לא רוצה גהינם שיתנהג טוב.

וגם פעם שאל הראש ישיבה להגרשז"א שקשה לו לצייר את העולם הבא וענה לו שזה לא איכפת מה שברור זה שמי שיעשה כאן טוב יהיה לו טוב ומי שלא יתנהג טוב יהיה לו רע.

אבל היום קשה לנו להשתכנע מכל הענין של שכר ועונש וכדי לשכנע את עצמינו צריכים לבחון מה האנשים שהם לא שומרי תורה ומצוות חושבים עלינו ששומרים תורה ומצוות הם חושבים עלינו שאנו לא נהנים מהעולם ושאנחנו סובלים כל הזמן אבל לפי האמת יש לבחון מי יותר מאושר בחיים בעולם הזה אדם ששומר תורה ומצוות או אדם שלא שומר תורה ומצוות וברור שנגיע למסקנא שמי ששומר תורה ומצוות הרבה יותר נהנה מהעולם הזה בכל התחומים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וכמו שמובן ההבדל הזה באופן ברור גם כלפינו בין דרגה לדרגה ברוחניות זה ההבדל והטעם האמיתי שאנחנו לא רוצים להתקדם לעוד דרגה זה כי קשה לנו להתחייב ולעזוב את מה שנקריב מהעולם הזה כדי לעלות בדרגה אבל זה הטעות שאנחנו לא חושבים שבדרגה היותר גבוהה נחיה חיים יותר טובים ויהיה לנו עולם הזה יותר טוב.

הסטייפלר בקריינא דאיגרתא כותב לבחור לישון שמנה שעות ביום ולאכול שעתיים ביום ולהתפלל שעתיים ביום והשאר שתים עשרה שעות ביממה ללמוד וזה נקרא בן עליה.

אבל זה מדובר בבחור אבל אברך שהוא כבר נשוי ויש לו טרדות וגם מצוה לשמח את אשתו הרי בדרך כלל הוא לא מתפלל שעתיים ביום וגם לא ישן שמנה שעות ביום ממילא יש לו יותר שעות אבל מלבד זאת אם הוא יקדיש שעתיים לסידורים ולשמח את אשתו ועוד שעתיים להתפלל ועוד שעתיים של אכילה ועוד שמנה שעות לישון נמצא שיש לו עשר שעות ביום כדי ללמוד תורה וזה המינימום שאברך יכול ללמוד ביום.

ורמז לדבר המנורה היו לה ז' קנים ג' מצד אחד וג' מצד השני ובאמצע הקנה האמצעי והיינו שהנשמה של האדם הוא הקנה האמצעי ואם יש לו ג' תפילות וג' סדרים הוא מנורה זהב טהור. ומי שזוכה לזה יש חיים נועם ואושר וצריכים לדעת שכל גדולי ישראל שקבעו את הזמנים שלנו לא התכוונו לצער בכלל אלא כוונתם שיהיה לנו יום נורמלי וכך הרב שך היה אומר שהצדיק הכי טוב זה החפץ חיים והוא היה איש נורמלי וכך הרב הראש ישיבה ראה בהגרשז"א שהיה ענק בתורה והיה מאוד נורמלי.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

הראש ישיבה אמר פעם על הפסוק "והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" שבגלל שסולם מוצב ארצה ממילא ראשו מגיע השמימה אבל מי שלא מוצב ארצה הוא גם לא מגיע השמימה.

וכל האנשים שהגיעו לדרגה הזאת להיות נורמלי ממילא הראש שלו חושב כל הזמן ישר ובכל דבר קטן יכולים להכריע בישרות.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת חוקת

הבאנו מה שכתב הסטייפלר על בחורים שע"י ג' סדרים וג' תפילות אפשר לגדול הרבה בתורה.

שאלו לרב שך שהיו הרבה בחורים שקיימו את הסדר הזה ולא ראו משהו מיוחד בהם וענה ששישי שבת גם צריכים לנצל ויש הרבה שמזניחים הימים האלו שזה שלישי מהחיים ומי שמנצל את הימים האלו זה עליה בטוחה.

יש עוד דרגה חוץ מלהיות מתמיד שזה להיות שקוע בלימוד ובדורות הקודמים עשו הרבה עסק בענין הזה.

עכ"פ הענין של ג' סדרים וג' תפילות זה לא כל כך פשוט כי יש קשיים בזה ולא כל אחד מסוגל ללמוד ג' סדרים שלמים וא"כ צריכים לדעת מה העיצה לקנות את הקנין הזה ללמוד ג' סדרים שלמים.

יש אנשים שבאופן טבעי יותר קל להם להתמיד כי יש להם נטיה ללמוד ומגיל קטן התרגלו לזה אבל יש שיותר קשה להם להתמיד ובזה יש קשיים נפשיים.

מה שברור שהקפיצות החריגות לא מחזיקים מעמד בכלל ולכן אי אפשר להחליט ביום אחד להיות המתמיד הגדול כי לא יחזיק מעמד ולכן כל הישג ברוחניות צריך להיות בהדרגה.

איתא בגמ' בנדה דף ע: "מה יעשה אדם ויחכם אמר להן ירבה בישיבה וימעט בסחורה אמרו הרבה עשו כן ולא הועיל להם אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו שנאמר כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה וכו' מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגיא".

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ורואים שצריכים להתמיד וגם לבקש חכמה וזה ברור שלהתמיד זה יותר קשה כי זה לשנות תכונה שמצריך הרבה זמן וכוחות הנפש אבל לבקש חכמה הרי בין כך אנו מתפללים ורק צריכים לבקש מה שכבר אומרים בכל הקטעים של התפילה שמבקשים על חכמה ותורה.

וזה ברור שבתפילה של "והערב נא" טמון הרבה ענינים של עולם הזה כדי שיוכל ללמוד ולא יהיו לו מפריעים.

כתוב שחנה ביקשה מד' ששמואל יהיה זרע אנשים ואומר רש"י שלא יהיה לא חכם ולא טיפש והטעם שהיא פחדה שאם יהיה חכם ישלוט בו עין הרע.

ואיתא בגמ' בנדה דף טז: "דדריש ר' חנינא בר פפא אותו מלאך הממונה על ההריון לילה שמו ונוטל טפה ומעמידה לפני הקב"ה ואומר לפניו רבש"ע טפה זו מה תהא עליה גבור או חלש חכם או טיפש עשיר או עני ואילו רשע או צדיק לא קאמר כדר' חנינא דא"ר חנינא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו'".

ושואל המהרש"א בדף סט: ד"ה "ג' דרך ארץ" דאם כבר נגזר החכמה למה כתוב "מה יעשה אדם ויחכם" ועיין שם שכתב "אבל אמרו הכא מה יעשה אדם ויחכם לשנות הגזירה שנגזרה עליו להיות טפש ואמר שירבה בישיבה כו' כי בהשתדלות ועסק גדול ע"י סיוע דשמיא בתפלה ובזכיות אפשר לשנות הגזירה כדמסיק דהא בלא הא לא סגיא וכן הוא הענין בעושר ובבנים שאפשר לשנות הגזירה בהשתדלות עם סייעתא דשמיא כדמסיק" והיינו שע"י תפילה והשתדלות אפשר לשנות מה שנגזר עליו להיות טיפש.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

מה שאנו שואפים להיות יותר למדנים ויותר עמקנים ויותר זכרנים וכו' הכל זה בדרגות החכמה וביחס למה שאין לנו נחשב טיפשות וע"ז אנחנו יכולים להתפלל כדי לבטל את הגזירה להיות טיפש.

ומלבד זאת צריכים לעשות את ההשתדלות וזה ברור שאין אדם לומד אלא במקום שליבו חפץ ולכן לא שייך לחייב סוג של לימוד או מסגרת לאברך שלא מתאים לו וגם צריך מאוד להשתדל שהחברותא יתאים לו וכל זה השתדלות מאוד חזקה כדי שיוכל להתמיד ולגדול בתורה.

יש עוד הרגשה שמי שלומד תורה מרגיש שמוותר על משהו אבל צריכים לדעת שלפעמים הקב"ה מזמן לאדם כל מיני מחשבות שירגיש שהוא מוותר על משהו בשביל ללמוד תורה ואם הוא מתגבר על זה ולומד תורה מקבל שכר מהקב"ה ונפתח הלב והמוח וכך הוא רואה הצלחה בלימוד דהכלל הוא דככל שאדם מוותר שלא כדרך הטבע הקב"ה מאיר פנים.

וגם יש הזדמנות בענין של בין אדם לחבירו כדי להצליח בבין אדם למקום והרבה פעמים אדם מוותר ופועל משהו בבין אדם לחבירו ומצליח בבין אדם למקום והטעם הוא משום שאדם שמתחזק בבין אדם לחבירו מתקרב להקב"ה וממילא זוכה להארת פנים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת בלק

חורבן בית המקדש

מתחילים עכשיו את ימי החורבן של הבית המקדש וגלות השכינה.

ולמעשה המצב הוא שהאנשים רחוקים מכל הרגשות האלו ורק לקראת ט' הימים ושבוע שחל בו מרגישים קצת בגלל המנהגים שיש אבל לפי האמת אנחנו מאוד רחוקים מכל הענין הזה. ואי אפשר לומר שזה ענין צדדי ביהדות כי בכל התפילות ובכל הענינים שלנו מזכירים את חורבן בית המקדש.

החת"ס מביא משל למה הדבר דומה לשודדים ששדדו בית והרסו את כל הבית ופיזרו את המשפחה ורק ילד אחד נשאר שם והילד בוכה על ששברו לו את המשחק שלו והאנשים בוכים על זה שהילד לא בוכה על הבית שנחרב והמשפחה שלו שנהרסה.

וכן המצב שלנו לפעמים יש צרות קטנות שגורמים לעגמת נפש ובוכים עליהם והדבר הכי כואב זה שאנחנו לא יודעים שהצרה הגדולה היא שהשכינה גלתה ונחרב בית המקדש.

ובאמת שבדורות הקדמונים הרגישו יותר את זה כמו שמספרים על המגיד מדובנא שהגיע למקום שהישועות יעקב היה רב שם בתקופת בין המצרים וביקשו מהמגיד שידרוש ויעורר את האנשים על חורבן בית המקדש ואמר שהוא מסכים בתנאי שהישועות יעקב והזקנים לא יהיו בדרשה כי זה פיקוח נפש

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

בשבילם מרוב צער אבל הישועות יעקב לא הסכים ובאמצע הדרשה פינו אותו.

וכן מסופר על המהרי"ל דיסקין שהגיע לארץ ישראל ולקחו אותו לכותל המערבי והתעלף וגם ניסה ללכת פעם שניה ועוד פעם התעלף ולכן לא הלך יותר לכותל.

והיום יש דמויות עדיין לראות אנשים שהם יותר קרובים לזה אבל רוב האנשים רחוקים בזה בלב אפילו שבשכל מובן.

ויש ב' סיבות למה אנחנו רחוקים:

א. כי נולדנו בתוך המציאות שאין בית המקדש ובאמצע החושך שחושבים שזה אור ולכן קשה לנו לתאר מה שחסר לנו.

רב מרדכי גיפטר כשהגיע לארץ ישראל אמר שהתרגש יותר בכותל מאשר בקבר רחל והטעם משום שהוא ראה את ליטא לפני השואה וגם אחרי השואה והוא הבין והרגיש מה זה חורבן וממילא כשרואה מקום הבית המקדש ששם זה המקור של כל החורבנות יותר התרגש.

אבל בדרך כלל אנחנו לא רואים את החושך שבו אנחנו חיים ולכן אנחנו רחוקים.

ב. המושגים של העולם וההתעצמות של הגשם בעולם הזה גודל יום יום ואנו נמצאים באוירה הזו שבלית ברירה אנו סופגים את המושגים האלו כי כל מה שאנחנו רואים ברחוב ובטכנולוגיה אפילו שזה לא טומאה בכל זאת העוצמה של העולם הזה חודרת בקרבינו.

וידוע שהמסילת ישרים אומר שהקב"ה שם את האדם במקום שרבו בו המרחיקים וזה פלא שאם בזמנו בעולם הזה הקטן

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

שהיה להם זה מרחיק מהקב"ה על אחת כמה וכמה בזמנינו שהעולם הזה גודל במהירות רבה.

וא"כ כל המעלות שהיו בבית המקדש קשה לנו לתפוס מה חסר לנו בלי זה.

ובכל זאת אפשר לנסות לשבור את המחיצות שיש לנו בלב כדי להתחזק ולהתחבר לענינים האלו כדי להרגיש עוד קצת בבין המצרים ובט' באב.

היום יש לנו שכינה ששורה במקומות מסויימים כגון בכותל המערבי בתי כנסיות ובתי מדרשות ויש שכינה ששורה בזמנים מסויימים כגון בשבת קודש ויש שכינה במקום ובזמן מסויים שזה בשעה שאדם לומד תורה הד' אמות שבו הוא נמצא מתקדש וגם הזמן מתקדש וגם הוא בעצמו מתקדש.

ויש עוד סוג של השראת שכינה איש ואשה שזכו שכינה בניהם והיינו שבתוך הבית יש השראת שכינה וזה אך ורק ע"י מידה של ותרנות.

ואם רוצים לקבל טעם ושייכות ועונג מקירבת ד' של חורבן בית המקדש ולהיות שותפים זה ע"י שנתאמץ להשרות שכינה בבתיים שלנו.

מה שחתן דומה למלך היינו שהוא מולך על עצמו ושולט על עצמו והוא לא חי לפי הנפש הבהמי שלו לכעוס ולשלוט על כולם אלא הוא חי בשלטון ומה שהוא מלך בבית זה לגבי מה שמלך נותן והיינו לתת לבני הבית הרגשה של ביטחון ושמחה ושהיו מאורגנים ומסודרים בכל מה שצריך.

והכח הזה יש לתלמידי חכמים כמו שכתוב "מאן מלכי רבנן" שע"י הלימוד התורה מתרגלים למלוך על עצמו.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ולכן צריכים לוותר בבית על דברים ולא להרגיש שמגיע לנו
הכל והדבר היחיד שאי אפשר לוותר זה על הלכה וגם בזה יש
דרך איך למסור את זה לבני הבית.
וכדאי מאוד להתרגל להגיד מילים יפים לבני הבית במשך כל
הזמן וכך נזכה בע"ה להשארת שכינה בבית.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת פינחס

השו"ע כותב בסימן א' סעיף ג' "ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצא ודואג על חורבן בית המקדש" והשאלה למה דוקא ירא שמים ראוי להיות מיצר על החורבן לכאורה כל יהודי צריך להיות מיצר על החורבן.

וענה הגר"ש וולבה זצ"ל שירא שמים יש לו סיכוי להיות מיצר על החורבן אבל מי שאין לו יראת שמים הוא לא מרגיש שחסר לו משהו.

ובפרט היום שיש לנו כמות ואיכות של תורה ורוחניות לא מרגישים שחסר לנו משהו.

ובאמת צריכים לדעת מה היה בזמן בית המקדש שהיום אין לנו כדי שנצטער על החורבן.

כתוב ברמח"ל שבמתן תורה היה גילוי שכינה לעם ישראל וכשהקב"ה אמר "אנכי ד' אלוקיך" כל העולם שמע את הגילוי והקשר בין הקב"ה לעם ישראל.

ואומרים חז"ל למה קוראים הר סיני לפי שבאותה שעה ירדה שנאה של האומות לכלל ישראל ולכאורה זה פלא שאם נספור כמה תופס עם ישראל בכל העולם אולי זה פחות בכפר במדינות הגדולות שאף אחד לא מכיר אותם ולכל העולם איכפת מה אנחנו עושים והטעם משום שהקב"ה בחר בכלל ישראל שאנחנו הבנים שלו וזה מפריע לכל האומות כי הדבר הזה נתגלה לכל העולם בהר סיני.

אומר הרמב"ן שמשכן העדות נקרא על שם שעדות הוא לכל באי עולם ששכינה שורה בישראל ורש"י אומר עדות הוא

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

שהקב"ה מחל על חטא העגל ולכן השרה את שכינתו ודרך המקדש היה גילוי אהבה בין הקב"ה לעם ישראל. והמהר"ל אומר שהמקום היחיד בכל העולם שעם ישראל מתחבר להקב"ה זה מקום המקדש כמו שכתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" וכיון ששם היה השראת שכינה ממילא היו ניסים ולא בדרך מקרי אלא כיון שהקב"ה נמצא שם ממילא כללי הבריאה הם שונים לגמרי.

והיום קשה לנו לתפוס כל הניסים שהיו שם יש ניסים שאפשר לקלוט לפי הטכנולוגיה שיש היום כגון שהיה נפתח דלת והשכינה היתה נכנסת וכן שהאורים ותומים היה מהבהב וכו' אבל יש ניסים שאי אפשר להבין כגון שהארון אינו מן המידה. וכל הניסים האלו היה כי הכללים של הטבע לא שייכים במקום שהקב"ה שוכן שם.

הרב מפנוביץ אמר מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה וכתוב שכל מי שמקבל עליו עול תורה מעבירים עול מלכות ועול דרך ארץ ובפשטות נראה שזה שכר שמי שלומד תורה אין לו טרדות אבל הוא מסביר שבעולם הזה יש הרבה טרדות אבל בעולם הבא צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה ואין כל הטרדות שיש כאן וממילא הד' אמות של הלכה זה השגרירות של העולם הבא ושם כל הכללים של העולם הזה לא תקפים בכלל וממילא מי שמקבל עליו עול תורה מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ משום שהוא נמצא בד' אמות של הלכה והחוקים אצלו שונים לגמרי כיון שהוא נמצא בתוך השגרירות של העולם הבא ולפי זה אם

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

לפעמים יש טרדות זה כי הוציא איזה רגל או יד מחוץ לד' אמות אבל בדרך כלל החוקים הם שונים. ומסופר שאברך הלך לרב שך לספר לו שקשה לו הפרנסה ורצה לעבוד חצי יום והרב שך הציע לו שימשיך ללמוד ובכל זאת הוא יצא לעבוד חצי יום ואח"כ חזר לרב שך ואמר לו שעדיין קשה לו הפרנסה ואמר לו שילך לעבוד כל היום כי חצי יום של עבודה ודאי לא מספיק ושאל אותו שהרי קודם אמר שלא יצא לעבוד בכלל ועכשיו אומר לו שיצא לגמרי לעבוד וענה לו שאם הוא נמצא בד' אמות של הלכה לגמרי כי הוא לומד כל היום הכללים הם שונים אבל אם כבר יצא מזה הוא צריך להתמודד עם הכללים של העולם הזה ודאי שחצי יום לא מספיק.

עכ"פ רואים מכאן שכל ההצלחה ברוחניות וגשמיות שהיה לעם ישראל היה דרך הבית המקדש כי הפרנסה היה דרך השולחן והתורה היה דרך המנורה והתשובה דרך הקטורת ואם היה חטא היה קרבן שמקרב לב ישראל לאביהם שבשמים והכל משום ששם היה השראת שכינה כל הזמן וחוקי הטבע לא היו תקפים בכלל.

אבל היום שאין לנו בית המקדש וגלתה השכינה אין לנו את כל השפע ברוחניות ובגשמיות וצריכים לנסות לעורר בלבינו צער השכינה שהוא באמת רוצה להיות איתנו.

והאמת היא שכל העולם מתלהבים על מקום בית המקדש ולכן המוסלמים רוצים את המקום הזה כי הם מכירים שזה המקום שהקב"ה מתחבר עם ברואיו אבל הטעות שלהם שושכנתי בתוכם הוא דוקא בעם ישראל ולא עם כל אחד.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וגם אחרי שנחרב בית המקדש מעולם לא זזה השכינה מכותל המערבי וכולם מרגישים את זה.

אבל בכל זאת אם המלך גלה מהארמון שלו כל הנסיכים נשארים בפחד בלי הגנה ולכן דוקא בימים האלו של גלות השכינה רואים מלחמות ונסיונות לפגוע בעם ישראל ומ"מ רואים ניסים ונפלאות שב"ה לא נפגעים מזה כי הקב"ה גם במצבים של גלות השכינה מגלה לנו את אהבתו בגדר של מציץ מן החרקים.

ולכן היום שקשה לנו להתעסק בענין של גלות השכינה לכל הפחות במקומות של התפילה וברכת המזון שמבקשים על בנין ירושלים צריכים להשים לב במחשבה ולבקש על הגאולה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת מטות

השו"ע בסימן תקמט' סוף סעיף ב' כתב "חורבן בית שני חמיר לן" וכן מבואר בספר שערי קדושה והטעם שאחרי החורבן של הבית ראשון נבנה בית שני אבל אחרי החורבן של הבית שני עוד לא נבנה בית שלישי.

ואמרו חז"ל שבית שני נחרב משום שנאת חינם וכל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב.

וזה פלא שהרי שנאת חינם זה דבר מוזר וא"כ איך יכול להיות שיש הרבה אנשים עם זה ולכל הדורות.

ואומר הגר"ש וולבה זצ"ל ששנאת חינם זה לא שנאה ממש אלא עצם זה שאחד מרגיש שהוא לא קשור לשני ויש תחושה של מחיצה והבדלים בין יהודים זה נחשב שנאת חינם.

ועדיין צ"ב למה על דבר כזה קטן לא נבנה בית המקדש ואומר המהר"ל שהנסיון של פירוד בעם ישראל מתגבר מדור לדור כדי להפקיע מכלל ישראל שם של בנים.

בנתיבות שלום כתוב שתנאי להשראת שכינה זה אחדות בעם ישראל ועד כמה שיש מחיצות בעם ישראל זה מונע שיהיה השראת שכינה וכמו שבמתן תורה בהר סיני היה השראת שכינה כי היו מבחינת של כאיש אחד בלב אחד גם היום תנאי להשראת שכינה הוא שנהיה בבחינת של כאיש אחד בלב אחד.

ולכאורה זה מה שצריכים לתקן ויש טוענים שזה שהוא יהיה מתוקן לא יעזור בשביל להביא את הגאולה וא"כ בשביל מה לתקן.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

אבל זה טעות כי דבר ראשון עצם זה שהאדם הוא לא הסיבה למנוע בנין בית המקדש זה כבר דבר גדול ששוה לצאת מאלה שהם הסיבה לזה.

ועוד שהרי הקב"ה מציץ מן החרקים ועדיין יש לנו קצת השראת שכינה ע"י לימוד התורה ומי שזוכה בביתו גם יכול להשרות שכינה וא"כ ודאי שצריכים לתקן את המחיצות בלב כדי שישרה עלינו השכינה שיכולים להשיג.

ועוד א"א לדעת כמה אדם יכול להשפיע לשני כי במעשה טוב שהוא עשה הרבה יכולים ללמוד וזה כן יכול להביא את הגאולה.

ויש עוד פשט של שנאת חינם דאפשר לומר דהרי אם הטעם שנסתלקה השכינה מעם ישראל הוא משום השנאת חינם אם כן כמו שכל אחד מבין שאם מציעים דירה חמישה חדרים בחמישים אלף שקל זה נקרא חינם כי זה מאוד זול אפילו שזה המון כסף ג"כ לכעוס על דברים שעושים לאדם אפילו שהוא צודק אבל בגלל זה השכינה מסתלקת לא שוה ונחשב שנאת חינם כי בגלל דבר כזה קטן נגרם דבר גדול שהשכינה הסתלקה.

ולכן יש לנו אפשרות איך לאהוב את כולם דהרי יש הבדל בין לצנות לביקורת כי לצנות הכוונה היא שעל נקודה קטנה הוא הורס את כל ההתעוררות שיש כגון לאחר איזה שיחת מוסר שכולם התלהבו מאוד מישהו לוקח נקודה קטנה שמצחיק ובוזה הוא מוריד את כל ההתלהבות ע"ז נאמר לצנות אחד דוחה מאה תוכחות אבל ביקורת זה שאם יש נקודה שהוא לא מסכים וכדומה הוא מסמן את זה אבל לא הורס את שאר הדברים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ואפשר לעשות את זה ג"כ עם האנשים כשאדם רואה חסרון בחבירו במקום לחשוב שהוא אפס אפסים והוא לא שווה כלום לסמן את החסרון הזה אבל לדעת שבאמת הוא אדם טוב ובחסרון הזה יכול להיות שהוא יטפל והרבה פעמים אפשר אח"כ עם סבלנות למסמס גם את החסרון ההוא. וגם אם אחרי כל הנסיונות לדון אותו לכף זכות אין אפשרות לכך אלא ודאי זה חסרון שיש לו במקום שיהיה מחיצה ולפסול אותו חייבים לרחם עליו שהוא נמצא במצב כזה וזה מונע שיהיו מחיצות בעם ישראל כי במקום זה יש רחמים. וברור שכל אחד מעם ישראל יש לו ים של רחמים שיכול לשפוך על כל אחד במקום שיהיה פירוד. ועי"ז אפשר לאהוב כל אחד מעם ישראל כי באמת שכולם טובים רק שיש נקודה בכל אחד שזה לא פוסל את כל האשיות שלו.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת מסעי

אנו נמצאים בבין המצרים וזה לא בכדי שעכשיו בדיוק יש מלחמה בדרום וא"א לומר שכיון שאנחנו בירושלים בית וגן לא שייכים לכל זה כי למעשה יש יהודים בסכנה וחיילים נהרגים וזה מצב של צרה לעם ישראל כולו והתפקיד שלנו הוא להרבות זכויות לכלל ישראל.

החזו"א בקובץ אגרות ח"א אגרת ריא' כותב "צריך להתחזק בלימוד התורה בשביל להרבות זכויות לכלל ולפרט וזה טוב מתענית וכיו"ב וכמובן ע"מ לעשות ר"ל דקדוק בשמירת לא תעשה שזה יותר רגיל שאדם דש בעקביו וביחוד בין אדם לחברו והרי צריך ליזהר שלא לגרום צער לחברו בדיבור קל אף לרגע ויש בזה ל"ת דאורייתא כדאמרו ס"פ הזהב" וכן החזו"א נותן עצות איך להרבות זכויות לכלל ע"י חיזוק בלימוד התורה וחיזוק בבין אדם לחבירו.

וזה פשיטא שמי שלומד סדר שלם יכול להגן על כמה חיילים שלא יהרגו.

יש אנשים שרצו לארגן שכל מי שלומד תורה בין אם הוא בחור ישיבה או אברך יאמץ חייל והתפילה והלימוד זה יהיה לזכותו והפליגו לומר שזה מפורש בפרשת מטות שכתוב בפרק לא' פסוק ד' "אלף למטה אלף למטה לכל מטות ישראל תשלחו לצבא" וכתב המדרש רבה "אלף למטה וגו' י"א שני אלפים מכל שבט ושבט שלח וי"א ג' אלפים מכל שבט ושבט י"ב אלף משמרים את כליהם עליהם נאמר שניך כעדר הקצובות שכולם מתאימות וי"ב אלף לתפלה ומנין שכן שנאמר אלף למטה אלף

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

למטה הרי כ"ד אלפים וימסרו מאלפי ישראל אלף למטה שהיו נמסרין זוגות זה לזה" ומסבירים שגם הם היו הולכים לצבא וכל אחד היה מתפלל עבור חייל וכל זה שלא יגיעו להרגשה של "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" וכאן מדובר בחיילים צדיקים וקדושי עליון שהיו הולכים לצבא והם יכלו להכשל בכוחי ועוצם ידי ולכן היו צריכים משהו לידם שיתפלל עבורם כדי שלא ירגישו שהם עשו משהו אלא הכל זה סייעתא דשמיא. וזה הסוד במלחמת עמלק שכתב שהקב"ה אמר למשה רבינו עלה ראש הגבעה ושם לא היה אחד כנגד אחד כי משה רבינו שקול כנגד כל ישראל והוא מתפלל באופן שכולם יראו שהוא מתפלל עבורם ולא יגיעו להרגשה של כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה.

אבל הארגון הזה לאמץ חייל מתנגד להשקפת התורה ויש בזה ב' טעמים: א. אם אחד מאמץ חייל וקורא משהו לחייל שהוא אימץ הוא ירגיש שהתפילה והלימוד שלו לא שווים ב. פעם רב אלי ווינטרוב התנגד לזה כי הדבר הזה מתקבל בעולם שבני התורה טפלים במערכה ועיקר העבודה עושים החיילים והצבא ובני התורה רק עוזרים בזה שמתפללים שיהיה להם סייעתא דשמיא שלא יפלו וזה ההיפך של האמת של התורה כי האמת הוא שמי שמתעצם בלימוד התורה הוא מגין על כולם ביחד וזה מה שכתוב בחזו"א.

ולכן צריכים להשתייך לזה ולהרבות זכויות לעם ישראל ובפרט בבין אדם לחבירו ולפחות צריכים לשבור מחיצות שיש לנו בלב נגד אנשים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

התומר דבורה כותב שאחד שעושה טובה לשני זה שקיבל את הטובה לא מספיק שיודה לו אלא צריך להגדיל במחשבה ולהתבונן כמה טוב הוא עשה לו וכל הפירות שהוא מקבל מהטובה שלו וכל זה כדי להוסיף אהבת ישראל וכן אם אחד עשה רעה לחבירו זה שנפגע כדאי שיצמצם את הרעה ככל שאפשר כדי שלא יהיה שנאה בעם ישראל.

ומנהג העולם הוא הפוך שאם מישהו עשה לו דבר טוב מצמצמים את זה ושוכחים מהר ואם מישהו עשה דבר לא טוב מגדילים ומנפחים ומקשרים את זה לכל מה שהיה מאז ומתמיד. וכן ראינו אצל גדולי עולם שאנשים שעשו להם דברים לא טובים מיד מחקו את זה מליבם ולא עשו עסק מזה.

וכל זה תלוי בהחלטה שברגע אחד אדם יכול להחליף את המבט שלו כלפי אנשים ולשבור כל המחיצות שיש בין עם ישראל. וגם ע"י מעשים של נתינה באופן חיובי אפשר לאהוב את השני ויש בזה שכר גדול להיות בן אדם שאוהב את הזולת ואח"כ הוא גם כן נהיה אהוב וזה הישג נפלא בבית וגם אצל האנשים.

החזו"א בקובץ אגרות ח"א אגרת קנג' כותב "יש לי הצדקה לדרוש מזולתי לחזור מעט לאופי שלי ולדון לכף זכות וכש"כ שאין מקום להקפדה גמול איני דורש ואת השלוה אני אוהב קש נדף של קטטות יכבד עלי כקורת בית הבד".

ובספר על אמונה ובטחון פרק א' אות יא' כותב החזו"א "יש איש מתאוה להיטיב לזולתו הפגשו עם רעהו הוא לו לחדות לב מקבלו בסבר פנים יפות חרד אולי לא קלע אל המטרה לפי רוח רעהו אולי דיבר דבר שלא כהוגן כי אין כאב לב אצלו ככאב של פגיעה בכבוד חברו או שחסר מרעהו חסד ומעולם לא נפגע

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

הוא מרעהו כי לבו המלא אהבה תכסה על כל פשעים והוא מוכן מראש לקבל באהבה נאמנה פצעים ונזיפות שיחלוק לו רעהו בידעו שאין רוב בני אדם אצילי המדות ומה אפשר לתבוע מהם ובכל זאת רוחש לבו להם יקר וכבוד ואין בלבו הרהורים רעים מעין זלזול בכבוד הבריות כי תפנוקי הנפש מפנקים את בעליהם להיות משמש למען הטוב המלא גם בשני הפכים בנושא אחד ולהיות מאשים את עצמו על כל שעל על חסרון השלימות בסגולת המדות ולהיות מזכה את אחיו זכות גמורה ומוחלטת אף אם כעבות עגלה חטאיו".

וכאן רואים לאיזה דרגות בבין אדם לחבירו אפשר להגיע ולאיזה כיוון צריכים אנו ללכת כי הם מושגים אחרים לגמרי למה שאנחנו רגילים להכיר.

ובבין אדם למקום איתא בגמ' בחגיגה דף ה': "במסתרים תבכה נפשי מפני גוה וכו' מאי מפני גוה אמר רב שמואל בר יצחק מפני גאוותן של ישראל שניטלה מהם ונתנה לעובדי כוכבים" ומבואר שגאוותן של כלל ישראל ניטלה ונתנה לעובדי כוכבים.

ומסביר הרב שמשון פינקוס שהגאווה והגדולה של עם ישראל ירדה והגאווה של עם ישראל היה שכולם הרגישו שעם ישראל הם הבנים של הקב"ה וירושלים זה מרכז המלכות של מלך מלכי המלכים ולכן אף אחד לא יכל לבוא ולהלחם נגד היהודים ועסק היהודים כל הזמן היה להדבק בהקב"ה וזו היתה גאות כלל ישראל וכל זה נפל בחורבן בית המקדש שהיום עם ישראל מושפל בעיני הגוים.

ועוד איתא בגמ' בחגיגה דף ה': "תנו רבנן שלשה הקב"ה בוכה עליהן בכל יום על שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק ועל שאי

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

אפשר לעסוק בתורה ועוסק ועל פרנס המתגאה על הצבור" ומבואר שהקב"ה בוכה על מי שיכול לעסוק בתורה ואינו עוסק ומסתמא שבבכיה יש כמה דרגות: יש אחד שכואב לו הראש ולא לומד ובכל זאת הקב"ה בוכה כי יכל להתגבר על זה ויש אחד שאשתו היתה צריכה לצאת והוא נשאר לשמור את הילדים במקום לשלם ולהביא מטפלת וגם על זה הקב"ה בוכה כי יכל להתגבר על זה אבל יש אחד שהכל אצלו מסודר ומרגיש טוב וכשמגיע לסדר לא לומד ודאי שהקב"ה בוכה עליו יותר כי אין סיבה מוצדקת בכלל שלא ילמד.

ומבואר עוד בגמ' שהקב"ה בוכה על מי שאי אפשר לעסוק בתורה ועוסק ויש בזה הרבה הסברים אבל הרב פנקוס מסביר שאין לו חשק ללמוד והוא כופה את עצמו ולומד אפילו שהוא לא רוצה ובזה היה צד לומר שהוא צדיק משום שהוא גובר על היצר אבל עליו

הקב"ה בוכה שבשעת הלימוד אדם היה צריך להיות שמח והתורה מקרב את הקב"ה עם בני ישראל וזה שאין לו חשק מגלה שאין לו שמחה ומשל למה הדבר דומה לאבא שרוצה לדבר ולשוחח עם בנו והוא בא בלי חשק ועצוב לדבר איתו שעל כזה בן האבא בוכה.

ולכן אפילו שלפעמים קשה לנו ללמוד לפחות צריכים להתאמץ וללמוד בהנהגה של חושק ע"י הרציפות וללמוד סדר מלא שלם ורצוף שכמעט שום דבר יכול להזיז אותו גם אם זה יבוא בכפיה פנימית אבל הוא בהנהגה של חושק וע"י כך נזכה לחשקת התורה.

בס"ד

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וב' הדברים האלו התחזקות בבין אדם לחבירו ע"י הסרת
המחיצות וגם חיזוק בלימוד ובהתמדת התורה אפשר להציל את
כלל ישראל.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת דברים

אנו מתקרבים עכשיו יותר ליום של ט' באב ומר"ח אב יש דינים נוספים וגם בשבוע שחל בו יש עוד דינים וצריכים להתאמץ ולהרגיש את החורבן ע"פ מה שהבאנו מקודם אבל מה שברור הוא שלכל הפחות צריכים להשריש בתוכנו שצריכים ללכת ישר עם השו"ע לגבי הדינים ששייכים לימים האלו ולא להתחכם עם כל מיני התחכמויות והיתרים ובפרט בני התורה כי צריכים לדעת שאפילו שזה לא נוח אבל הבית המקדש נחרב וזה הרבה יותר גרוע וכן בט' באב עצמו יש דינים ולכן כדאי לראות את השו"ע לדעת מה צריכים לעשות ואיך כדאי להתנהג בימים האלו.

ויש הרגשה של טעות שאם בלאו הכי אנחנו לא בדרגה להצטער על החורבן אין לנו להתנהג בחיצוניות אבל השו"ע בסימן קנד' סעיף כ' כתב "אין שאלת שלום לחבירו בת"ב והדיוטות שאינם יודעים ונותנים שלום משיבים להם בשפה רבה ובכובד ראש" ומבואר שיכול להיות שבלב שלו הוא לא מרגיש את הצער אבל יש הלכה להשיב בשפה רפה ורואים שצריכים להתנהג בהנהגות של אבילות אפילו אם לא מרגישים את הצער כדבעי.

וגם יש לנו המון שעות ללמוד דברים שצריכים ללמוד בט' באב וצריכים לנצל ללמוד דברים שאין לנו הזדמנות בשנה ללמוד אותם.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וגם בקינות שאומרים עדיף להבין את הקינות ולומר הרבה קינות וכך נהג הגרי"ש אלישיב זצוק"ל שלא השלים עם הציבור את הקינות.

מיד אחרי ט' באב יש תקופה של בין הזמנים וזה פלא שבין האבלות על חורבן בית המקדש לאלול שהם ימי רחמים וסליחות יש בין הזמנים אבל זה ברור שגדולי ישראל ידעו כמה כוחות צריכים להשקיע באלול ולכן תיקנו בין הזמנים ימי מנוחה לקראת אלול.

וצריכים לדעת שבימי בין הזמנים יהיה מנוחה וקדושה כי הדור יורד כל הזמן ואי אפשר לסמוך וללכת למקום מפוקפק ולצפות שכל בני המשפחה ישמרו ובפרט בילדים שהם נשמות טהורות צריכים ללכת למקומות שמורים מכל טומאה.

וזה גם זמן להיות מקושרים עם בני הבית וצריכים לנצל התקופה כדי לבנות חיי הבית בענין שלום בית וסייעתא דשמיא וזה תלוי אם נקבע בעצמינו להתנהג כל הזמן בבית במידת הרחמים עם כל בני הבית ולשאוף להיות רחום עם כולם.

וצריכים סייעתא דשמיא שלא יהיה נזק בבית בגלל הרחמים וצריכים לדעת שלפום צערא אגרא.

ויש עיצה להתמודד בתכונת הרחמים שאם אדם משתמש בתכונות הנפש ומפעיל אותם נהיות פעילות וחיות ואז כשיש קושי יותר קל להתמודד ולא צריכים להמתין עד שגיע הנסיון כדי להתגבר כי זה מאוד קשה ולכן כדאי שמיד כשמגיעים לבית להתחיל להתנהג במידת הרחמים באופן פעיל וכך בזמן של נסיון יותר קל לא להתגבר ולא להתפוצץ.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וצריכים לדעת שכשאומרים לאשה או לילד הערות על האשיות שלו כגון "שקרן רשע טיפש וכו'" זה מאוד קשה כי מקבל את זה כמות שהוא ואין כח אח"כ לצאת מזה.

אלא צריכים להגיד באופן עדין ולומר שלא מתאים לו כי הוא באמת צדיק וכו' וזה ממש עוזר מאוד שהוא לא ירשה לעצמו לעשות דברים לא טובים.

ומלבד זאת צריכים להתחנן ולהתפלל על הילדים שיצליחו. ואומר החידושי הרי"ם שכתוב שכשיבוא אליהו הנביא "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותיו" ובשלמא לב אבות על בנים מובן שלפעמים יש אכזבה מאבא כלפי הבן שציפה ממנו יותר אבל לב בנים על אבותיו לא מובן ומסביר שהבנים יהיה להם טענה לעתיד לבוא על ההורים שלא יתפללו עליהם כדבעי ואליהו הנביא יצטרך לפייס את הבנים על האבות.

מסופר על יהודי ת"ח בבני ברק שהבן פרש מהדרך ואחרי שנה התייצב וחזר לבית והאמא קיבלה אותו באופן רגיל ללא הרבה הפתעה והבן שאל למה היא לא בהפתעה וענתה שלפי התפילה שלה היתה בטוחה שהוא יחזור והכל זה ענין של זמן.

ולכן צריכים להתחזק במידת הרחמים ובתפילות כדי שימי הבין הזמנים יעברו עלינו בשלום ונגיע שמחים וחזקים לאלול בע"ה.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת כי תצא

אלול וימים נוראים

כמו כל שנה עכשיו חוזרים לימי אלול ואח"כ ימים נוראים ולא רק שהתרגלנו לימים האלה אלא שגם התרגלנו לקרוא לימים האלו בשמות המיוחדים שלהם ימי הרחמים וימים נוראים אבל אם נתבונן במילים האלו היינו צריכים לפחד שהם ימים שצריכים רחמים כי הם ימים נוראים והכלל בימים האלה שבימים של רחמים יש להם כח עצום להקליש את הנוראות שבימים הנוראים וכתוב בספרים שמכיון שיש ימי רחמים אם לא מנצלים אותם זה יכול להגדיל את הנוראות שבימים הנוראים.

הראשי תיבות המפורסם על חודש אלול הוא "אני לדודי ודודי לי" ויש עוד אחד "אני לבן והוא לאב" שאם נחזור להיות בן הוא יהיה לאב אבל יש עוד אחד "אוי לו ואוי לנפשו" והיינו שאם לא ננצל את האני לדודי ודודי לי או את אני לבן והוא לאב אז אוי לו ואוי לנפשו.

וכל הענין שמרמזים את המושגים האלו בראשי תיבות של אלול אפשר לומר שהוא משום שהכל היינו הך ולא שאדם מתחיל להתקרב ואחרי זה הקב"ה מתקרב אליו אלא ברגע שאדם מתקרב כבר הקב"ה קרוב אליו בבת אחת. השפת אמת כתב שאני לדודי הוא למסור את כל האני לדודי ומשמע שגם ודודי לי הוא כולו שלי כמו שכתוב "להיות לכם לאלוקים".

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ואין תלונות למה כל שנה יש אלול כי כמו שכל יום מתרחצים כי אם יש לכלוך צריך להתרחץ גם כשיש לכלוך בנפש צריכים לכבס אותה.

אבל בכל זאת אנו רואים שרוב העולם אדישים באלול ועל דברים יותר קטנים כגון דו"ח של משטרה מפחדים הרבה יותר מיום הדין שבאותו יום דנים את כל הרוחניות והגשמיות שלנו ושל משפחתנו וכך אמר רב יחזקאל לוינשטיין זצ"ל והוא מסביר שהטעם הוא משום שיש קללה בפרשת כי תבוא פרק כח' פסוק כח' "יככה ה' בשגעון ובעורון ובתמהון לבב" ופירש רש"י אוטם הלב.

ואומר שזה הטעם שלא מפחדים באלול כי יש מכה שהקב"ה מכה שהלב נהיה אטום ופעם זה היה ליחידים וכל פעם יתפשט יותר.

הרמב"ם פרק ג' מתשובה הלכה ד' כתב "אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב רמז יש בו כלומר עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם" והלשון הזה מתאים למה שאנו אומרים בנשמת כל חי "המעורר ישינים והמקיץ נרדמים" והיינו שמי שישן צריך לעורר אותו ומי שנרדם צריך רק להקיץ אותו שזה פעולה יותר קטנה וגם לגבי הנפש יש כאלה שיותר קל להם להתעורר ויש שיותר קשה להם וע"ז אומר הרמב"ם שהשופר צריך לעורר את כולם.

אבל בכל זאת יש אנשים שלא מתעוררים וגם אם אין להם לב אבל השכל יודע שיש משפט.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ואפשר לומר שכמו שיש אנשים שמעשנים ואוכלים לא בריא וכו' אפילו שהם יודעים שמזיק להם אבל הם אנשים שטחיים שכל מה שלא רואים לא קיים ולא חושבים שיש הצטברויות. וגם ברוחניות כל דבר קטן שעושים לא מחשבנים כי לא רואים את ההשלכות על המקום ולכן קשה להתעורר. ובצד השני כשעושים דברים טובים גם קשה לנו לדעת שמשפיע לטוב אבל ההבדל הוא שבדברים של רוחניות הנזק או ההטבה היא הרבה יותר משמעותי מדבר גשמי כי זה עסק של עולמות כמו שאומר הנפש החיים בשער ד'. וכותב השערי תשובה בשער ראשון פרק י' "כי הייתי על הנפש היקרה אכזרי ונטמאה בגלולי יצרי".

ואם נרחם על הנשמה שלנו לפחות כמו אחד מהילדים הקטנים שלנו לתת לה מה שצריך ולמנוע ממנה מה שמזיק אותה דינו. ומסופר על הגאון רב אברהם גניחובסקי זצ"ל שהיה מזדכך ביסורים והרופאים לא היו מבינים איך הוא יכול לחייך כאילו לא מרגיש כלום ומאידך אדם שהיה שקוע בעולם הזה אמרו לו שיש איזה מחלה שצריך להתמודד איתה והתחיל לקלל את כל העולם והחילוק הוא שאדם שהעיקר בשבילו זה הנשמה ממילא בעיות של גשמיות זה דבר שולי וקטן ואדרבה כל שמקבל יותר יסורים יותר הנשמה מאירה אבל אדם שהעסק העיקרי שלו הוא הגוף ממילא כשיש איזו מגבלה כל שהיא ממילא כל העולם שלו נפל.

וידוע שאין יותר טוב לנשמה שלנו מקיות המצוות ולימוד התורה וגם הבתים שדבקים בתורה ומצוות הם הבתים יותר מאושרים.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ובשביל זה צריכים לזכור את הנשמה ואת ראש השנה. ולזכור את הנשמה היינו שכל פעם שהולכים לעשות משהו ויש רגש פנימי שאומר לנו שלא מתאים במקום לומר שזה נקיפת מצפון ולדרוך את הרגש צריכים לדעת שזה הרהורי תשובה מהנשמה ולהתחייס לזה. ולזכור ראש השנה היינו לזכור דבר אחד שקיבלנו בנעילה של שנה שעברה שאפילו אם שכחנו רוב הקבלות לפחות להגיע עם דבר אחד לראש השנה ובטוח שאפילו שרוב הדברים לא קיימנו ורוב הזמן גם שכחנו מ"מ אם מגיעים עם דבר אחד זה יכול לעזור לנו ליום הדין ולעורר רחמים עלינו.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת כי תבוא

כתוב בספרים הקדושים בשם האר"י ז"ל ששבעת הימים שיש בעשרת ימי תשובה בין ראש השנה ליום כיפור מתקנים את כל השנה ויש שכתבו שהשבוע האחרון של השנה מתקן את כל השנה כי הכל הולך אחר הסוף.

אבל יש גם ענין של שבועיים לפני ראש השנה וכן מסופר שרוב יחזקאל לוינשטיין זצ"ל היה מחזק מאוד את שני השבתות האחרונות של השנה כי כתוב שאם עם ישראל ישמור ב' שבתות מיד נגאל ואם לגאולת הכלל מועיל כ"ש לגאולת הפרט. וגם בסוף ימיו שלא היה לו כבר כח להגיד שיחות היה אומר שיעוררו את כולם לחזק את ב' השבתות האחרונות של השנה ואמר שכדאי להחמיר בדברים שלא רגילים מחמירים בכל השנה.

אבל גם בלי החומרות כל פסיק של שבת התפילות והעונג והתורה וכל מה שיש בשבת אפשר לנצל באופן מיוחד.

ואומר הגר"ש פינקוס שצ"ל שכמו שאנו מרחמים על אנשים רחוקים מהדת שבימים הנוראים בקושי מגיעים לבית כנסת ולא יודעים להתפלל כן צריכים לרחם על עצמינו שלא יודעים לנצל את השבת כדבעי.

ולכן כדאי מאוד לחזק בפרט את ב' השבתות האחרונות של השנה.

יש מאמר בספר נתיבות שלום שהמושג של שבת שובה זה לא דרך אגב בין ראש השנה ליום כיפור אלא שבשבת יש כח של תשובה וגם "שבת" זה "תשוב" כי הוא מסוגל לחזור בתשובה

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וכן "שבת" זה "בושת" כי אם האדם נכנס לשבת עם הכח של אמונה ויקבל בהירות של אמונה ממילא הוא מתבושש מחטאיו ומתקנים אותם.

וכתוב בפסוק "לעשות את השבת" ומבואר בספרים הקדושים דהיינו שכל אחד איך שהוא עושה את השבת כך נהיה לו השבת.

ואומר רב ירוחם ממיר דגם אם אנחנו קצת אדישים בענין של ראש השנה בכל זאת צריכים להתכונן ליום הגדול להתבונן בתפילה ובענינים של היום.

במצות שופר אנו רואים שהתורה קראה לראש השנה יום תרועה על שם השופר וזה ודאי שהנוראות של יום הדין תלויים מאוד במצות שופר כמו שכתוב בחז"ל שבשעת שתוקעים בשופר מלך קם מכסא דין ויושב על כסא רחמים.

ברמב"ם פרק ג' מתשובה הלכה ד' כתב "אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב רמז יש בו כלומר עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם" ומשמע שזה גזירת מלך ויש רק רמז.

אבל רב סעדיה גאון הביא עשר טעמים במצות שופר. ואיתא בגמ' בראש השנה דף טז. "אמר הקב"ה אמרו לפני בראש השנה מלכיות זכרונות ושופרות מלכיות כדי שתמליכוני עליכם זכרונות כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה ובמה בשופר אמר רבי אבהו למה תוקעין בשופר של איל אמר הקדוש ברוך הוא תקעו לפני בשופר של איל כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני".

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

ודעת הרמב"ם ששופר של איל הוא לעיכובא ואחרים חלקו עליו אבל ודאי שתקיעת שופר מזכיר את זכות העקידה. וכתוב ברמח"ל שיש ג' שופרות: א. במעמד הר סיני ב. לעתיד לבוא כמו שכתוב "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכו" ג. שופר של ראש השנה.

וידוע שלפני חטא האדם הראשון היה רק טוב ואחרי החטא התערב הטוב והרע והעבודה היא להשליט את הטוב על הרע וזה מתאפשר רק ע"י לימוד התורה.

וזה רואים בחוש שבעלי תשובה שהחזיקו מעמד זה רק אלה שלומדים תורה.

ועם ישראל במעמד הר סיני הצליחו להגיע למצב שאדם הראשון היה לפני החטא שיהיה רק טוב ואחרי שחטאו בעגל הזהב עוד פעם חזרו למצב שהיו שהתערב הטוב והרע אבל נשאר להם את התורה וע"י לימוד התורה אפשר לשלוט את הטוב על הרע.

ולפי זה אומר הרמח"ל שכשאדם תוקע שופר בראש השנה הוא מחזק בקרבו את השופר של הר סיני ומקשר את נפשו לנתינת התורה שנתנה ע"י שופר ובזה הוא מצליח להשליט את הטוב שבו וזה מתמשך עד שנזכה לשופר הגדול של "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול".

ונמצא שיש כאן מסלול של ג' שופרות הר סיני ראש השנה שזה קושר אותנו להר סיני ומשם נגיע לשופר הגדול בגאולה העתידית.

וכותב הגר"ש פנקוס זצ"ל שהקשר בין שופר לעקידת יצחק הוא שרואים שכל פעם שהיה מעמד אדיר היה שם שופר כגון

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

בנתינת התורה שהיה מעמד אדיר של תכלית הבריאה שהיא נתינת התורה וכן בגאולה העתידית שזה יהיה סוף התיקון של כל הדברים בעולם הזה יהיה שם שופר ורואים שתמיד יש שופר במעמד אדיר ואם כן רואים שבראש השנה שיש שם שופר מוכרחים לומר שיש משהו אדיר וההבדל הוא שבמעמד הר סיני כולם ראו והרגישו את המעמד האדיר וכן יהיה בגאולה העתידית ואילו בראש השנה לא רואים כל כך אבל חוץ מזה אין שום הבדל בין גודל המעמד של הר סיני והגאולה לעתיד לבוא לבין ראש השנה כי הנוראות של ראש השנה קיימים כמו המעמד של הר סיני והמעמד של הגאולה העתידית.

וכתוב שבשעה של תקיעת שופר מלך קם מכסא דין ויושב על כסא רחמים וכתוב ברש"ש שבשעה של תקיעת שופר היא כל כך נוראה שאדם יכול ברגע קל להשיג בהרהור תשובה אחד מה שבכל השנה לא מצליח להשיג במאמצים גדולים.

ועדיין צריך ביאור למה השופר נמצא בכל מעמד אדיר וי"ל שזה מה שמבואר בגמ' שרוצים להזכיר את זכות העקידה שהיה נסיון מאוד קשה ושואל הרב שך זצ"ל מה הזכות הגדול שיש בעקידת יצחק הרי לא היה לאברהם אבינו ברירה כי אם הקב"ה ציוה הוא חייב לשחוט את בנו.

והתשובה היא שידוע שאברהם אבינו היה מידת החסד והיה מלא רחמים ולקחת את בנו אהובו שממנו יצא כל עם ישראל ולשחוט אותו זה דבר מאוד קשה והוא יכל לעשות את זה בלי רגש ולגמור עם זה אבל במקום זה הוא התמלא בים של רחמים וכבש את רחמיו לעשות רצון ד' בלב שלם כמו שכתוב "וישכם

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

אברהם בבוקר" ורואים שלא עשה מעשה יבש אלא עשה את זה עם כל הרגש.

וכתוב בספרים שלפני העקידה שכתוב "קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק" ואחרי עקידת האיל כתוב "כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך" ולא כתוב אשר אהבת ומסבירים שאחרי העקידה הוא כבר הקריב את אהבתו על יצחק להקב"ה.

ובזה זכה אברהם אבינו לים של רחמים ואהבה מהקב"ה וממילא כשהקב"ה מוריד תורה רוחני לעולם גשמי ולתת לנו אותה במתנה צריכים הרבה רחמים מהקב"ה ולכן בהר סיני היה שופר שיעורר זכות העקידה וכן לעתיד לבוא כדי שיבוא הגאולה העתידית צריכים הרבה רחמים וכן בראש השנה שהדין הוא נורא ואיום כי הכל גלוי וצפוי לפני כסא הכבוד על כל מה שעשינו אמרנו שמענו וחשבנו במשך כל רגע בכל השנה לילה ויום ולכן הקב"ה אומר תקעו בשופר כדי לעורר את הים של רחמים ואהבת ד' וזה ממחיש לנו כמה קשה הדין וברגע של תקיעת שופר מלך קם מכסא דין ויושב על כסא רחמים ולכן באותם רגעים אפשר להשיג בהרהור תשובה הרבה יותר ממה שאפשר להשיג במאמצים במשך השנה.

ולכן לפחות בשבועיים האלה לפני ראש השנה כל אחד צריך לכבוש את רחמיו וזה מעורר הרבה רחמי שמים כמו שראינו אצל אברהם אבינו שבזכותו יש קיום לעם ישראל.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

פרשת נצבים וילך

החפץ חיים בספר אהבת חסד פרק יא' במעלת הזרירות כתב על העצלות "ובאמת כשנתבונן בזה היא הסיבה הגדולה שבכל הסיבות המונע את האדם מעבודת השי"ת ועל ידה נשאר האדם ערום מתורה ומצות ומתשובה כי מטבע העצל לדחות כל דבר ודבר למחר וליומא אחרא".

ומוסיף שם בהערה שזהו כוונת המדרש רבה בבראשית פ' כא' שכתב אין ועתה אלא תשובה שנאמר ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך וגו' ולכאורה איפה רמוז תשובה בתיבת ועתה וי"ל דהכונה כמו שכתבנו דעיקר כח היצר שהוא מטעה להאדם לאמר היום אין לך פנאי ללמוד ולעסוק במצות ולהתבונן בנפשך איך לקיים את התורה למחר וליומא אחרא תעשה כל זה שאז תהיה פנוי מטרדותיך וכן כשיבוא מחר מדחה אותו על מחר וכן הולך כל ימיו ברעיון זה.

ואומר הגר"ד יפה שליט"א שאחד מסימני עמלק הוא "צא הלחם בעמלק מחר" והיינו שהעמלק הוא כשאומרים מחר ולא עושים את הדברים מיד.

עכשיו נכנסים לשבוע האחרון של השנה ויש מקורות שהכל הולך אחר החיתום.

החיי אדם כותב בצורה מפליגה על היום האחרון של השנה וגם כותבים על השבת האחרונה של השנה וכל זה מידת החסד עצומה שהסוף יכול להכריע ומסבירים שהקב"ה דן את האדם "ואשר הוא שם" והאר"י הקדוש אומר שבעשרת ימי תשובה מתקן למפרע וזה עוד דרגה של מידת החסד.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

הסבא מקלם כותב בצורה חריפה שהיסוד של ראש השנה הוא להמליך את הקב"ה ולכן חייבים כמה ימים קודם שאדם ינהיג את עצמו במלכות ד' כי לא שייך ביום אחד פתאום להמליך את הקב"ה כשכל השנה האדם מרגיש את עצמו מלך.

ואצל הצדיקים שכל כך פוחדים מיום הדין זה ברור שזה נובע מבהירות עצומה של אמונה ויודעים כל מה שהולכים לדון עם כל הפרטי פרטים במשך כל ימות השנה על כל המעשים ומחשבות ולא מועיל שום קרוב משפחה או חבר בשביל לעזור בדין כי כל אחד עובר לפניו כבני מרון וכיון שהם מרגישים את כל זה ממילא הפחד הוא נורא.

ולא זאת בלבד אלא אפילו בגיל מבוגר מאוד שכבר עברו הרבה שנים של ראש השנה ויום כיפור וכל שנה עשו תשובה וא"כ למה כל כך מפחדים אלא שיש להם בהירות באמונה מה הפגם הנורא של כל חטא וכמו שאומר המספיק לעובדי השם רבי אברהם בנו של הרמב"ם "חיל ראשי אלף תעניות לא יועילו להוריד שוגג דרבנן אחד".

ולכאורה קשה דהרי הרמ"א בסימן שלד' סעיף כו' כתב "אבל אסור לחלל שבת כדי להציל ממון ואם עבר וחילל צריך להתענות ארבעים יום שני וחמישי ולא ישתה יין ולא יאכל בשר ויתן במקום חטאת י"ח פשיטים לצדקה ואם ירצה לפדות התענית יתן בעד כל יום שנים עשר פשיטים לצדקה" והמשנה ברורה ס"ק עז' כתב "אפילו בתחומין דרבנן וכן על טלטול נר דלוק כדי להציל ממון מצדד ג"כ בספר דגול מרבבה שצריך להתענות אך שנראה להקל בזה בתענית ג' ימים בה"ב וכו'" ובס"ק עה' כתב "ויכול לדחות לימי החורף וכ"ז הוא בין

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

שעבר על איסור דאורייתא או על איסור דרבנן ומיירי כשעבר בשוגג".

ועכ"פ מבואר שעל עבירה בשוגג דרבנן ארבעים תעניות מכפר ומסביר הגר"י עדס שליט"א שהכוונה היא שמכפר דוקא בתשובה אבל בלי תשובה לא מכפר וזה כוונת המספיק לעובדי השם שהצער שנגרם באלף תעניות באופן שלא עשה תשובה לא מספיק לכפר שוגג אחד דרבנן אבל אם עשה תשובה במ' תעניות מכפר.

והחזו"א עשה קולא שמי שלומד את ההלכות של הדבר זה התשובה.

וב"ה יש עדיין איזה רגש שאנשים מרגישים וזה נובע מזיכוך פנימי ומה שצריכים לעשות הוא לפחות לא להיות בצד השני. והיינו שהרי חסר לנו אמונה חושית לחוש מה זה דין וחסר לנו הכרה מה זה חטא וחסר לנו הערכה מה זה מצוה ולא רק בלב אלא גם בראש כי אנחנו לא כל כך משוכנעים בכל הדברים. אבל צריכים להיות חכמים ולדעת שגם אם לא זכינו לאמונה הזאת אבל צריכים לדעת שראש השנה מכריע את החיים שלנו בכל התחומים ויש הרבה אנשים שאחרי ראש השנה היו רוצים לחזור לראש השנה להתאמץ יותר כדי שבזה אולי יוכלו למנוע דברים לא טובים שקראו להם.

ולכן צריכים כמה ימים לפני ראש השנה להתכונן כי אי אפשר להגיע באופן פתאומי לראש השנה אלא צריכים להתרגל להמליך את הקב"ה ע"י עבודת ד' בכל דבר.

ועדים מהגר"י בן צור שליט"א בימי רביעי תשע"ד

וצריכים לדעת שלקבל מלכות שמים זה לא פילוסופיה אלא להתאמץ בעול תורה ומצוות וזה האופן היחיד להמליך את הקב"ה.

ולכן צריכים להתרחק מהעצלות ולהיות זריזים כדי לנצל את השבוע האחרון של השנה בכל הענינים בלימוד במצוות במידות טובות בכלל ובפרט בבית.

ועיקר מלכות ד' זה ע"י התפילה עם כוונה כי כך אדם מבטל את עצמו ומתפלל לד'.

וכתוב "אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי" ואומר התרגום בצלותי ובעותי ואומר רב יצחק ד'מיטרובסקי שליט"א שהטעם שלא כתוב בפסוק בצלותי ובעותי הוא ללמד שכמו שזה טבע שחרב חותכת תפילה עוזרת.